

Nr 1

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under nionde huvudtiteln gjorda framställningar jämte i ämnet väckta motioner.

Utskottet får härigenom avgiva utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar under nionde huvudtiteln i den till riksdagen den 3 januari 1959 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1959/60.

Beträffande utredningen i dessa ärenden får utskottet i huvudsak hänvisa till motsvarande punkter i statsrådsprotokollet.

I samband härmed har utskottet behandlat i ämnet väckta motioner.

A. Jordbruksdepartementet m. m.

1:o) **Jordbruksdepartementet: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 1 (s. 1—3) innebär — förutom hemställa till riksdagen att medge ändring i personalförteckningen och att fastställa ny avlöningsstat — en anslagshöjning med 99 600 kr., varav 66 400 kr. hänför sig till ersättningar till expertis och tillfällig arbetskraft, 15 700 kr. till ökat medelsbehov för avlöning av en ny ordinarie kanslirådstjänst, 7 200 kr. till avlöning av ytterligare kontorspersonal i reglerad befordringsgång samt återstående belopp till automatiska utgiftsförändringar.

Utskottet. Vad Kungl. Maj:t föreslagit under denna punkt föranleder ingen erinran från utskottets sida, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga den ändring i personalförteckningen för jordbruksdepartementet, som angivits i det föregående

b) fastställa följande avlöningsstat för jordbruksdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöning till departementschefen	47 200
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslags-</i> <i>vis</i>	546 100

3. Ersättningar till expertis och tillfällig arbets- kraft, <i>förslagsvis</i>	150 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	274 300
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	138 000
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	6 000
	Summa kronor 1 161 600

c) till *Jordbruksdepartementet*: *Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 1 161 600 kronor.

2:o) *Jordbruksdepartementet*: *Omkostnader*. Under punkten 2 (s. 3) har Kungl. Maj:t föreslagit en med 5 900 kr. minskad medelsanvisning.

I samband härmed har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 334 av herr *Sundelin* och II: 405 av herr *Ståhl m. fl.*, i vilka motioner bl. a. hemställts, att detta anslag måtte upptagas med ett belopp av 63 700 kr.

Beträffande de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, får utskottet hänvisa till motionen II: 248.

Departementschefen har anfört följande.

»I anslutning till vad chefen för finansdepartementet vid behandlingen av finansdepartementets omkostnadsanslag anfört angående bestridandet av vissa kostnader för telefon, uppvärmning m. m. torde dels delposten till övriga expenser böra nedräknas med 5 500 kronor, dels delposten till bränsle, lyse och vatten, vilken för innevarande budgetår är uppförd med 8 400 kronor, böra utgå ur anslaget. Å andra sidan torde anslagsposten till reseersättningar böra höjas med 8 000 kronor till 15 000 kronor. Övriga anslagsposter bör däremot upptagas med oförändrade belopp. Anslaget torde alltså för nästa budgetår böra uppföras med (76 700 — 5 500 — 8 400 + 8 000 =) 70 800 kronor.»

Utskottet. Utskottet finner sig icke böra biträda motionsyrkandet att förevarande, förslagsvis betecknade anslag skall upptagas med ett 10 procent lägre belopp än vad Kungl. Maj:t föreslagit. En begränsning av medelsförbrukningen under anslaget i den omfattning som förordats av motionärerna måste enligt utskottets mening medföra uppenbar risk för att myndighetens personalresurser icke kan utnyttjas fullt effektivt och att ärendenas handläggning blir lidande därpå.

Enär utskottet icke har något att invända mot Kungl. Maj:ts anslagsberäkning, hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Jordbruksdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 70 800 kronor.

3:o) **Lantbruksattachéer: Avlöningar.** Förslaget under punkten 3 (s. 4) innefattar — förutom hemställan till riksdagen att godkänna ändrad avlöningsstat — äskande av ett i förhållande till anslagsanvisningen för innevarande budgetår oförändrat belopp av 362 600 kr.

Utskottet. Tillstyrkande Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet, att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för lantbruksattachéer, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	291 000
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	67 600
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	3 700
4. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	300
<hr style="width: 100%; border: 0.5px solid black;"/>	
Summa kronor	362 600

b) till *Lantbruksattachéer: Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 362 600 kronor.

4:o) **Lantbruksattachéer: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har under punkten 4 (s. 5) hemställt om oförändrad medelsanvisning av 62 700 kr.

I detta sammanhang har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 334 av herr *Sundelin* och II: 405 av herr *Ståhl m. fl.*, i vilka motioner bl. a. yrkats, att anslaget måtte upptagas med 56 400 kr.

Beträffande de skäl, som av motionärerna åberopats till stöd för yrkandet, får utskottet hänvisa till motionen II: 248.

Utskottet. På enahanda skäl som utskottet under anslagsrubriken Jordbruksdepartementet: Omkostnader anfört för avslag å där behandlad del av motionerna I: 334 och II: 405 avstyrker utskottet jämväl samma motionärers yrkande, att det av Kungl. Maj:t under förevarande punkt äskade anslagsbeloppet skall reduceras med 6 300 kronor. Däremot biträder utskottet Kungl. Maj:ts anslagsäskande och hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Lantbruksattachéer: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 62 700 kronor.

B. Lantbruksstyrelsen

5:o) Lantbruksstyrelsen: Kostnader för utbetalande av producentbidrag. Kungl. Maj:t har under punkten 7 (s. 7) hemställt om en medelsanvisning för rubricerade ändamål, vilken med 4 000 kr. understiger det för innevarande budgetår anvisade beloppet.

Utskottet. Emot Kungl. Maj:ts medelsberäkning under denna punkt har utskottet icke något att erinra. Utskottet hemställer därför,
att riksdagen må till *Lantbruksstyrelsen: Kostnader för utbetalande av producentbidrag* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 61 000 kronor.

C. Lantbrukets rationalisering och befrämjande av dess produktion, m. m.

6:o) **Bidrag till hushållningssällskapen: Avlöningar.** Under punkten 12 (s.10—11) har Kungl. Maj:t föreslagit, att medelsanvisningen för ändamålet skall för nästa budgetår höjas med 34 700 kr. till 7 535 800 kr. Höjningen är uteslutande beroende av automatiska anslagsförändringar.

Utskottet. För sin del har utskottet intet att invända mot den föreslagna anslagsuppräknningen med 34 700 kronor och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till hushållningssällskapen: Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 7 535 800 kronor.

7:o) **Bidrag till hushållningssällskapen: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har under punkten 13 (s. 11—24) gjort framställning om en anslagshöjning med 75 000 kr. Uppräknningen av anslaget innebär dock icke någon reell förstärkning av det belopp som för närvarande står till hushållningssällskapens förfogande för täckande av skilda slag av omkostnader, emedan förenämnda ökningsbelopp i sin helhet utgöres av från de å nuvarande riksstat upptagna anslagen Befordrande av inhemsk fröodling och Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område -- i enlighet med förslag av jordbruksanslagsutredningen -- överförda medel.

I detta sammanhang har utskottet behandlat följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

a) I: 176 av herr *Larsson, Sigfrid, m. fl.* samt II: 234 av herr *Staxäng m. fl.*, i vilka likalydande motioner hemställts, att riksdagen måtte besluta att för budgetåret 1959/60 såsom bidrag till hushållningssällskapens omkostnader anvisat anslag skall fördelas mellan sällskapen enligt nu gällande regler;

b) II: 230 av herr *Brandt i Sätilla m. fl.*, vari yrkats, att riksdagen måtte besluta att de under förevarande anslag föreslagna särskilda posterna, nämligen dels ett belopp av 50 000 kr. för upplysningsverksamhet rörande foderkonservering, dels ett belopp av 40 000 kr. för vidgad informationsverksamhet rörande markkartering, skall fördelas efter de generella grunder, som gäller anslaget i övrigt;

c) I: 334 av herr *Sundelin* samt II: 405 av herr *Ståhl m. fl.*, i vilka likalydande motioner hemställts, såvitt nu är i fråga, att förevarande anslag måtte upptagas med ett belopp av 4 468 500 kr. eller ett 10 procent lägre belopp än vad Kungl. Maj:t äskat.

Beträffande motiveringarna för förenämnda motionsyrkanden hänvisas till motionerna II: 234, II: 230 och II: 248.

Lantbruksstyrelsen har hemställt att anslaget för nästa budgetår uppräknas med 360 000 kr. till 5 250 000 kr., att de medel å 40 000 kr., som fr. o. m. innevarande budgetår tillförts anslaget i och för vidgad informationsverksamhet rörande markkartering, får fördelas mellan sällskapen enligt de bestämmelser, som gäller för fördelningen av omkostnadsanslaget i övrigt, samt att det grundbelopp, som sällskapen vid fördelningen av omkostnadsanslaget skall erhålla för varje s. k. resande befattningshavare, höjes från 5 750 kr. till 7 500 kr.

Hushållningssällskapens förbund har på anförda skäl framfört samma yrkanden som lantbruksstyrelsen. Vidare har förbundet hemställt, att 6 personalförtecknade befattningar som ekonomikonsulent inrättas hos hushållningssällskapen fr. o. m. den 1 juli 1959. Över sistnämnda hemställan har *Sveriges lantbruksförbund* avgivit yttrande.

Under förestående anslagsrubrik har jämväl redovisats jordbruksanslagsutredningens motivering för dess förslag till de i det föregående omnämnda överföringarna av vissa för närvarande under andra anslag anvisade belopp.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för de under anslagsrubriken behandlade skrivelserna — anfört följande.

»Det förslag lantbruksstyrelsen framfört om en höjning av de för bidrag till täckande av hushållningssällskapens omkostnader anvisade medlen kan jag icke tillstyrka. Däremot vill jag föreslå att till förevarande anslag i enlighet med vad jordbruksanslagsutredningen uttalat överföres ett belopp av 25 000 kronor från anslaget Befordrande av inhemsk fröodling. Detta belopp, som under sistnämnda anslag avsetts såsom bidrag till åtgärder för främjandet av den inhemska odlingen av utsädesspannmål och vissa slag av utsädesfrö m. m., bör fördelas på de olika hushållningssällskapen enligt för omkostnadsanslaget gängse grunder. Till detta omkostnadsanslag bör samtidigt överföras, ävenledes i överensstämmelse med vad jordbruksanslagsutredningen förordat, ett belopp av 50 000 kronor som sedan åtskilliga år utgått från anslaget Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område till stöd åt av hushållningssällskapen bedriven upplysningsverksamhet rörande foderkonservering. Sistnämnda belopp bör upptagas å en särskild anslagspost och i anslutning därtill bör fördelningsbestämmelserna i kungörelsen den 16 maj 1958 (nr 232) icke tillämpas beträffande beloppet i fråga. Å en annan post under anslaget bör även för nästa budgetår anvisas 40 000 kronor för vidgad informationsverksamhet rörande markkartering.

I en särskild skrivelse har *Hushållningssällskapens förbund* hemställt att 6 personalförtecknade befattningar som ekonomikonsulent skall inrättas hos vissa hushållningssällskap under budgetåret 1959/60. Förbundet har avsett att denna personalförstärkning skall vara första steget i en successiv utbyggnad under de närmaste åren av en kader av dylika befattningar. Till detta förslag är jag icke beredd ansluta mig. Det bör i sammanhanget upp-

märksammas att en särskild utredning för närvarande pågår rörande rådgivnings- och upplysningsverksamheten på jordbrukets område. Med hänsyn till betydelsen, icke minst i nuvarande jordbruksekonomiska läge, av att stärka insatserna för en fortsatt driftsrationalisering inom jordbruket vill jag trots berörda utredningsarbete likväl förorda att 25 000 kronor av de under förevarande anslag anvisade medlen avdelas för anlåtande av drifts-ekonomisk expertis utanför hushållningssällskapen för biträde med konsulentverksamhet inom sällskapens ram. Det synes mig lämpligt att härvid försöksvis utnyttja de personalresurser vid lantbruksförbundets driftsbyrå som sistnämnda förbund i sitt tidigare redovisade yttrande erbjudit sig att ställa till sällskapens disposition. Spörsmålet om angelägenheten av fortsatt driftsrationalisering inom jordbruksnäringen avser jag att ånyo beröra i den särskilda propositionen rörande jordbrukets rationalisering, m. m.

I betraktande av vad lantbruksstyrelsen och Hushållningssällskapens förbund samstämmigt uttalat i fråga om höjning av det till hushållningssällskapen från detta anslag utgående grundbeloppet, vill jag icke motsätta mig att sagda belopp ökas från 5 750 kronor till 7 500 kronor för varje på personalförteckning upptagen resande befattningshavare. Denna justering av grundbeloppet föranleder samtidigt ändring i omförmälda kungörelse den 16 maj 1958 (nr 232) angående fördelning av anslagsmedel till bestridande av hushållningssällskapens omkostnader.»

Utskottet. Emot Kungl. Maj:ts förslag att såsom bidrag till täckande av omkostnader vid hushållningssällskapen under år 1959 skall anvisas 4 965 000 kronor har utskottet icke något att erinra och avstyrker därför yrkandet i motionerna I: 334 och II: 405, att anslaget skall uppföras med ett 10 procent lägre belopp. Däremot anser utskottet liksom motionärerna i motionen II: 230, att de belopp å 40 000 kronor respektive 50 000 kronor som i propositionen förordats skola upptagas under särskilda anslagsposter till Vidgad informationsverksamhet rörande markkartering och Upplysningsverksamhet rörande foderkonservering icke skall fördelas på hushållningssällskap enligt andra grunder än anslaget i övrigt. Enligt utskottets mening bör sålunda fördelningen av sistnämnda båda belopp, vilka bör sammanföras med övriga under anslaget anvisade medel, ske jämlikt de allmänna fördelningsbestämmelserna i kungörelsen den 16 maj 1958 (nr 232).

I propositionen har föredragande departementschefen uttalat, att han icke vill motsätta sig ett från lantbruksstyrelsen och Hushållningssällskapens förbund framfört förslag att det till hushållningssällskapen från detta anslag utgående grundbeloppet skall höjas från 5 750 kronor till 7 500 kronor för varje på personalförteckning upptagen resande befattningshavare. Ej heller utskottet vill invända mot en dylik ökning av grundbeloppet. De för vissa hushållningssällskap negativa verkningarna av grundbeloppets höjning i den omfattning som föreslagits begränsas för övrigt genom att de medel, varur grundbeloppen skall utgå, i enlighet med utskottets nyss angivna förslag förstärkes med 90 000 kronor. I överensstämmelse med det sagda avstyrker utskottet bifall till motionerna I: 176 och II: 234.

Utskottet hemställer under åberopande av det anförda, att riksdagen må

1) med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till hushållningssällskapen: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 4 965 000 kronor;

2) i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall till motionen II: 230, besluta att det belopp å sammanlagt 90 000 kronor som i propositionen föreslagits skola upptagas å särskilda poster under anslaget skall fördelas å hushållningssällskapen enligt samma grunder, som gäller för anslaget i övrigt;

3) med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 176 och II: 234, besluta att det till hushållningssällskapen utgående grundbeloppet för varje på personalförteckning upptagen resande befattningshavare skall höjas till 7 500 kronor.

8:o) **Bidrag till hushållningssällskapen: Demonstrationsgårdsverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 14 (s. 24—25) om oförändrad medelsanvisning för det med anslaget avsedda ändamålet hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till hushållningssällskapen: Demonstrationsgårdsverksamhet* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kronor.

9:o) **Bidrag till trädgårdsnäringens rationalisering.** Kungl. Maj:t har under punkten 16 (s. 27) hemställt att anslaget i fråga skall uppföras allenast med ett formellt belopp av 100 kr.

Utskottet. Med hänsyn till de under anslaget befintliga reservationsmedlen och den beräknade medelsåtgången under innevarande och nästa budgetår tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag samt hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till trädgårdsnäringens rationalisering* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

10:o) **Bidrag till återbetalning av lån från jordbrukets maskinlänefond.** Under punkten 18 (s. 29—30) har Kungl. Maj:t föreslagit *dels* en anslagsminskning med 115 000 kr. till 1 210 000 kr., vilken minskning är av automatisk natur, *dels* fastställande av en oförändrad bidragsram å 300 000 kr.

Utskottet. Utskottet har intet att invända mot beräkningen av medelsbehovet under nästa budgetår och ej heller mot förslaget, att den ram, inom vil-

ken utfästelser om bidrag till återbetalning av lån ur jordbrukets maskinlånafond på av 1958 års A-riksdag fastställda grunder sammanlagt får lämnas, för samma budgetår bestämes till oförändrat 300 000 kronor.

Åberopande det sagda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att under budgetåret 1959/60 må beviljas statsbidrag från anslaget till bidrag till återbetalning av lån ur jordbrukets maskinelånafond å tillhoppa 300 000 kronor

b) till *Bidrag till återbetalning av lån från jordbrukets maskinlånafond* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 1 210 000 kronor.

11:o) **Tilläggsbidrag till vissa statsunderstödda torrlägningsföretag.** Enär utskottet ej har något att erinra mot vad Kungl. Maj:t föreslagit och i övrigt anfört under punkten 20 (s. 31—32) hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva, att det å riksstaten för budgetåret 1947/48 anvisade reservationsanslaget till Tilläggsbidrag till vissa statsunderstödda torrlägningsföretag må under budgetåret 1959/60 användas för det med anslaget avsedde ändamålet.

12:o) **Bidrag till produktionsbefrämjande åtgärder i Norrland m. m.** Kungl. Maj:t har under punkten 22 (s. 34—35) förordat en oförändrad medelsanvisning av 1 250 000 kr. Därvid har — i överensstämmelse med vad jordbruksanslagsutredningen i ämnet uttalat i dess delbetänkande II — anförts, att möjligheter bör föreligga att med medel ur förevarande anslag även i fortsättningen stödja verksamheten vid de lokala frökontrollanstalterna i Norrland liksom anläggandet av fröenserier inom norrlandslänen.

Utskottet. Anslutande sig till Kungl. Maj:ts i det föregående redovisade synpunkter och förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till produktionsbefrämjande åtgärder i Norrland m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 1 250 000 kronor.

13:o) **Statens hingstdepå och stuteri: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 24 (s. 37—38) innefattar — förutom hemställan till riksdagen att fastställa ändrad avlöningsstat — en anslagsanvisning av 482 100 kr. Förslaget innebär å ena sidan en nedräkning med 2 200 kr. samt å andra sidan en ökning med 2 900 kr. Båda förändringarna är av automatisk karaktär.

Utskottet. Emot Kungl. Maj:ts anslagsberäkning har utskottet intet att erinra, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för statens hingstdepå och stuteri, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	72 800
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	343 000
3. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän	1 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	62 100
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	2 900
	Summa kronor 482 100

b) till *Statens hingstdepå och stuteri*: Avlöningar för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 482 100 kronor.

14:o) **Statens hingstdepå och stuteri: Omkostnader.** Under punkten 25 (s. 39) har Kungl. Maj:t föreslagit en nedräkning med 5 000 kr. resp. 6 000 kr. av anslagsposterna till reseersättningar och furage, varför anslaget i dess helhet minskar från för innevarande budgetår 129 500 kr. till 118 500 kr.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag biträdades av utskottet, som hemställer, att riksdagen må till *Statens hingstdepå och stuteri*: *Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 118 500 kronor.

15:o) **Bidrag till penningpremier vid lantbruksmöten.** Kungl. Maj:t har under punkten 26 (s. 39—45) framlagt sina förslag i anledning av jordbruksanslagsutredningens synpunkter i dess delbetänkande II rörande bidragsverksamheten med utnyttjande av medel anvisade under förenämnda anslagsrubrik.

Lantbruksstyrelsen hemställer, att anslaget uppräknas med 35 000 kr. till 59 000 kr. Samma yrkande har framställts av *Hushållningssällskapens förbund*.

Beträffande jordbruksanslagsutredningens betänkande i den del det avser förevarande slag av bidragsverksamhet samt de i ämnet avgivna yttrandena torde få hänvisas till propositionen s. 40—45.

Departementschefen har anfört följande.

»Vad jordbruksanslagsutredningen föreslagit och i övrigt uttalat beträffande bidragsverksamheten med medel, anvisade under förevarande anslag ansluter jag mig till. Detta innebär, att statsbidrag till penningpremier åt

utställare av vid lantbruksmöten prisbelönta djur efter utgången av innevarande budgetår ej längre skall utgå från något å driftbudgeten upptaget anslag men att hinder ej bör föreligga för Kungl. Maj:t att kunna bevilja bidrag till angivet ändamål ur den fond, som tidigare bildats av den s. k. hästexportberedningens vinstmedel, om så kan anses motiverat av särskilt behov hos mötesanordnaren att erhålla ekonomiskt stöd. Härvid bör dock iakttagas att fondens kapital ej får nedbringas under 600 000 kronor. Vid bifall till vad jag sålunda förordat skall å riksstaten hädanefter icke upptagas något anslag med benämningen Bidrag till penningpremier vid lantbruksmöten.»

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag i anslutning till jordbruksanslagsutredningens betänkande i dess här berörda del. I enlighet härmed hemställer utskottet,

att riksdagen må godkänna de förslag, som framlagts i det föregående.

16:o) *Befordrande av inhemsk fröodling.* Under punkten 27 (s. 46—52) har Kungl. Maj:t framlagt sina förslag i anslutning till den del av jordbruksanslagsutredningens delbetänkande II, som berör bidragsverksamheten med anlåtande av de under denna anslagsrubrik anvisade medlen.

Lantbruksstyrelsen har hemställt om en med 10 000 kr. till 60 000 kr. förhöjd medelsanvisning för nästa budgetår.

Departementschefen har — efter ingående redogörelser för jordbruksanslagsutredningens betänkande i omnämnda del, de däröver avgivna yttrandena (se propositionen s. 47—52) ävensom lantbruksstyrelsens anslagskrivelse — anfört följande.

»De av jordbruksanslagsutredningen framförda förslagen i fråga om det fortsatta statliga stödet åt den inhemska fröodlingen biträder jag. Jag förordar sålunda, dels att de bidrag, som nu utgår till de lokala frökontrollanstalterna från och med nästa budgetår skall indragas, varvid dock de norrländska anstalterna bör äga möjlighet att efter vederbörande hushållningssällskaps prövning erhålla bidrag ur reservationsanslaget Bidrag till produktionsbefrämjande åtgärder i Norrland m. m., dels att medelsanvisning för främjande av den inhemska odlingen av utsädespannmål och vissa slag av utsädesfrö m. m. i fortsättningen skall ske under reservationsanslaget Bidrag till hushållningssällskapen: Omkostnader, dels att bidrag till frörensier i Norrland hädanefter skall bestridas från det nyss nämnda särskilda norrlandsanslaget. I överensstämmelse med utredningens förslag förordar jag vidare, att bidraget till Sveriges fröodlareförbund anvisas under ett nytt, å riksstaten upptaget anslag, benämnt Särskilt stöd åt biskötseln och fröodlingen. Härtill torde jag få återkomma i det följande. Mitt tillstyrkande av utredningens förslag innebär vidare, såsom jag avser återkomma till under anslagsrubriken Bidrag till upplysnings- och undervisningsverksamhet rörande biodling (p. 78), att något särskilt belopp icke skall utgå för bekos-

tande av undersökningar rörande skydd för pollenöverförande insekter. Vid bifall till vad jag nu föreslagit, skall ej å riksstaten för budgetåret 1959/60 upptagas något anslag med benämningen Befordrande av inhemsk fröodling. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga erforderliga författningsändringar.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts på jordbruksanslagsutredningens betänkande grundade förslag under denna punkt biträder utskottet, som hemställer, att riksdagen må godkänna de förslag, som framlagts i det föregående.

17:o) **Särskilt stöd åt biskötseln och fröodlingen.** Kungl. Maj:t har under punkten 28 (s. 53) äskat ett belopp av 30 000 kr., varav hälften avses för bidrag till Sveriges biodlares riksförbund och hälften för bidrag till Sveriges fröodlareförbund. Kungl. Maj:t har härvidlag anslutit sig till ett förslag i ämnet av jordbruksanslagsutredningen.

Utskottet. Eftersom utskottet ej har något att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Särskilt stöd åt biskötseln och fröodlingen* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 30 000 kronor.

18:o) **Gottgörelse till trädgårdsnäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt.** Under punkten 30 (s. 56—61) har Kungl. Maj:t hemställt om ett med 3 000 kr. till 300 000 kr. förhöjt anslag.

Lantbruksstyrelsen har hemställt om dels en anslagsanvisning å 338 000 kr., dels bemyndigande för styrelsen att disponera anslaget — förutom till tidigare av riksdagen godkända ändamål — jämväl till bidrag till åtgärder för främjande av avsättningen av trädgårdsprodukter.

Departementschefen har — efter närmare redogörelser för lantbruksstyrelsens anslagsskrivelse i ämnet, ett av statistiska centralbyrån avgivet remissyttrande samt en av lantbruksstyrelsen i anledning av sagda yttrande ingiven skrivelse — anfört följande.

»I sitt av 1958 års förra riksdag godkända memorial nr 21 anförde jordbruksutskottet bland annat, att utskottet vad beträffar anslagsanvisningen ansåg sig för innevarande budgetår liksom Kungl. Maj:t böra biträda lantbruksstyrelsens medelsäskanden, ehuru utskottet alltjämt fann grunderna för beräkning av antalet jordfräsar i trädgårdsnäringen och av åtgången av bensin till sådana fräsar icke fullt tillfredsställande. Utskottet ville understryka angelägenheten av att de beräkningar, varpå anslagsyrkandet i nästa års statsverksproposition skulle komma att stödja sig, var baserade på ett mera omfattande och säkrare statistiskt material.

Lantbruksstyrelsen har i sin petitaskrivelse redovisat de åtgärder styrelsen vidtagit i anledning av att Kungl. Maj:t i det brev, vari anslaget för in-

nevarande budgetår ställdes till lantbruksstyrelsens förfogande, givit styrelsen till känna vad i jordbruksutskottets förenämnda memorial sålunda anförts. Emellertid har statistiska centralbyrån i remissyttrande över lantbruksstyrelsens nyssnämnda skrivelse anført, att centralbyrån anser, att de av lantbruksstyrelsen gjorda beräkningarna troligen ger för hög bensinförbrukning, främst på grund av att det beräknade totala antalet jordfräsar synes vara för högt. Enligt centralbyråns mening föreligger ej möjlighet att med tillgängligt material i siffror ange osäkerhetsgraden i resultaten från lantbruksstyrelsens beräkningar. Centralbyrån uttalar, att tillförlitliga beräkningar kan utföras, först när man fått tillgång till ett register över samtliga företagare inom trädgårdsnäringen.

Med hänsyn till den sålunda företedda osäkerheten i det uppgiftsmaterial, varpå anslagsberäkningen skall bygga, vill jag, i anslutning till lantbruksstyrelsens senare skrivelse i ämnet, föreslå att anslaget för budgetåret 1959/60 uppföres med i stort sett oförändrat belopp eller avrundat 300 000 kronor.

I samband med insamlandet av en rad statistiska uppgifter till ledning för trädgårdsnäringsutredningens framtida ställningstaganden har enligt vad jag erfarit framställts förfrågningar till ett stort antal trädgårdsodlare angående bland annat innehavet av jordfräsar samt bensinåtgången för dessa. Bearbetningen av svaren på sistberörda frågor kan beräknas vara slutförd någon gång nästkommande höst. Skulle resultatet av denna bearbetning uppenbart avvika från vad som kan anses ligga till grund för här föreslagen medelsanvisning torde detta böra beaktas vid anslagsberäkningen för budgetåret 1960/61.

Det av lantbruksstyrelsen framförda förslaget om en ytterligare utvidgning av den krets av ändamål, som enligt beslut av 1957 års riksdag må kunna tillgodoses med restituerade bensinskattemedel, kan jag icke biträda.»

Utskottet. Med hänsyn till i ärendet redovisade förhållanden förordar utskottet, att anslaget skall såsom Kungl. Maj:t yrkat upptagas med ett i stort sett oförändrat belopp eller avrundat 300 000 kronor. Förslaget från lantbruksstyrelsens sida att anslaget skall kunna utnyttjas även för utlämnande av bidrag till åtgärder för främjande av avsättningen av trädgårdsprodukter kan utskottet i likhet med Kungl. Maj:t icke tillstyrka. Tidigare väckta förslag av enahanda innebörd har av riksdagen lämnats utan åtgärd.

Under åberopande av det sagda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Gottgörelse till trädgårdsnäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 300 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

D. Jordbruksprisreglering m. m. samt särskilt stöd åt vissa jordbruk

19:o) Statens jordbruksnämnd: Avlöningar. Kungl. Maj:ts under punkten 31 (s. 62—65) gjorda framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen att fastställa ny avlöningsstat — en anslagsanvisning av 2 872 200 kr. eller 2 200 kr. mindre än anvisningen för innevarande budgetår. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skall personalen minskas med 2 kontorsbiträden i reglerad befordringgång. Vidare minskas anslagsposten till ersättningar till experter och sakkunniga med ett belopp av 30 000 kronor, motsvarande arvodet till numera avlidne direktören O.-W. Olsson såsom heltidstjänstgörande ledamot och vice ordförande i nämnden. Medel till avlöning av 2 kanslibiträden och 4 kontorsbiträden, vilka vikarierar på högre icke-ordinarie tjänst, överföres från anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän till anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. Beräknade löneklassförändringar och lönegradsuppflyttningar på grund av reglerad befordringgång, kostnader för tjänstetidsbefordran samt kompensation för höjda folkpensionsavgifter föranleder en ökning av anslaget med respektive 16 900, 16 400 och 16 800 kronor. Å andra sidan nedräknas posten till rörligt tillägg med 1 600 kronor.

Utskottet. Kungl. Maj:ts framställning föranleder icke någon erinran från utskottet, som sålunda hemställer,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för statens jordbruksnämnd, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	840 300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	30 000
3. Avlöningar till personal för tillfälliga arbetsuppgifter, <i>förslagsvis</i>	345 200
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 210 500
5. Ersättningar till experter och sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	55 000

6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	374 400
7. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	16 800
	Summa kronor 2 872 200

b) till *Statens jordbruksnämnd*: *Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 2 872 200 kronor.

20:o) *Statens jordbruksnämnd*: **Omkostnader.** Under punkten 32 (s. 65—69) har Kungl. Maj:t föreslagit, att anslaget skall uppräknas med 78 000 kr. till 725 000 kr. Anslagsberäkningen innebär, att delposten till bränsle, lyse och vatten samt till övriga expenser höjes med 1 000 resp. 5 000 kr., medan å andra sidan posten till sjukvård m. m. nedräknas med 3 000 kr. Huvuddelen av ökningen eller 75 000 kr. utgöres av medel, som tidigare använts under anslaget till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område och som nu föreslås skola överföras till en särskild under förevarande anslag upptagen post av förslagskaraktär.

I detta sammanhang har anmälts, att *jordbruksanslagsutredningen* i sitt *betänkande angående bidragsanslag under nionde huvudtiteln, del II* avgivit förslag angående det under anslaget till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område upptagna beloppet för täckande av de diverse kostnader, som ansetts stå i mer eller mindre nära samband med den statliga prisregleringsverksamheten på jordbrukets område. Utredningen har därvid föreslagit, såvitt nu är i fråga, att medel till täckande av kostnaderna för *cereala undersökningar* samt *vissa oförutsedda utredningar i jordbruksekonomiska frågor* skall anvisas under förenämnda nya anslagspost.

En närmare redogörelse för innehållet i *jordbruksanslagsutredningens betänkande* i den del detsamma avser här ifrågavarande verksamhet återfinnes i IX ht s. 67—68. Å s. 68—69 i ht redovisas yttrandena över nämnda del av betänkandet.

I motionerna I: 334 av herr *Sundelin* och II: 405 av herr *Ståhl m. fl.* har bl. a. hemställts, att under förevarande anslag skall anvisas 652 500 kr., innebärande en nedprutning av det av Kungl. Maj:t äskade beloppet med 10 procent.

Beträffande de motiv, som motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, hänvisar utskottet till motionen II: 248.

Statens jordbruksnämnd har i sin anslagsframställning hemställt om en anslagshöjning med 34 000 kr.

Departementschefen har anfört följande.

»I fråga om posten till reseersättningar kan jag icke tillstyrka någon uppräknings. Däremot bör delposten till bränsle, lyse och vatten höjas med 1 000 kronor med hänsyn till de senaste årens medelsförbrukning. Beträffande

posten till övriga expenser finner jag mig icke böra förorda större höjning än 5 000 kronor. Å andra sidan synes posten till sjukvård m. m. med beaktande av de senaste årens medelförbrukning kunna nedräknas med 3 000 kronor.

Jordbruksanslagsutredningens förslag att vissa medel, som tidigare använts under anslaget till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område, överföres till förevarande anslag anser jag mig böra biträda. Dessa medel bör anvisas under en särskild anslagspost av förslagskaraktär och betitlad Särskilda undersökningar. Från anslagsposten bör i enlighet med jordbruksanslagsutredningens förslag bestridas kostnaderna för cereala undersökningar samt sådana oförutsedda utredningar i jordbruksekonomiska frågor, som Kungl. Maj:t kan uppdraga åt jordbruksnämnden att utföra själv eller genom andra statliga eller icke-statliga organ. Kostnaderna för sådana undersökningar och utredningar, som får anses tillhöra vederbörande statliga organs ordinarie arbetsuppgifter, bör emellertid bestridas från vederbörande myndigheters egna anslag. I enlighet med jordbruksanslagsutredningens förslag torde den nya posten för budgetåret 1959/60 böra upptagas med ett belopp av 75 000 kronor. För ianspråktagande av dessa medel bör erfordras Kungl. Maj:ts medgivande.

Jordbruksnämndens omkostnadsanslag bör sålunda uppräknas med 78 000 kronor till 725 000 kronor.»

Utskottet. Under åberopande av vad utskottet anfört vid behandlingen av enahanda motioner i anslutning till punkten Jordbruksdepartementet: Omkostnader avstyrker utskottet det i motionerna I: 334 och II: 405 framställda yrkandet att förevarande anslag skall minskas med 10 procent i förhållande till det av Kungl. Maj:t äskade beloppet. Utskottet biträder den av Kungl. Maj:t gjorda anslagsberäkningen. Då utskottet icke heller i övrigt haft något att erinra mot vad Kungl. Maj:t föreslagit under förevarande punkt, hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Statens jordbruksnämnd: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 725 000 kronor.

21:o) **Kostnader för beredskapslagring av livsmedel och fodermedel m. m.** Under punkten 34 (s. 70--72) har Kungl. Maj:t föreslagit, att anslaget skall uppföras med oförändrat belopp av 15 000 000 kr.

Statens jordbruksnämnd har i sin anslagsframställning hemställt, att anslaget uppräknas till 17 200 000 kr., varav 15 000 000 kr. avsetts för beredskapslagring av spannmål samt oljekraftfoder och 2 200 000 kr. för andra för beredskapslagring avsedda varor. Nämnden har härvid föreslagit, att den av föreningen Svensk spannmålshandel administrerade beredskapslagringen med hänsyn till utvecklingen på fodervaruområdet i fortsättningen icke skall omfatta majs.

Nämnden har vidare förutsatt, att ifrågavarande anslag under budgetåret 1959/60 liksom tidigare skall få tagas i anspråk för täckande av sådana förluster, som kan uppkomma i anledning av att försäkringen av beredskapslagrade varor i vissa fall har ersatts av statliga, av jordbruksnämnden utställda garanti- eller ansvarsförbindelser.

Slutligen har nämnden anmält, att Svenska lagerhusaktiebolaget, till följande av det program för förbättring av den lokala beredskapen, som har berörts i nämndens anslagsskrivelser den 28 augusti 1956 och den 20 augusti 1957, nu färdigställt en del av de planerade mindre byggnaderna för lagring av lämpliga livsmedel eller livsmedelsråvaror i Dalarna och Norrland. Dessa lagerhus tages nu successivt i anspråk för beredskapslagring genom nämndens eller föreningen Svensk spannmålshandels försorg av olika varor inom den nu avsedda totalramen. Härav föranledda förändringar i beredskapslagren beräknas enligt nämnden icke bli av den storleksordning eller beskaffenhet, att de i väsentlig mån kan påverka de i det föregående angivna lagringskostnaderna.

Departementschefen har anfört följande.

»Till täckande av kostnaderna för beredskapslagring av livsmedel och fodermedel under budgetåret 1959/60 har jordbruksnämnden beräknat ett belopp av 17 200 000 kronor. Nämnden har därvid föreslagit, att majs för framtiden skall uteslutas från beredskapslagringen. För min del vill jag förorda detta förslag. Vidare har nämnden räknat med normalt beredskapslager av oljekraftfoder samt en viss ökning av kostnaderna för nämndens egen beredskapslagring av bland annat socker. Mot dessa förslag torde icke vara något att erinra. Vid anslagsberäkningen har nämnden slutligen räknat med en icke obetydlig ökning av beredskapslagren av brödsäd under loppet av budgetåret 1959/60. Genom denna ökning skulle dessa lager dock icke kunna bringas upp i normalkvantiteten 300 000 ton. Enligt min mening bör man givetvis med tanke härpå syfta till att uppnå den av nämnden eftersträfvade kvantiteten men med hänsyn till ovissheten i fråga om skörde- och lagerutveckling samt till den hittillsvarande belastningen å anslaget finner jag mig böra förorda, att anslaget upptages till oförändrat 15 000 000 kronor. Ur anslaget bör i enlighet med vad nu gäller medel få ställas till förfogande för infriande av jordbruksnämndens garanti- och ansvarsförbindelser för oförsäkrade varor, vilka lagras för statligt ändamål men formellt förblir i enskild ägo.»

Utskottet. Då utskottet funnit sig böra tillstyrka vad Kungl. Maj:t föreslagit under punkten, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för beredskapslagring av livsmedel och fodermedel m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 15 000 000 kronor.

22:o) *Odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av vissa kronolägenheter m. m.* Kungl. Maj:t har under punkten 36 (s. 73—78) föreslagit, att ansla-

get skall uppföras med 2 850 000 kr., vilket är 450 000 kr. mindre än det för innevarande budgetår anvisade anslaget.

Lantbruksstyrelsen och domänstyrelsen har i skrivelser den 20 resp. 21 augusti 1958 hemställt, att anslaget för nästa budgetår upptages med ett belopp av (850 000 + 2 000 000) 2 850 000 kr. Beträffande motiven till de av de båda ämbetsverken gjorda äskandena får utskottet hänvisa till s. 73—77 i propositionen.

Departementschefen har anfört följande.

»Lantbruksstyrelsen och domänstyrelsen har beräknat medelsbehovet för nästa budgetår under förevarande anslag till sammanlagt 2 850 000 kronor, vilket innebär en minskning jämfört med innevarande budgetår av 450 000 kronor. Mot ämbetsverkens anslagsberäkningar har jag icke något att erinra. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att sedermera fastställa ramar för styrelsernas ifrågavarande verksamhet ävensom att vid behov medge jämkningar av dessa. Domänstyrelsens hemställan om höjning av den ur förevarande anslag till domänstyrelsen utgående ersättningen för ställande av byggnadssakkunnig hjälp m. m. finner jag mig icke kunna biträda.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit, bör anslaget för nästa budgetår uppföras med ett belopp av 2 850 000 kronor.

Jag torde samtidigt få anmäla att domänstyrelsen i skrivelse den 8 januari 1953 föreslagit att ersättning för virke, som jämlikt 19 § kungörelsen angående upplåtelse av norrländska fjällägenheter, m. m. utlämnas till innehavare av dylika lägenheter, måtte gäldas i första hand av inflytande arrendavgifter och till återstående del från nu ifrågavarande förslagsanslag. Enligt domänstyrelsen torde det vidare böra fastställas huruvida ersättning för virke, som från renbetesfjällens skogar inom Jämtlands län utlämnas till underhåll av därå upplåtna lägenheter, skall tillföras lappfonden på enahanda sätt. Över skrivelsen har utlåtanden avgivits av lantbruksstyrelsen, riksräkenskapsverket och statskontoret. I skrivelse den 4 september 1956 har domänstyrelsen föreslagit, att det jämväl borde fastställas huruvida ersättning för virke, som utlämnas för kvarvarande skogstorp och odlingslägenheter ovan odlingsgränsen i Västerbottens och Norrbottens län samt för arrendelägenheter inom renbetesfjällen, vilka icke överförts till norrländska fjällägenheter, skall tillföras domänfonden respektive lappfonden på nyss angivet sätt.

För erhållande av så enkla och enhetliga bestämmelser som möjligt anser jag att hithörande frågor bör lösas på följande sätt. Virke, som från kronans mark från och med den 1 juli 1958 utlämnats eller framdeles utlämnas till lantbruksnämnd för byggnadsarbete genom kronans försorg på norrländsk fjällägenhet, ävensom i de fall som eventuellt må förekomma på skogstorp, odlingslägenhet eller fjällägenhet ovan odlingsgränsen i Västerbottens och Norrbottens län eller på arrendelägenhet å renbetesfjällen i Jämtlands län, skall av nämnden, mot räkning från reviret på virkets värde å rot, betalas med anlåtande av förslagsanslaget till odlings- och byggnads-

hjälp åt innehavare av vissa kronolägenheter m. m. För virke, som lägenhetsinnehavare i Västerbottens och Norrbottens län jämlikt kontrakt eller eljest gällande bestämmelser utan ersättning erhållit eller erhåller till husbehov, skall domänfonden ej särskilt gottgöras. För virke, som lägenhetsinnehavare i Jämtlands län jämlikt kontrakt eller eljest gällande bestämmelser utan ersättning erhåller till husbehov, skall ej heller lappfonden särskilt gottgöras.»

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts medelsberäkning under anslagspunkten. Jämväl tillstyrker utskottet förslaget, att det skall få ankomma på Kungl. Maj:t att sedermera fastställa ramar för de båda ämbetsverkens här ifrågakarande verksamhet ävensom att vid behov medge jämkningar av sagda ramar.

Enär utskottet ej heller i övrigt haft något att invända mot vad som anförts under denna punkt, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av vissa kronolägenheter m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 2 850 000 kronor.

23:o) Bidrag till bokföringsverksamheten inom jordbruket. Under punkten 37 (s. 78—80) har Kungl. Maj:t i överensstämmelse med lantbruksstyrelsens anslagsäskande föreslagit en medelsanvisning av 1 053 100 kr., vilket är 73 500 kr. mindre än anslaget för innevarande budgetår. Då har förutsatts att 70 000 kr. av medelsbehovet för budgetåret 1959/60 skall täckas av en per den 1 juli 1959 beräknad reservation.

Utskottet. Den av Kungl. Maj:t föreslagna anslagsberäkningen biträdes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till bokföringsverksamheten inom jordbruket* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 1 053 100 kronor.

24:o) Gottgörelse till jordbruket för av dess utövare erlagd energiskatt för motorbrännolja till traktorer. Kungl. Maj:t har under punkten 38 (s. 80—81) föreslagit, att för budgetåret 1959/60 skall för ändamålet anvisas medel endast för månaderna juli och augusti 1959 och anslaget därför upptagas med ett till 400 000 kr. minskat belopp.

Statens jordbruksnämnd har i sin anslagsframställning hemställt, att anslaget för nästa budgetår höjes med 250 000 kr. till 2 500 000 kr.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för jordbruksnämndens framställning — anfört följande.

»Vid införandet av den allmänna energiskatten våren 1957 förutsattes, att för jordbrukstraktorer, som drives med motorbrännolja, staten skulle lämna en schablonmässigt avvägd restitution för energiskatt, baserad på

den genomsnittliga oljeförbrukningen i sådana traktorer. Statens jordbruksnämnd, som erhöll i uppdrag att närmare utreda denna fråga, förordade emellertid en kollektiv restitution med hänsyn till det förhållandevis omfattande administrativa arbetet i samband med en individuell restitution. I nionde huvudtiteln 1958 (s. 176) anfördes i anledning härav utan erinran från riksdagens sida bland annat, att det i olika sammanhang framhållits, att en kollektiv skatterestitution av det slag, jordbruksnämnden förordat, är ägnad att väcka betänkligheter och närmast har karaktär av en nödfallslösning. Det befanns emellertid då uppenbart, att starka praktiska skäl talade för att den av statsmakterna utlovade restitutionen i vart fall tills vidare skulle utgå kollektivt.

Den nu gällande prisavtalsperioden för jordbruket avser tiden 1 september 1956—31 augusti 1959. Energiskatten för motorbrännolja infördes sålunda under löpande avtalsperiod. I fråga om jordbrukstraktorer avsågs skatten, såsom nyss nämnts, skola restitueras individuellt, något som emellertid av administrativa skäl icke ansetts kunna ske. Restitutionen har i stället tills vidare lämnats kollektivt av medel, som anvisats å driftbudgeten. I samband med att nuvarande prisavtal utlöper, bör restitutionen upphöra. Frågan om täckning av kostnadsfördyringen i följd av energiskatten på motorbrännolja torde komma att upptagas till behandling i samband med överläggningarna om ett nytt prisavtal. För budgetåret 1959/60 bör medel sålunda anvisas endast för månaderna juli och augusti 1959. Med denna utgångspunkt anser jag, att anslaget för nästa budgetår bör upptagas med 400 000 kronor. Till frågan om användningen av restitutionsmedlen för budgetåren 1958/59 och 1959/60, vilken fråga bör underställas riksdagens prövning, torde jag få återkomma i annat sammanhang.»

Utskottet. Utskottet ansluter sig till Kungl. Maj:ts framställning och hemställer därför,

att riksdagen må till *Gottgörelse till jordbruket för av dess utövare erlagd energiskatt för motorbrännolja till traktorer* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 400 000 kronor.

E. Vissa kontrollanstalter på jordbrukets område m. m.

25:o) Statens centrala frökontrollanstalt: Avlöningar. Kungl. Maj:ts under punkten 39 (s. 82—85) gjorda framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen att medge ändring i personalförteckningen och fastställa ny avlöningsstat — en anslagsanvisning av 2 145 600 kr. eller 39 700 kr. mer än för innevarande budgetår.

Styrelsen för statens centrala frökontrollanstalt har i sin anslagsframställning hemställt om anslagshöjning med 80 200 kr.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för innehållet i anslagsframställningen — anfört i huvudsak följande.

»I likhet med anstaltsstyrelsen anser jag, att anstaltsföreståndarens lönegradsplacering bör förbättras. Dennes tjänst i lönegrad Bo 1 bör enligt min mening höjas till lönegrad Bo 3. Härför erfordras en ökning av anslaget med 2 600 kronor. Anstaltens övriga yrkanden om lönegradsupplyttningar kan jag emellertid icke tillstyrka. Ej heller kan jag förorda inrättandet av nya tjänster eller ordinariesättande av en filialföreståndartjänst. Under anslaget bör emellertid upptagas 24 200 kronor på grund av löneklassförändringar m. m. samt 12 900 kronor såsom kompensation för höjda folkpensionsavgifter.

A personalförteckningen bör 1 tjänst som föreståndare i lönegrad Bo 1 utbytas mot 1 tjänst som föreståndare i lönegrad Bo 3.»

Utskottet. Vad Kungl. Maj:t föreslagit under förevarande punkt har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga den ändring i personalförteckningen för statens centrala frökontrollanstalt, som angivits i det föregående

b) fastställa följande avlöningsstat för statens centrala frökontrollanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	421 900
2. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	1 700
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 423 900

4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	285 200
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	12 900
	Summa kronor 2 145 600

c) till *Statens centrala frökontrollanstalt: Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 2 145 600 kronor.

26:o) *Statens centrala frökontrollanstalt: Omkostnader.* Under punkten 40 (s. 85—87) har Kungl. Maj:t föreslagit, att anslaget skall uppräknas med 13 800 kr. till 688 100 kr. Anslagsberäkningen innebär, att delposten till provtagning och plombering höjts med 10 000 kr. till följd av ökade lönekostnader, samt att delposterna till reseersättningar, till bränsle, lyse och vatten samt till skatter och onera höjts med 300, 2 500 resp. 1 000 kr. Vidare har delposten till inköp av viss utrustning höjts med 3 000 kr., medan delposten till diverse förbrukningsartiklar kunnat nedräknas med samma belopp.

Utskottet. Kungl. Maj:ts framställning biträdades av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Statens centrala frökontrollanstalt: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 688 100 kronor.

27:o) *Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt: Avlöningar.* Kungl. Maj:ts framställning under punkten 44 (s. 113—116) innefattar — förutom hemställan till riksdagen att fastställa ändrad avlöningsstat — en anslagsanvisning av 405 600 kr., vilket belopp överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår med 4 600 kr.

Anstaltsstyrelsen har i sin anslagsframställning föreslagit en höjning av anslaget med i runt tal 39 500 kr.

Departementschefen har — efter redogörelse för anstaltsstyrelsens äskanden ävensom yttrande av statskontoret — anfört följande.

»Vid 1956 års riksdag (prop. 77; JoU 14; rskr 174) fattades principbeslut om sammanförande av statens lantbrukskemiska kontrollanstalt med kemiska analyslaboratoriet vid lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök till en institution benämnd statens lantbrukskemiska laboratorium. I anledning härav tillkallade Kungl. Maj:t den 16 maj 1957 särskild sakkunnig för att utreda, bland annat, behovet av personal, utrustning och lokaler vid den beslutade institutionen. Utredningen har den 15 augusti 1958 avgivit delbetänkande (stencilerat) angående statens lantbrukskemiska laboratorium, dess arbetsuppgifter, organisation och ekonomi. Förslaget, som varit föremål för remissbehandling, är under prövning inom jordbruksdepar-

tementet. Med hänsyn härtill är jag icke beredd att tillstyrka anstaltsstyrelsens förslag rörande löne regleringar och personalförstärkningar m. m. för budgetåret 1959/60. Endast ändringar av automatisk karaktär bör nu komma i fråga. Förevarande anslag torde sålunda böra höjas på grund av löneklassuppflyttningar m. m. och kompensation för höjda folkpensionsavgifter med 2 200 respektive 2 400 kronor.»

Utskottet. Det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget föranleder ingen invändning från utskottets sida. Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för statens lantbrukskemiska kontrollanstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	96 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	2 500
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	249 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	55 300
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	2 400

Summa kronor 405 600

b) till *Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt*: Avlöningar för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 405 600 kronor.

28:o) *Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt*: Omkostnader. Under punkten 45 (s. 116—118) har Kungl. Maj:t föreslagit en medelsanvisning av 86 700 kr. eller 3 100 kr. mer än innevarande budgetårs anvisning.

Efter redogörelse för anstaltsstyrelsens anslagsframställning, innebärande ökning av anslaget med 37 900 kr., samt för av statskontoret avgivet yttrande har *departementschefen* förordat en anslagshöjning med tillhopa 3 100 kr. på grund av ökade järnvägstaxor och höjd bilersättning samt stegrade utgifter för bränsle, lyse och vatten ävensom för övriga expenser.

Utskottet. Kungl. Maj:ts anslagsberäkning tillstyrkes av utskottet, som därför hemställer,

att riksdagen må till *Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt*: Omkostnader för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 86 700 kronor.

29:o) **Understöd åt lokala lantbrukskemiska kontrollstationer.** Jämlikt Kungl. Maj:ts framställning under punkten 46 (s. 118) om medelsanvisning med oförändrat belopp hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd åt lokala lantbrukskemiska kontrollstationer* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 35 000 kronor.

30:o) **Statens maskinprovningar: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 47 (s. 118—121) innefattar — förutom hemställan till riksdagen om ändring i personalförteckningen och fastställande av ny avlöningsstat — en anslagsanvisning av 401 900 kr. eller 8 300 kr. mer än för innevarande budgetår. Kungl. Maj:t har härvid föreslagit att tjänsten som föreståndare för anstalten skall höjas från lönegrad Be 1 till lönegrad Be 3, vilket medför en ökning av anslaget med 2 600 kr. Kungl. Maj:ts förslag innebär vidare en uppräknig av anslaget med 3 300 kr. på grund av löneklassförändringar m. m. samt med 2 400 kr. till kompensation för höjda folkpensionsavgifter.

Utskottet. Utskottet har intet att invända mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga den ändring i personalförteckningen för statens maskinprovningar, som angivits i det föregående

b) fastställa följande avlöningsstat för statens maskinprovningar, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Ersättningar till sakkunniga, tillfälliga biträden m. fl., <i>förslagsvis</i>	11 500
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	341 200
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	46 800
4. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	2 400

Summa kronor 401 900

c) till *Statens maskinprovningar: Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 401 900 kronor.

31:o) **Statens maskinprovningar: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har under punkten 48 (s. 121—124) föreslagit, att anslaget uppföres med 328 700 kr. Motsvarande anslag för innevarande budgetår har upptagits till ett belopp av 310 300 kr.

Departementschefen har, efter att ha redogjort för styrelsens för statens maskinprovningar anslagsäskanden samt lantbruksstyrelsens, statskontorets och riksräkenskapsverkets yttranden däröver, anfört följande.

»Med hänsyn till vad maskinprovningarnas styrelse anfört föreslår jag, att ett engångsbelopp av 20 000 kronor beräknas för uppförande av större portar å bromshallen vid Ultuna-avdelningen. Det ifrågavarande beloppet torde anvisas å en särskild, maximerad delpost under anslagsposten till övriga utgifter, benämnd anskaffande av nya portar. I likhet med statskontoret anser jag mig av principiella skäl icke kunna biträda förslaget att slopa maximeringen av delposten till övriga expenser. Med hänsyn härtill är, som styrelsen för maskinprovningarna framhållit, en viss uppräknig av posten erforderlig. Uppräkningen bör enligt min mening kunna begränsas till 5 000 kronor. För innevarande budgetår har å delposten till provningsutrustning och instrument anvisats ett engångsbelopp av 13 000 kronor för inköp av svarv, vilket nu bör bortfalla. Med hänsyn till anslagsbelastningen under de sist förflutna budgetåren bör nedräkningen av posten för nästa budgetår emellertid inskränkas till 5 600 kronor. Posten till ersättningar till statens provningsanstalt för materialundersökning torde med hänsyn till den ringa anslagsbelastningen böra minskas med 1 000 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit behöver anslaget för nästa budgetår ökas med 18 400 kronor till 328 700 kronor.

I detta sammanhang torde få anmälas, att på riksstatsens inkomstsida beräknats, förutom en av maskinprovningarnas styrelse föreslagen ökning, en höjning av inkomsterna från maskinprovningarnas verksamhet med i runt tal 90 000 kronor för nästa budgetår. Med utgångspunkt härifrån torde det få ankomma på lantbruksstyrelsen att efter förslag av maskinprovningarnas styrelse fastställa ny taxa för provningar vid statens maskinprovningar ävensom på maskinprovningarnas styrelse att höja prenumerationspriset på maskinprovningarnas meddelanden.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts anslagsberäkning och anmälan föranleder ingen erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må till *Statens maskinprovningar: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 328 700 kronor.

32:o) Kontroll å standardisering av mjölk. Under punkten 49 (s. 124) har Kungl. Maj:t i enlighet med lantbruksstyrelsens förslag hemställt om en jämfört med innevarande budgetår oförändrad medelsanvisning av 40 000 kr.

Utskottet har i detta sammanhang behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 95 av herr *Sveinsson m. fl.* och II: 128 av herr *Stiernstedt m. fl.*, i vilka motioner hemställtts att Kungl. Maj:ts anslagsäskanden till förevarande ändamål måtte avslås.

Beträffande de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, hänvisar utskottet till motionen II: 128.

Utskottet. Utskottet delar den i motionerna I: 95 och II: 128 redovisade uppfattningen att upprätthållandet av den hittillsvarande statliga kontrollen av att gällande standardiseringsbestämmelser för mjölk tillämpas icke längre synes vara motiverad. I likhet med motionärerna anser utskottet, att kontrollen av mjölkstandardiseringen fortsättningsvis bör omhändershas på samma sätt som övrig livsmedelskontroll. Någon särskild medelsanvisning för ändamålet är då icke längre erforderlig. I enlighet med motionsyrkandet avstyrker utskottet på denna grund Kungl. Maj:ts anslagsäskande under förevarande punkt. Kungl. Maj:t bör emellertid utan riksdagens vidare medverkan vidtaga sådan ändring i livsmedelsstadgan att hälsovårdsnämnderna får möjlighet att övervaka efterlevnaden av gällande standardiseringsbestämmelser för mjölk ävensom utfärda de övriga bestämmelser i ämnet som i sammanhanget befinnes erforderliga.

Därest riksdagen bifaller vad utskottet här föreslagit torde viss mindre besparing kunna göras även under lantbruksstyrelsens avlöningsanslag.

Under återopande av vad utskottet anfört, hemställer utskottet,
att riksdagen må

- 1) med bifall till motionerna I: 95 och II: 128, avslå Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt,
- 2) i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört i fråga om ändring i livsmedelsstadgan m. m.

F. Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar

33:o) **Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts förslag under punkten 50 (s. 125—135) innebär — förutom hemställan till riksdagen att fastställa ny avlöningsstat — en anslagsanvisning av 6 302 800 kr., vilket belopp med 126 300 kr. överstiger motsvarande anvisning för innevarande budgetår.

Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök har i sin anslagsframställning hemställt, att avlöningsanslaget skall höjas med 237 900 kr.

Efter en närmare redogörelse för högskolestyrelsens äskanden och jordbrukshögskoleutredningens yttrande däröver har *departementschefen* anfört följande.

»I anslutning till vad chefen för civildepartementet anfört vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor bör dels 2 assistenttjänster i lönegrad Ae 16 vid analyslaboratoriet uppflyttas till lönegrad Ae 7, dels 1 aspiranttjänst i lönegrad Ag 13 vid statens husdjursförsök utbytas mot 1 assistenttjänst i för agronomer gällande reglerad befordringsgång, dels ock 5 kontorsbiträdestjänster vid respektive institutionen för lantbrukets driftsekonomi, institutionen för växternas anatomi och fysiologi, institutionen för marklära, maskintekniska institutionen samt statens husdjursförsök utbytas mot 5 kanslibiträdestjänster i lönegrad Ae 7. Kostnaderna för ifrågakörande lönegradsuppflyttningar och tjänsteförändringar kan beräknas till 18 100 kronor. Övriga av högskolestyrelsen föreslagna lönegradsuppflyttningar kan jag däremot icke biträda.

För innevarande budgetår har Kungl. Maj:t med stöd av riksdagens bemyndigande medgivit, att medel, som kan bli disponibla genom att en docenttjänst i lönegrad Ae 24 hålles obesatt, må utnyttjas för avlönande av en forskardocent i samma lönegrad. Under hänvisning till att man i fortsättningen icke torde kunna räkna med att någon docenttjänst kan utnyttjas för ändamålet har högskolestyrelsen i sina anslagsäskanden föreslagit, att en forskardocenttjänst skall inrättas. Detta förslag anser jag mig likväl icke kunna tillstyrka. Enligt vad jag under hand inhämtat finnes för närvarande icke någon vakant docenttjänst vid högskolan. Av denna anledning saknas nu möjlighet att av inbesparade lönemedel för en docenttjänst bestrida avlöningskostnaderna för en forskardocent. Samtidigt har emellertid upplysts, att den befattningshavare vid högskolan, vilken tidigare varit förordnad såsom forskardocent, för närvarande innehar vikariatslöneförordnande å en laboratorstjänst, vars innehavare i sin tur uppehåller en professorstjänst, vil-

ken hålles vakant i avvaktan på resultatet av jordbrukshögskoleutredningens arbete. Såvitt nu kan bedömas torde denna anordning komma att bestå även under nästa budgetår. För den händelse så icke skulle bli fallet torde emellertid riksdagens bemyndigande böra inhämtas att, därest löne-medel för en vakant docenttjänst ej finnes att tillgå, av andra eventuellt inbesparade löne-medel under icke-ordinarieposten få disponera erforderligt belopp för avlöande av en forskardocent i lönegrad Ae 24.

Icke heller i övrigt anser jag mig kunna tillstyrka inrättandet av nya tjänster vid lantbrukshögskolan och försöksanstalterna. Beträffande övriga av högskolestyrelsen framlagda förslag till personalförstärkningar och tjänsteförändringar föreslår jag, att under anslaget beräknas det av högskolestyrelsen föreslagna beloppet å 5 500 kronor till assistenthjälp m. m. för utökad undervisning i pedagogik. Vidare anser jag angeläget att medel finnes att tillgå för den planerade kursen i jordbrukets strukturförändringar. För sistnämnda ändamål bör anslaget uppräknas med 2 000 kronor. Jag har icke heller något att erinra mot att tjänsten som biblioteksassistent i lönegrad Ag 10 överföres å extra ordinarie stat.

Högskolestyrelsens förslag, att ett belopp å 125 000 kronor av den i avlöningsstaten upptagna posten Arvoden till viss tillfällig personal vid institutionerna och försöksanstalterna skall återföras till högskolans materielanslag, är jag icke beredd tillstyrka. Däremot bör sistnämnda anslagspost minskas med ett belopp av 14 600 kronor, vilket hänför sig till vissa arbetsuppgifter för samarbetskommittén för potatisförsöksverksamheten. Beloppet bör, såsom jag i proposition den 30 december 1958 angående åtgärder för kvalitetsförbättring av matpotatis anfört, sammanföras med andra, till förbättring av matpotatisens kvalitet anvisade medel.

Vid bifall till vad jag föreslagit i det föregående bör förevarande anslag uppräknas med $(18\ 100 + 5\ 500 + 2\ 000 - 14\ 600 =)$ 11 000 kronor. Vidare torde anslaget på grund av den av 1958 års riksdag beslutade löne-regleringen för assistenter och amanuenser samt beräknade löneklassförändringar uppräknas med sammanlagt i runt tal 80 000 kronor. Därutöver torde under en ny post i avlöningsstaten böra upptagas ett belopp av 35 300 kronor till kompensation för höjda folkpensionsavgifter.»

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag under förevarande anslagspunkt och hemställer,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> 1 762 600	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	83 500

3. Arvoden till viss tillfällig personal vid institutionerna och försöksanstalterna	353 200
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, förslagsvis	3 281 900
5. Särskilda löneförmåner till viss tjänsteman	1 800
6. Rörligt tillägg, förslagsvis	784 500
7. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, förslagsvis	35 300
	<hr/>
	Summa kronor 6 302 800

b) till *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök*:
Avlöningar för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag
av 6 302 800 kronor.

34:o) *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök*: **Omkostnader.** Under punkten 51 (s. 135—138) har Kungl. Maj:t föreslagit en medelsanvisning av 804 400 kr., vilket är 28 500 kr. mer än vad som anvisats för innevarande budgetår.

Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök har i sin anslagsframställning hemställt om en höjning av medelsanvisningen med 94 600 kr.

Departementschefen har — efter redogörelse för högskolestyrelsens anslagsäskanden — anfört följande.

»Beträffande kansliet och undervisningsinstitutionerna har jag icke något att erinra mot högskolestyrelsens förslag att ett belopp av högst 2 000 kronor av anslagsposten till reseersättningar skall få disponeras för bestridande av kostnader för internordiska tjänsteresor. Någon uppräknings av nämnda anslagspost anser jag mig däremot icke kunna förorda. I fråga om högskolestyrelsens övriga framställningar rörande medelsanvisningen till kansliet och undervisningsinstitutionerna kan jag allenast biträda förslaget, att delposten till bränsle, lyse och vatten uppräknas med 20 000 kronor.

Vad härefter angår statens jordbruksförsök kan jag i fråga om delposten till reseersättningar endast tillstyrka att i enlighet med högskolestyrelsens förslag ett belopp av högst 4 000 kronor må disponeras för bestridande av kostnader för internordiska tjänsteresor. I övrigt förordar jag, att delposten till bränsle, lyse och vatten på grund av belastningen uppräknas med 2 000 kronor och att delposten till publikationstryck för publicering av resultaten av omprövningen av metoderna för markkarteringen höjes med 3 000 kronor. I överensstämmelse med vad jag föreslagit vid behandlingen av lantbrukshögskolans avlöningsanslag synes icke böra ske någon återföring till materielanslaget av det för undersökningar rörande kalkningens betydelse avsedda beloppet.

Vad slutligen angår statens husdjursförsök synes i enlighet med högskolestyrelsens förslag böra ske en uppräknings av anslagsposterna till rese-

ersättningar samt till bränsle, lyse och vatten med 500 respektive 3 000 kronor. Jag har icke heller något att erinra mot att ett belopp av högst 2 000 kronor av förstnämnda anslagspost må disponeras för bestridande av kostnader för internordiska tjänsteresor. Någon höjning av anslagsposterna till övriga expenser och till övriga utgifter kan jag däremot icke biträda.

Vid bifall till vad jag sålunda förordat, behöver förevarande anslag för nästa budgetår uppföras med $(775\ 900 + 20\ 000 + 2\ 000 + 3\ 000 + 500 + 3\ 000 =)$ 804 400 kronor.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts anslagsberäkning biträdades av utskottet, som sålunda hemställer,

att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 804 400 kronor.

35:o) *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Materiel.* Under punkten 52 (s. 139—141) har Kungl. Maj:t föreslagit en medelsanvisning av 265 000 kr., vilket innebär en ökning med 2 400 kr. av det för innevarande budgetår anvisade anslaget.

Departementschefen har — efter redogörelse för högskolestyrelsens anslagsframställning, innebärande ökning med tillhoppa 340 000 kr. — anfört följande.

»Vid behandlingen av lantbrukshögskolans avlöningsanslag har jag förklarat mig icke heller i år kunna tillstyrka högskolestyrelsens hemställan, att medel till avlöningskostnader för viss tillfällig personal vid institutionerna och försöksanstalterna, såsom skedde före budgetåret 1956/57, skall anvisas under förevarande anslag och icke såsom för närvarande under avlöningsanslaget. En motsvarande framställning under högskolans omkostnadsanslag har jag icke heller kunnat biträda. I överensstämmelse härmed anser jag mig även böra avstyrka den ånyo gjorda framställningen om att vissa belopp för nyanskaffning och underhåll av utrustning, vilka från och med budgetåret 1957/58 beräknats under det för sistnämnda ändamål särskilt uppförda anslaget, skall återföras respektive överföras till förevarande anslag. Beträffande högskolestyrelsens äskanden i övrigt finner jag mig icke kunna tillstyrka att för nästa budgetår medel anvisas till instrumentverkstaden eller till studieresor. Enligt min mening synes nämligen angeläget att i första hand så långt möjligt tillgodose medelsbehovet för den verksamhet, vartill medel redan nu anvisas under anslaget. För detta ändamål förordar jag att anslaget uppräknas med 15 500 kronor. Å andra sidan bör emellertid anslaget minskas med ett belopp av 13 100 kronor, vilket utgått såsom bidrag till samarbetskommittén för potatisförsöksverksamheten. Beloppet bör, såsom jag i proposition den 30 december 1958 angående åtgärder för kvalitetsförbättring av matpotatis anfört, sammanföras med andra, till förbättring av matpotatisens kvalitet anvisade medel.

Vid bifall till vad sålunda föreslagits bör förevarande anslag för nästa budgetår uppföras med ett belopp av (262 600 + 15 500 — 13 100 =) 265 000 kronor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, på högskolestyrelsen att med beaktande av vad nyss sagts bestämma anslagets fördelning på de olika institutionerna och försöksanstalterna.»

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer, att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Materiel* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 265 000 kronor.

36:o) **Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Nyanskaffning och underhåll av utrustning.** Under punkten 53 (s. 141—143) har Kungl. Maj:t föreslagit en jämfört med innevarande budgetår oförändrad medelsanvisning av 333 000 kr.

Efter redogörelse för högskolestyrelsens anslagsframställning, avseende minskning av anslaget med 33 300 kr., har *departementschefen* anfört.

»Redan vid behandlingen av lantbrukshögskolans materielanslag har jag avstyrkt högskolestyrelsens hemställan, att vissa i anslagsäskandena angivna belopp, vilka under innevarande budgetår beräknats under här ifrågasvarande anslag, skall återföras respektive överföras till materielanslaget. Vad angår högskolestyrelsens förslag i övrigt är jag icke heller beredd förorda att för nästa budgetår beräknas medel under anslaget för anskaffning av möbler till sessionsrum och gästrum. För övriga i anslagsäskandena angivna ändamål bör enligt min mening anvisas ett oförändrat belopp av 333 000 kronor. Detta förslag innebär i realiteten en ökning av medelsanvisningen med 10 000 kronor, då ett nu under anslaget anvisat engångsbelopp av denna storlek, vilket avsetts för inredning och utrustning till institutionsbyggnaden för Norrlands lantbruksförsöksanstalt, under nästa budgetår kan disponeras för andra ändamål. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, på högskolestyrelsen att med beaktande av vad nyss sagts bestämma den närmare dispositionen av anslaget.»

Utskottet. Som Kungl. Maj:ts framställning icke föranleder någon utskottets invändning, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Nyanskaffning och underhåll av utrustning* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 333 000 kronor.

37:o) **Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Bokinköp och bokbindning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 54 (s. 143—144) — innebärande en anslagshöjning med 10 000 kr. — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Bokinköp och bokbindning* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 75 000 kronor.

38:o) **Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Stipendier.** Kungl. Maj:t har under punkten 55 (s. 144—145) — i enlighet med 1955 års universitetsutrednings förslag — hemställt att ytterligare 1 licentiestipendium inrättas vid lantbrukshögskolan. Härför erfordras en uppräknings anslag med 5 500 kr. Kungl. Maj:t förordar vidare att anslaget från och med nästa år uppföres såsom ett obetecknat anslag.

Utskottet. Vad Kungl. Maj:t föreslagit under förevarande punkt har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,
att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Stipendier* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 132 800 kronor.

39:o) **Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Lokal och fast försöksverksamhet.** Under punkten 56 (s. 145—147) har Kungl. Maj:t föreslagit en medelsanvisning av 931 500 kr. Innevarande budgetår är anslaget uppfört med 840 500 kr.

Departementschefen har efter redogörelse för högskolestyrelsens anslagsframställning, innebärande förslag om ökning av anslaget med sammanlagt 57 900 kr., förordat att medel för viss försöks- och forskningsverksamhet rörande den s. k. bollnässjukan skall anvisas under anslaget, vilket för ändamålet bör uppräknas med 46 000 kronor. Vidare föreslås en anslagshöjning med 45 000 kr. med hänsyn dels till automatiska kostnadsökningar för den lokala, fasta eller eljest av högskolan i egen regi bedrivna försöksverksamheten, dels till att en vid ingången av budgetåret 1956/57 förefintlig reservation av de för betesförsöken i Norrland anvisade medlen, vilken i realiteten redan var disponerad, under sistnämnda budgetår tagits i anspråk för nämnda försök.

Utskottet. Utskottet tillstyrker att medel för viss försöks- och forskningsverksamhet rörande den s. k. bollnässjukan anvisas under förevarande anslag. Den av Kungl. Maj:t framlagda anslagsberäkningen möter icke heller någon invändning från utskottets sida. Utskottet hemställer sålunda,
att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Lokal och fast försöksverksamhet* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 931 500 kronor.

40:o) **Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Jordbruksdriften vid statens försöksgårdar.** Kungl. Maj:ts under punkten 57 (s. 147—148)

gjorda framställning, som innebär att anslaget uppföres med ett formellt belopp av 100 kr., tillstyrkes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök: Jordbruksdriften vid statens försöksgårdar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 100 kronor.

41:o) **Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har under punkten 58 (s. 148—157) hemställt, att riksdagen måtte fastställa ny avlöningsstat ävensom anvisa 1 749 300 kr. för ändamålet. Det föreslagna anslagsbeloppet överstiger innevarande budgetårs anvisning med 27 600 kr.

Institutsstyrelsen har i sin anslagsframställning hemställt, att anslaget höjes med i runt tal 143 900 kr.

Yttranden över anslagsäskandena eller vissa delar därav har avgivits av lantbruksstyrelsen, styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök samt jordbrukshögskoleutredningen.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för anslagsframställningen och de däröver avgivna yttrandena — anfört följande.

»De av institutsstyrelsen framställda yrkandena om inrättande av nya tjänster anser jag mig icke kunna biträda. Med hänsyn till behovet av sekreterarhjälp vid institutet är jag däremot beredd förorda, att det för ändamålet avsedda beloppet uppräknas med 3 000 kronor till 8 000 kronor. Institutsstyrelsens övriga förslag till personalförstärkningar m. m. kan jag endast tillstyrka i så måtto, att jag förordar att till rektor vid institutet skall utgå ett representationsbidrag å 1 200 kronor. Detta bidrag bör uppföras under en ny anslagspost i avlöningsstaten, benämnd särskilda löneförmåner till viss tjänsteman.

I anslutning till vad chefen för civildepartementet anfört vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor bör tjänsten som försöksmejerist i lönegrad Ae 11 vid statens mejeriförsök uppflyttas till lönegrad Ae 12. För denna uppflyttning bör anslaget uppräknas med 800 kronor. Institutsstyrelsens övriga förslag i fråga om lönegradsuppflyttningar och tjänsteförändringar samt i fråga om ökad medelsanvisning till extra arbetskraft för skriv- eller vaktmästargöromål är jag däremot icke beredd tillstyrka.

Enligt år 1945 utfärdade författningsbestämmelser kan vid Alnarpsinstitutet årligen anordnas 2 kurser om vardera 4 månader för beredande av erforderlig praktisk och teoretisk undervisning åt dem, som önskar erhålla utbildning i hovbeslag och maskinreparation. Förutsättning för anordnande av sådan kurs är att minst 10 sökande antagits såsom elever vid kursen. Efter ett uppehåll i kursverksamheten under några år anordnades under budgetåret 1957/58 med stöd av riksdagens medgivande en 3 månaders kurs i enbart maskinreparation. Anledningen härtill var det otillräckliga

antalet sökande till de ursprungliga kurserna i hovbeslag och maskinreparation. För innevarande budgetår har av Kungl. Maj:t lämnats medgivande att anordna 2 dylika kurser i enbart maskinreparation. Enligt vad jag under hand inhämtat har emellertid tillräckligt antal elever icke erhållits till den först utannonserade av dessa båda kurser. Institutstyrelsen har i sina anslagsäskanden förutsatt, att kurser i enbart maskinreparation skall kunna komma till stånd även under nästa budgetår samt att institutets avlönings- och omkostnadsanslag, liksom för innevarande budgetår, skall få överskridas med för ändamålet erforderliga belopp. Enligt min mening synes framför allt med hänsyn till den ringa elevtillströmningen icke längre föreligga tillräckliga skäl att i fortsättningen vid Alnarpsinstitutet upprätthålla en kursverksamhet av detta slag, även om verksamheten numera helt inriktats på undervisning i enbart maskinreparation. Jag föreslår därför, att ifrågavarande kursverksamhet helt avvecklas från och med nästa budgetår. Det torde därvid få ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga åtgärder för upphävande av de nu gällande bestämmelserna på området.

Vid bifall till mina förslag i det föregående behöver anslaget uppräknas med (3 000 + 1 200 + 800 =) 5 000 kronor. På grund av beräknade löneklassförändringar, reglerad befordringsgång och tjänstetidsbefordran samt för utbetalning av obekvämetstillägg bör anslaget vidare höjas med i runt tal 12 100 kronor. Därutöver torde till kompensation för höjda folkpensionsavgifter under en ny post i avlöningsstaten böra anvisas 10 500 kronor. Sammanlagt behöver således förevarande anslag höjas med 27 600 kronor.»

Utskottet. Vad Kungl. Maj:t föreslagit under förevarande punkt har icke givit utskottet anledning framställa någon erinran. Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	629 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	23 800
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	870 900
4. Särskilda löneförmåner till viss tjänsteman ..	1 200
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	213 900
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	10 500

Summa kronor 1 749 300

b) till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 1 749 300 kronor.

42:o) *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Omkostnader.* Under punkten 59 (s. 157—178) har Kungl. Maj:t hemställt, att Alnarpsinstitutets omkostnadsanslag uppföres med 716 000 kr., vilket är 4 700 kr. mer än vad som anvisats för innevarande år.

Institutsstyrelsen har i sin anslagsframställning hemställt att för ändamålet anvisas 771 800 kr. Av nämnda belopp belöper 361 400 kr. på statens trädgårdsförsök och 410 400 kr. på institutets övriga verksamhet.

Över institutsstyrelsens förslag till omkostnadsstat har yttranden avgivits av styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök såvitt angår omkostnadsstaten för statens trädgårdsförsök och av lantbruksstyrelsen såvitt angår omkostnadsstaten för institutets övriga verksamhet. Över institutsstyrelsens anslagsäskande i dess helhet har yttrande vidare avgivits av jordbrukshögskoleutredningen.

I detta sammanhang har vidare anmälts en den 2 september 1958 mellan å ena sidan representanter för staten och å andra sidan representanter för Svenska mejeriernas riksförening (SMR) samt Sydvästra Skånes mejeriförbund träffad överenskommelse rörande täckande av förlust vid Alnarps mejeri, ävensom en i november 1958 överlämnad promemoria rörande driften vid Alnarps mejeri, i vilken den 9 maj 1958 tillkallade *sakkunniga* lämnat en redogörelse för sina undersökningar angående möjligheterna att vidtaga ytterligare besparingsåtgärder vid Alnarps mejeri.

Över en av de sakkunniga den 30 juli 1958 avgiven skrivelse, överenskommelsen den 2 september 1958 samt promemorian angående ytterligare besparingsåtgärder vid Alnarps mejeri har yttranden avgivits av statskontoret, lantbruksstyrelsen samt styrelsen för Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut. Över promemorian angående besparingsåtgärder har yttranden avgivits även av riksräkenskapsverket, jordbrukshögskoleutredningen, utredningen rörande den lägre mejeriundervisningen vid Alnarpsinstitutet, Svenska mejeriernas riksförening samt Sydvästra Skånes mejeriförbund.

Beträffande det närmare innehållet i nyssnämnda skrivelse, promemoria och yttranden får utskottet hänvisa till s. 163—175 i propositionen.

Departementschefen har anfört följande.

»Vad först angår medelsbehovet till *institutets verksamhet utom trädgårdsförsöken* kan jag med hänsyn till höjda järnvägstaxor och bilersättningar tillstyrka en uppräknig av anlagsposten till reseersättningar. Den uppräknig torde dock böra begränsas till 700 kr. I enlighet med institutsstyrelsens förslag synes ett belopp av högst 2 500 kronor av sistnämnda anlagspost få disponeras för bestridande av kostnader för internordiska

tjänsteresor. Jag har icke heller något att erinra mot att delposten till städning och renhållning höjes med 2 700 kronor.

I fjolårets statsverksproposition föreslogs, att en mellan representanter för Alnarpsinstitutet, å ena sidan, samt Svenska mejeriernas riksförening och Sydvästra Skånes mejeriförbund, å andra sidan, träffad överenskommelse angående täckande av eventuellt uppkommande förlust å rörelsen vid Alnarps mejeri under budgetåret 1957/58 skulle godkännas. Överenskommelsen innebar, att riksföreningen och mejeriförbundet åtog sig att täcka den del av driftförlusten under budgetåret, som kunde uppkomma utöver ett belopp av 70 000 kronor. En driftförlust intill detta belopp skulle, med hänsyn till de extra kostnader, som föranleddes av undervisnings- och forskningsverksamheten vid mejeriet, täckas av statsmedel. Vid min anmälan av denna fråga anförde jag, bland annat, att jag i princip delade den av parterna uttalade uppfattningen, att några större förändringar av tillförsel- och avsättningsförhållandena inom det aktuella området icke borde vidtagas i avvaktan på resultatet av de nu pågående utredningarna, vilka berörde icke endast den högre och den lägre undervisningen utan även forsknings- och försöksverksamheten på mejerinäringens område. Vidare hemställde jag, att riksdagens medgivande måtte inhämtas, att av institutets omkostnadsanslag för budgetåret 1957/58 skulle få tagas i anspråk erforderligt belopp för att statens andel av eventuellt uppkommande förlust skulle kunna täckas. Däremot kunde jag icke tillstyrka det av institutstyrelsen i anslagsäskandena framförda förslaget, att staten jämväl under budgetåret 1958/59 skulle vara beredd tillskjuta ett belopp av högst 70 000 kronor, vilket förslag föranletts av att riksföreningen och mejeriförbundet förklarat sig beredda att förhandla om en förlängning av den för budgetåret 1957/58 träffade överenskommelsen, intill dess riktlinjerna för den framtida verksamheten vid Alnarps mejeri fastställts. Med hänsyn till angelägenheten av att ytterligare minska statens utgifter för den här ifrågakommande verksamhetsgrenen ansåg jag mig nämligen icke beredd att på det då föreliggande materialet förorda en dylik förlängning. Enligt min mening syntes först böra undersökas, vilka ytterligare besparingsåtgärder som kunde stå till buds för att nå det nyss angivna syftet. Jag anförde vidare, att nya förhandlingar i ämnet borde upptagas i anslutning till sistnämnda undersökning. Med utgångspunkt från det anförda föreslog jag, att för innevarande budgetår under anslaget skulle beräknas ett oförändrat belopp av 30 000 kronor för täckande av då eventuellt uppkommande förlust. Förslagen tillstyrktes av jordbruksutskottet, som anförde, att den sålunda träffade överenskommelsen enligt utskottets förmenande utgjorde ett steg i rätt riktning. Utskottet utgick därvid från att undersökningar i syfte att ytterligare nedbringa ifrågakommande statsutgifter och förhandlingar härom mellan berörda parter fortsattes. Icke heller från riksdagens sida framställdes någon erinran mot förslagen.

Vad nu anförts har, bland annat, legat till grund för den undersökning angående besparingsmöjligheterna vid Alnarps mejeri, vilken anmäls i det föregående, och för den preliminära överenskommelse som träffats angå-

ende täckande av eventuella förluster från och med innevarande budgetår. Vid sin undersökning har de sakkunniga i enlighet med uttalandet i förra årets statsverksproposition utgått från att i stort sett oförändrade tillförsel- och avsättningsförhållanden skall gälla vid mejeriet i avvaktan på slutförandet av de i det föregående angivna utredningarna. Vidare har förutsatts att produktionsinriktningen vid mejeriet även i fortsättningen bör vara sådan, att den i första hand tillgodoser undervisningen samt forsknings- och försöksverksamheten. Med utgångspunkt från dessa förutsättningar, mot vilka sålunda icke torde vara något att erinra, anser sig de sakkunniga ha konstaterat, att mejeriet drives fullt rationellt. Att åstadkomma någon mera väsentlig förbättring av det ekonomiska resultatet av förevarande rörelsegren genom att vidtaga någon ändring i fråga om inköps-, produktions- eller försäljningsverksamheten torde sålunda icke vara möjligt. Den verkställda utredningen föranleder med hänsyn härtill icke annat uttalande från min sida, än att alla möjligheter även i fortsättningen givetvis bör tillvaratagas för att minska statens utgifter för mejeriet. Enligt min mening synes icke heller vara något att erinra mot den nu träffade överenskommelsen, vilken i huvudsak innebär, att det belopp, som staten skulle tillskjuta för täckande av eventuell förlust, begränsats till högst 50 000 kronor för år. Detta belopp, vilket i princip torde kunna betraktas som en inträngsersättning, torde få anses vara en rimlig kostnad med hänsyn till nödvändigheten av att för den nuvarande mejeriundervisningen samt forsknings- och försöksverksamheten vid Alnarp där ha tillgång till ett mejeri. Jag anser mig sålunda böra föreslå, att ifrågakvarande överenskommelse, vilken avsetts skola gälla för ett år i taget från och med den 1 juli 1958, i huvudsak godkännes för giltighet tills vidare intill den 1 juli 1960. För att statens andel av eventuellt uppkommande förlust under innevarande budgetår skall kunna täckas, torde därjämte riksdagens medgivande böra inhämtas, att av institutets omkostnadsanslag för innevarande budgetår får tagas i anspråk ett belopp av ytterligare högst 20 000 kronor utöver det i nu gällande omkostnadsstat för ändamålet upptagna beloppet å 30 000 kronor.

Med utgångspunkt från vad jag sålunda anfört föreslår jag, att för nästa budgetår under förevarande anslag beräknas ett belopp av 50 000 kronor till täckande av möjligen uppkommande förlust å rörelsen vid Alnarps mejeri. Slutligen vill jag i fråga om mejeriet tillägga, att frågan om dess framtida organisation och verksamhet givetvis bör upptagas till förnyad prövning så snart de nu pågående utredningarna på området avslutats, vilket torde komma att ske under innevarande år.

Övriga nu icke särskilt nämnda utgiftsposter bör för nästa budgetår upptagas med samma belopp som i nu gällande omkostnadsstat. Jag anser mig icke heller i år kunna tillstyrka att under anslaget beräknas särskilda medel till anskaffning av förbrukningsartiklar för lantbruksavdelningen och trädgårdsavdelningen. I detta sammanhang torde jag få erinra om mitt under institutets avlöningsanslag framlagda förslag om avveckling av kursverksamheten för utbildning i hovbeslag och maskinreparation.

I enlighet med det anförda och då de särskilda uppborndsmedlen enligt

min mening torde böra beräknas till oförändrade belopp, bör omkostnaderna för institutets verksamhet utom trädgårdsförsöken under nästa budgetår beräknas till $(356\ 200 + 700 + 2\ 700 + 20\ 000 =)$ 379 600 kronor.

Vad härefter angår omkostnaderna för *statens trädgårdsförsök* kan jag på grund av höjda järnvägstaxor och bilersättningar tillstyrka, att anslagsposten till reseersättningar uppräknas med 400 kronor. Av anslagsposten torde i enlighet med institutstyrelsens förslag ett belopp av högst 1 500 kronor få disponeras för bestridande av kostnader för internordiska tjänsteresor. Med hänsyn till ökade lönekostnader föreslår jag vidare en uppräknings med 900 kronor av delposten till driftkostnader vid Öjebyns försöksstation. Övriga utgiftsposter i den nu gällande omkostnadsstaten med undantag av den för uppförande av en barack vid Nyckelby försöksstation upptagna delposten å 20 000 kronor, vilken bör utgå ur staten, torde böra bibehållas vid oförändrade belopp. Jag förutsätter därvid, att under delposten till ersättning till Skaraborgs läns hushållningssällskap för lokalhyra skall få disponeras så stort belopp som erfordras för utbetalning av den ersättning för dylik hyra, varom överenskommelse kan komma att träffas genom nytt avtal med sällskapet. Med hänsyn till att även de särskilda uppbördsmedlen torde böra beräknas till oförändrade belopp, torde medelsbehovet för trädgårdsförsöken under nästa budgetår böra uppskattas till $(355\ 100 + 400 + 900 - 20\ 000 =)$ 336 400 kronor.

Vid bifall till vad jag föreslagit i det föregående skulle Alnarpsinstitutets omkostnadsanslag för budgetåret 1959/60 behöva uppföras med 716 000 kronor.»

Utskottet. Såsom framgår av det föregående har överenskommelse rörande täckande av förlust vid Alnarps mejeri träffats mellan å ena sidan representanter för staten och å andra sidan representanter för Svenska mejeriernas riksförening samt Sydvästra Skånes mejeriförbund. Överenskommelsen innebär i huvudsak, att det belopp, som staten skall tillskjuta för täckande av eventuell förlust, begränsas till högst 50 000 kronor. Utskottet, som icke har något att erinra mot innebörden av ifrågakvarande överenskommelse, tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag, att — för att statens andel av eventuellt uppkommande förlust under nu löpande budgetår skall kunna täckas — av institutets omkostnadsanslag för detta budgetår skall få tagas i anspråk ytterligare högst 20 000 kronor utöver det i gällande omkostnadsstat för ändamålet upptagna beloppet å 30 000 kronor. Utskottet tillstyrker vidare, att för nästa budgetår under anslaget beräknas ett belopp av 50 000 kronor till täckande av möjligen uppkommande förlust å rörelsen vid Alnarps mejeri.

Då utskottet jämväl i övrigt biträder Kungl. Maj:ts förslag under förevarande anslagspunkt, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut*: Omkostnader för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 716 000 kronor.

43:o) **Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Materiel.** Kungl. Maj:ts under punkten 60 (s. 178) gjorda framställning om en med 6 000 kronor ökad medelsanvisning biträdades av utskottet, som sålunda hemställer, att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Materiel* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 40 000 kronor.

44:o) **Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Nyanskaffning och underhåll av utrustning.** Under punkten 61 (s. 179—181) har Kungl. Maj:t föreslagit en medelsanvisning av 45 000 kr. Innevarande budgetårs anslag är upptaget med 110 000 kr.

Efter redogörelse för institutsstyrelsens anslagsframställning, avseende en ökning av anslaget med 110 000 kr., samt däröver avgivna yttranden har *departementschefen* anfört.

»Förevarande anslag har för innevarande budgetår uppräknats från 36 000 kronor till 110 000 kronor för att möjliggöra dels den år 1957 beslutade installationen av en automatisk telefonväxel vid institutet, dels anskaffning av möbler och utrustning till den ombyggda lantbruksskolan. I sina anslagsäskanden för nästa budgetår har institutsstyrelsen hemställt om en även i förhållande till innevarande budgetårs medelsanvisning väsentlig höjning av anslaget, vilken jag icke är beredd förorda. För min del föreslår jag, att för ändamålet anvisas 45 000 kronor, vilket belopp med 9 000 kronor överstiger medelsanvisningen för budgetåret 1957/58. Jag förutsätter därvid, att beloppet skall användas, förutom till underhåll av utrustning, för anskaffning av apparatur och annan laborietrustning. Enligt min mening bör sålunda nästa budgetårs anslag icke disponeras varken för möblering och inredning i lärosalar i slottet och i kårlokaler eller för anskaffning av möbler och utrustning till Alnarps skola eller för underhåll av museiföremål. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, på institutsstyrelsen att med beaktande av vad nyss sagts bestämma den närmare dispositionen av anslaget.»

Utskottet. Som utskottet tillstyrker vad Kungl. Maj:t anfört, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Nyanskaffning och underhåll av utrustning* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 45 000 kronor.

45:o) **Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Bokinköp och bokbindning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 62 (s. 181) om oförändrad medelsanvisning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Bokinköp och bokbindning* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 16 000 kronor.

46:o) **Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Stipendier m. m.** Det av Kungl. Maj:t under punkten 63 (s. 182) framlagda förslaget om medelsanvisning med oförändrat belopp biträdades av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Stipendier m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 17 000 kronor.

47:o) **Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Trädgårdsekonomisk byrå.** I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 64 (s. 182—183) om medelsanvisning med ett oförändrat belopp av 15 000 kr. hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Trädgårdsekonomisk byrå* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 15 000 kronor.

48:o) **Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Lokal och fast försöksverksamhet.** Det av Kungl. Maj:t under punkten 65 (s. 183—184) framlagda förslaget om medelsanvisning med i förhållande till innevarande budgetår oförändrat belopp biträdades av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut: Lokal och fast försöksverksamhet* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 43 000 kronor.

49:o) **Specialgymnasiet för lantbruks-, mejeri- och skogsstuderande.** Kungl. Maj:ts under punkten 66 (s. 184—185) framlagda förslag om en med 6 000 kr. minskad medelsanvisning tillstyrkes av utskottet, som sålunda hemställer,

att riksdagen må till *Specialgymnasiet för lantbruks-, mejeri- och skogsstuderande* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 107 500 kronor.

50:o) **Understöd åt lantushållningsseminariet å Rimforsa.** Under punkten 67 (s. 185—186) har Kungl. Maj:t hemställt att anslaget uppräknas med 3 900 kr. till 270 800 kr. Av höjningen avses 2 800 kr. till ersättning åt handledare vid undervisningsövningar, medan 1 100 kr. erfordras för täckande av merkostnader till följd av tjänstetidsbefordran av befattningshavare vid seminariet.

Utskottet. I propositionen nr 48 till årets riksdag har chefen för ecklesiastikdepartementet föreslagit, att nu utgående elevavgifter vid skolköks-, lantushålls-, handarbets- och barnavårdslärokurser skall successivt slopas från och med läsåret 1959/60. Departementschefen har därvid bland annat anfört, att den förordade avgiftsfriheten torde böra genomföras jäm-

väl för elever, som genomgår lanthushållslärlarinneutbildning vid Fredrika-Bremer-förbundets lanthushållningsseminarium å Rimforsa. Avsikten är att i samband härmed uppkommande merkostnader i erforderlig utsträckning skall täckas genom överskridande av förevarande, förslagsvis betecknade anslag. Propositionen i fråga är för närvarande föremål för behandling av statsutskottet.

Då ett ställningstagande till Kungl. Maj:ts förslag under denna punkt, i enlighet med det nyss sagda, icke innebär något föregripande av behandlingen av proposition nr 48, hemställer utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts anslagsberäkning,

att riksdagen må till *Understöd åt lanthushållningsseminariet å Rimforsa* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 270 800 kronor.

51:o) **Lantbruksskolan vid Ultuna: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts under punkten 68 (s. 186—187) gjorda framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen att fastställa ny avlöningsstat — en anslagsanvisning av 133 200 kr. eller 900 kr. mer än för innevarande år. Ökningen hänför sig helt till kompensationen för höjda folkpensionsavgifter.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag möter ingen invändning från utskottets sida. Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för lantbruksskolan vid Ultuna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	50 100
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	71 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	11 200
4. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	900

Summa kronor 133 200

b) till *Lantbruksskolan vid Ultuna: Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 133 200 kronor.

52:o) **Lantbruksskolan vid Ultuna: Omkostnader.** Under punkten 69 (s. 187—189) har Kungl. Maj:t föreslagit en uppräknig av anslaget med 1 100 kr. till 21 900 kr. Ökningen hänför sig till delposten bränsle, lyse och vatten.

Utskottet. Då utskottet biträder anslagsberäkningen, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Lantbruksskolan vid Ultuna: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 21 900 kronor.

53:o) Bidrag till vissa lantbruksundervisningsanstalter: **Avlöningar.** Kungl. Maj:t har under punkten 70 (s. 189—191) föreslagit en medelsanvisning av 8 693 200 kr., vilket belopp överstiger innevarande budgetårs anvisning med 222 800 kr.

I detta sammanhang har utskottet handlagt två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 356 av herr *Carlsson, Eric, m. fl.* och II: 438 av herr *Fälldin*, i vilka motioner hemställts, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t hemställa om utvidgning av 12 och 25 §§ i stadgan för lantbruksundervisningsanstalterna för vidgad undervisning i svenska språket och medborgarkunskap.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionerna, hänvisas till motionen I: 356.

Över motionerna har yttrande avgivits av lantbruksstyrelsen.

Lantbruksstyrelsen har i sin anslagsframställning hemställt om en anslagshöjning med 303 900 kr. Härav hänför sig 222 800 kr. till avlöningskostnader, pensionsavgifter, arvoden åt speciallärare samt arbetsgivarbidrag till den allmänna sjukförsäkringen. Styrelsen har vid sin beräkning utgått bl. a. från en ökning med 2 lärare för lantmannaskolorna samt 1 skola och 4 lärare för lantbrukshållsundervisningen.

Den av styrelsen i övrigt föreslagna anslagsökningen, 81 100 kr., föranledes av att styrelsen hemställt om lönegradsuppflyttning från Ao 21 till Ao 23 för 14 ämneslärartjänster och för rektorerna vid lantbrukshållsskolorna.

Departementschefen har tillstyrkt lantbruksstyrelsens äskande endast såvitt detsamma avser förenämnda belopp på 222 800 kr.

Lantbruksstyrelsen har i sitt den 13 februari 1959 dagtecknade yttrande över motionerna I: 356 och II: 438 anfört följande.

Lantbruksstyrelsen vill icke bestrida, att en vidgad undervisning i svenska språket och medborgarkunskap är av den största betydelse för stads- och landsbygdsungdomens utveckling som individer och samhällsmedborgare. Hur angeläget det än kan synas vara med en god allmän medborgerlig bildning måste lantbruksundervisningsanstalternas karaktär av yrkesskolor dock leda till en sådan uppläggning av kursverksamheten, att huvudvikten lägges å ämnen av praktisk betydelse för elevernas blivande arbete i jordbruket. Historiskt har lantbruksundervisningsanstalterna vuxit fram ur folkhögskolorna, vilka har till syfte att åt vuxen ungdom meddela allmän medborgerlig bildning. För att kravet på fullgod yrkesundervisning vid lantbruksundervisningsanstalterna i görligaste mån skulle kunna tillgodoses beslöt 1939 års riksdag, (prop. nr 109; JoU nr 51; rskr nr 230) att lantbruksundervisningsanstalterna i princip borde skiljas från folkhögskolorna.

Lantbruksundervisningsanstalterna har tillerkänts stor frihet att alltefter de skiftande lokala behoven anordna en eller flera huvudkurser av olika ämnesinriktning och längd. Det har emellertid visat sig, att elevansökningarna är störst till de kortare av huvudkurserna d. v. s. vinterkurs om 125 och 150 arbetsdagar vid lantmannaskolorna och halvårskurs om 154 dagar vid lantbrukshållsskolorna. Dessa kurser är därför de vanligaste. I undervisningsplanerna för dessa kurser måste rena fackämnen såsom jord-

brukslära, husdjurslära, maskin- och redskapslära, lantbruksekonomi samt — i skogrikare trakter — skogshushållning respektive närings-, födoämnes- och matlagningslära, hemmets ekonomi, hälsolära, barnavård och hemvård beredas största platsen. Viss undervisning i grundläggande naturvetenskapliga ämnen är också ofrånkomlig för att eleverna vid lantmannaskolorna skall kunna tillgodogöra sig undervisningen i de tillämpade ämnena. Jordbrukets fortskridande mekanisering har det sista decenniet krävt större utrymme i läroplanerna för maskin- och redskapslära. Den utveckling jordbruket för närvarande genomgår nödvändiggör även, att de lantbruksekonomiska frågorna och då speciellt driftsekonomien erhåller tillräckligt antal timmar i undervisningsplanerna. Detta har lett till att vissa av de rena fackämnena redan nu får alltför få undervisningstimmar till sitt förfogande på schemat. Vid sådant förhållande torde det vara ganska verklighetsfrämmande att söka öka undervisningen vid lantbruksundervisningsanstalterna i de av motionärerna föreslagna ämnena.

Den lägre lantbruksundervisningen är för närvarande föremål för utredning av 1955 års lantbruksundervisningskommitté. Det är lantbruksstyrelsen obekant, om kommittén kommer att föreslå kurser av ökad längd vid lantbruksundervisningsanstalterna. Skulle så bli fallet kommer lantbruksstyrelsen givetvis att ompröva sin här redovisade inställning till de mera allmänbildande läroämnena. Därvid måste emellertid hänsyn tagas till att enhetsskolans genomförande kommer att skänka alla elever en nioårig skolunderbyggnad, vilket i avsevärd grad torde minska behovet av allmänbildande utbildning vid yrkesskolorna. Lantbruksstyrelsen förutsätter givetvis härvid, att de av motionärerna angivna ämnena blir tillfredsställande företrädare i det nionde skolårets yrkeslinje i jordbruk och skog respektive hushåll.

På grund av det ovan anförda finner lantbruksstyrelsen för närvarande icke en omläggning av undervisningen vid lantbruksundervisningsanstalterna, på sätt som föreslagits i motionerna I: 356 och II: 438, lämplig.

Utskottet. Vad Kungl. Maj:t föreslagit under förevarande anslagspunkt tillstyrkes av utskottet.

I motionerna I: 356 och II: 438 har framförts förslag om en utvidgning av undervisningen i svenska språket och i medborgarkunskap vid här ifrågasvarande läroanstalter. Utskottet finner för sin del — med hänsyn till pågående utredning och till det fortsatta utbyggandet av enhetsskolan — icke för närvarande skäl föreligga för en sådan omläggning av undervisningsplanerna. Därför avstyrker utskottet motionsyrkandet.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

a) att riksdagen må till *Bidrag till vissa lantbruksundervisningsanstalter: Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 8 693 200 kronor;

b) att motionerna I: 356 och II: 438 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

54:0) *Bidrag till vissa lantbruksundervisningsanstalter: Driftkostnader.* Kungl. Maj:ts under punkten 71 (s. 191—194) gjorda framställning innebär en anslagsanvisning av 2 326 800 kr., vilket är 315 800 kr. mer än vad som anvisats för innevarande budgetår.

Lantbruksstyrelsen har i sin anslagsframställning hemställt om anslagshöjning med 593 500 kr. Härav hänför sig 277 700 kr. till en av styrelsen föreslagen höjning av nu utgående grundbidrag och tilläggsbidrag, medan återstoden av den föreslagna höjningen sammanhänger med en ökning av antalet elever vid lantmanna- och lanthushållsskolorna.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för lantbruksstyrelsens framställning — anfört följande.

»Jag är icke heller i år beredd tillstyrka lantbruksstyrelsens förslag om höjning av nu utgående grundbidrag och tilläggsbidrag. Såsom jag anförde i förra årets statsverksproposition synes nämligen enligt min mening någon ändring av grunderna för beräkningen av statsbidraget till driftkostnaderna vid här ifrågavarande undervisningsanstalter icke böra vidtagas, innan 1955 års lantbruksundervisningskommitté avgivit sina förslag. Däremot har jag icke något att erinra mot den av lantbruksstyrelsen med tillämpning av nu gällande statsbidragsgrunder gjorda beräkningen av medelsbehovet under anslaget. Detta synes sålunda för nästa budgetår behöva upptagas med ett belopp av (2 011 000 + 315 800 =) 2 326 800 kronor.»

Utskottet. Utskottet ansluter sig till vad Kungl. Maj:t förordat och hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till vissa lantbruksundervisningsanstalter: Driftkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 2 326 800 kronor.

55:o) **Bidrag till jordbrukets yrkesskolor.** Under punkten 72 (s. 194—196) har Kungl. Maj:t föreslagit en med 1 700 kr. till 354 800 kr. höjd medelsanvisning. Ökningen hänför sig helt till kostnadsförändringar av automatisk natur.

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må till *Bidrag till jordbrukets yrkesskolor* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 354 800 kronor.

56:o) **Studiehjälp åt elever vid vissa lantbruksundervisningsanstalter m. m.** Kungl. Maj:t har under punkten 74 (s. 199—200) föreslagit, att anslaget i överensstämmelse med lantbrukstyrelsens beräkning uppföres med ett med 200 000 kr. till 2 100 000 kr. höjt belopp.

Utskottet. Den av Kungl. Maj:t gjorda anslagsberäkningen föranleder ingen erinran från utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Studiehjälp åt elever vid vissa lantbruksundervisningsanstalter m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 2 100 000 kronor.

57:o) **Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter.** Under punkten 75 (s. 201—202) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för nästa budgetår anvisa ett belopp av 1 000 000 kr., vilket är 500 000 kr. mindre än vad som anvisats för innevarande budgetår.

I detta sammanhang har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 339 av herrar *Pålsson* och *Boman* och II: 409 av herr *Thapper m. fl.*, i vilka motioner hemställts, att riksdagen måtte för ändamålet för nästa budgetår anvisa ett belopp av 4 500 000 kr.

Beträffande de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sin hemställan, torde utskottet få hänvisa till motionen II: 409.

Lantbruksstyrelsen har i sin anslagsframställning hemställt, att anslaget skall höjas med 5 000 000 kr. I sin motivering har styrelsen erinrat om att styrelsen i sina anslagsäskanden upprepade gånger framhållit behovet av en upprustning av förevarande undervisningsanstalter. Detta behov har emellertid endast i ringa omfattning kunnat tillgodoses med de anslagsmedel, som tidigare ställts till förfogande, och sedan anslaget för budgetåret 1958/59 nedskurits från 2 500 000 kr. till 1 500 000 kr. eller med icke mindre än 40 procent, har situationen blivit synnerligen prekär.

Departementschefen har föreslagit, att med hänsyn till det budgetära läget förevarande anslag för nästa budgetår uppföres med ett till 1 000 000 kronor minskat belopp.

Utskottet. Av samma skäl som departementschefen anfört är utskottet icke berett att under förevarande anslag för nästa budgetår förorda högre medelsanvisning än den av Kungl. Maj:t föreslagna. Utskottet avstyrker sålunda bifall till motionerna I: 339 och II: 409. I enlighet härmed hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 339 och II: 409, till *Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor.

58:o) **Bidrag till undervisningsmateriel för maskinundervisning.** Utskottet biträder den av Kungl. Maj:t under punkten 76 (s. 202) gjorda framställningen om medelsanvisning för ifrågavarande ändamål med oförändrat belopp och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till undervisningsmateriel för maskinundervisning* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 165 000 kronor.

59:o) **Bidrag till hushållningssällskapens undervisningsverksamhet m. m.** Under punkten 77 (s. 203—204) har Kungl. Maj:t föreslagit en med 206 000 kr. till 1 600 000 kr. uppräknad medelsanvisning. Vidare har förordats, att anslaget även i fortsättningen skall ha förslagskaraktär, men att Kungl. Maj:t bör utfärda sådana bestämmelser angående anslagets disposition att överskridande av detsamma icke kommer att ske annat än när arbetsmarknadsskäl därtill föreligger.

I detta sammanhang har utskottet behandlat den inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motionen I: 343 av herr *Larsson, Sigfrid, m. fl.*, vari hemställts att riksdagen måtte besluta att för undervisningskurser avsedd del av förevarande anslag även i fortsättningen uppföres som ett rent förslagsanslag.

Beträffande de skäl som motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande hänvisar utskottet till motionen.

Lantbruksstyrelsen har i sin anslagsframställning föreslagit en uppräknad av anslaget med 216 000 kr., vari inräknats merkostnaderna för en av styrelsen föreslagen höjning av traktamentsstipendierna och stipendierna för förlorad arbetstid.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för lantbruksstyrelsens framställning — bl. a. anfört följande.

»Den med förevarande anslag avsedda kursverksamheten syftar i första hand till att täcka det genom mekaniseringen och specialiseringen inom jordbruket alltmer ökade behovet av yrkesutbildning och omskolning av den inom näringen sysselsatta arbetskraften. En väl utbyggd kursverksamhet kan emellertid samtidigt även tjäna syftet att motverka den i vissa trakter förefintliga säsongmässiga arbetslösheten bland framför allt lantarbetare. Med hänsyn härtill och till de under senare år ökade nettoutgifterna under anslaget föreslår jag, att det för kurser avsedda beloppet uppräknas med 206 000 kronor till 1 518 000 kronor. Beloppet synes alltjämt böra anvisas under en post av förslagskaraktär. Enligt min mening torde dock av Kungl. Maj:t böra utfärdas sådana bestämmelser angående beloppets disposition att överskridande av detsamma icke kommer att ske annat än när arbetsmarknadsskäl därtill föreligger. I anslutning till det anförda förutsätter jag, att planeringen av här ifrågakvarande kursverksamhet sker i samarbete med arbetsmarknadsmyndigheterna.

Någon uppräknad av beloppen för studieresor samt för undervisningsfilm och bildserier är jag däremot icke beredd föreslå. För dessa ändamål bör beräknas oförändrade belopp av 32 000 respektive 50 000 kronor. Jag kan icke heller tillstyrka framställningen om höjning av traktamentsstipendierna och stipendierna för förlorad arbetstid.»

Utskottet. Utskottet biträder anslagsberäkningen och ansluter sig även till vad departementschefen i övrigt anfört under punkten. Detta innebär att utskottet icke delar de i motionen I: 343 framförda farhågorna, att en be-

gränsning av möjligheterna att överskrida ifrågavarande anslag i enlighet med departementschefens förslag skulle försvåra hushållningssällskapens planläggning och verka hämmande på hela kursverksamheten. Enligt utskottets uppfattning är riskerna härför desto mindre som anslaget efter den för nästa budgetår föreslagna uppräknigen ger utrymme för en kursverksamhet av betydande omfattning. Utskottet vill i detta sammanhang erinra om att dispositionen av anslaget Bidrag till vissa skogsbrukskurser m. m. på utskottets förslag begränsats på samma sätt som nu förordats för det här behandlade anslaget (JoU 1957: 1, p. 169). Utskottet avstyrker på denna grund yrkandet i nyssnämnda motion.

I enlighet med det anförda hemställer utskottet,

- 1) att riksdagen må till *Bidrag till hushållningssällskapens undervisningsverksamhet m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 1 600 000 kronor;
- 2) att motionen I: 343 icke må någon riksdagens åtgärd föranleda.

60:o) **Bidrag till upplysnings- och undervisningsverksamhet rörande biodling.** Under punkten 78 (s. 205—209) har Kungl. Maj:t framlagt sina förslag i anledning av vad i jordbruksanslagsutredningens delbetänkande II anförts beträffande upplysnings- och undervisningsverksamheten rörande biodling samt beträffande medelsanvisningen till undersökningar rörande skydd för pollenöverförande insekter.

Lantbruksstyrelsen har hemställt om en höjning av förevarande anslag med 10 000 kr. till 25 000 kr.

Beträffande innehållet i jordbruksanslagsutredningens betänkande i den del detsamma avser här ifrågavarande verksamhet torde få hänvisas till s. 205—207 i propositionen. Å s. 208—209 redovisas yttrandena över nämnda del av betänkandet.

Departementschefen har anförut följande.

»De förslag som jordbruksanslagsutredningen framfört rörande bidragsverksamheten till upplysnings- och undervisningsverksamhet rörande biodling ansluter jag mig till. Även vad utredningen uttalat beträffande medelsanvisning till undersökningar rörande skydd för pollenöverförande insekter kan jag biträda. Jag förordar sålunda, dels att de i det föregående angivna bidragen till Sveriges biodlares riksförbund och till Sveriges fröodlareförbund från och med nästa budgetår anvisas under ett nytt anslag, förslagsvis benämnt Särskilt stöd åt biskötseln och fröodlingen, dels att kostnaderna för nyssnämnda undersökningar i fortsättningen skall bestridas med medel inom ramen för de avlönings-, omkostnads- och eventuellt materiellanslag, som av riksdagen anvisats de institutioner, vid vilka undersökningarna bedrives. Därest riksdagen icke har något att erinra mot vad jag sålunda föreslagit skall något anslag med benämningen Bidrag till upplysnings- och undervisningsverksamhet rörande biodling icke upptagas å riksstaten för nästa budgetår.»

Utskottet. Utskottet ansluter sig till vad Kungl. Maj:t föreslagit under denna punkt och hemställer,
att riksdagen må godkänna de förslag, som framlagts i det föregående.

61:o) **Reseunderstöd för studier på jordbrukets område.** Kungl. Maj:t har under punkten 79 (s. 209—210) föreslagit, att kostnaderna för resestipendier åt veterinärer, vilka stipendier tidigare bestritts från anslaget till Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar, i fortsättningen skall täckas från förevarande anslag. Kungl. Maj:t har därför hemställt om en uppräknning av anslaget med 4 000 kr. till 30 000 kr.

Utskottet. Det av Kungl. Maj:t framförda anslagsyrkandet biträdes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Reseunderstöd för studier på jordbrukets område* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kronor.

G. Övrig forsknings- och försöksverksamhet på jordbrukets område

62:o) **Främjande av forskning på jordbrukets område m. m.** Under punkten 80 (s. 211—213) innefattar Kungl. Maj:ts förslag en medelsanvisning av 1 300 000 kr. Motsvarande anslag för innevarande budgetår är i riksstaten uppfört med 1 100 000 kr.

Jordbrukets forskningsråd har hemställt att anslaget i fråga höjes med 700 000 kr.

Departementschefen har, efter att ha närmare redogjort för innehållet i forskningsrådets anslagsskrivelse, anfört följande.

»Under de 4 senaste budgetåren har detta anslag mer än tredubblats. Det belopp av 1 100 000 kronor, som innevarande budgetår står till forskningsrådets förfogande, lämnar förvisso rådet goda möjligheter att verksamt stödja åtskilliga betydelsefulla grenar inom jordbruksforskningen. Med den fortgående rationaliseringen och effektiviseringen på jordbrukets område aktualiseras emellertid nya problem. Samtidigt som redan igångsatta undersökningar givetvis bör kunna fullföljas, är det därför angeläget, att medel för lösande av viktiga nya forskningsuppgifter icke saknas. Jag finner mig med hänsyn härtill böra för nästa budgetår förorda en förnyad höjning av detta anslag, nämligen med 200 000 kronor till 1 300 000 kronor. Av sistnämnda belopp torde 290 000 kronor böra avses för mutationsforskning och 225 000 kronor för lagringsforskning.»

Utskottet. I betraktande av betydelsen utav att de för jordbruksforskningen tillgängliga resurserna alltmer förstärkes finner utskottet den av Kungl. Maj:t förordade anslagshöjningen med 200 000 kronor väl motiverad, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Främjande av forskning på jordbrukets område m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 1 300 000 kronor.

63:o) **Statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 81 (s. 213—217) innefattar — förutom hemställan till riksdagen att fastställa ändrad avlöningsstat — en anslagsanvisning av 263 000 kr., vilket belopp överstiger det för innevarande budgetår anvisade anslaget med 20 400 kr.

Anstaltsstyrelsen har hemställt om höjning av avlöningsanslaget med i runt tal 85 400 kr.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för de motiv anstaltsstyrelsen anfört för sina äskanden ävensom för ett över dessa avgivet

remissyttrande av utredningen rörande de ekonomiska förhållandena vid berörda anstalt — anfört följande.

»Jag ämnar under nästföljande anslagspunkt närmare redovisa mitt ställningstagande till vissa förslag, avgivna av en särskilt tillkallad sakkunnig för utredning rörande de ekonomiska förhållandena vid forskningsanstalten m. m. Såsom framgår av den följande redogörelsen för utredningsmannens promemoria i ämnet (s. 219—225) och hans under förevarande punkt återgivna yttrande över anstaltens anslagsskrivelse ifrågasätter utredningsmannen, huruvida icke anstalten i fortsättningen borde tilläggas vissa ytterligare uppgifter av allmänt jordbruksekonomisk karaktär. Då jag för min del icke anser det motiverat att nu utvidga forskningsanstaltens verksamhetsområde utöver vad som angivits i anstaltens instruktion, kan jag ej biträda utredningsmannens förslag att vid anstalten måtte anställas en civilekonom eller statistiker för handhavande bland annat av nyssnämnda uppgifter. Däremot kan jag ansluta mig till anstaltsstyrelsens yrkande att vid densamma skall inrättas 1 tjänst som kamrerare. Denna bör placeras i lönegrad Ae 19. Den härav följande anslagsökningen kan beräknas till 19 200 kronor. Genom den arbetsomfördelning, som blir möjlig genom den föreslagna förstärkningen av arbetskraften, torde anslaget emellertid samtidigt kunna minskas med ett för anlåtande av extra skrivhjälp anvisat belopp av 4 000 kronor.

I anslutning till vad chefen för civildepartementet anfört vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor bör 1 tjänst som ingenjör-biträde i lönegrad Ae 12 utbytas mot 1 tjänst som biträdande ingenjör i lönegrad Ae 13. Denna lönereglering medför en merkostnad av 800 kronor.

Beräknade löneklassuppflyttningar m. m. påkallar en uppräknig av anslaget med 5 100 kronor. Samtidigt kan anslagsposten till rörligt tillägg nedräknas med 2 300 kronor. Såsom en ny post torde dessutom böra upptagas 1 600 kronor till kompensation för höjda folkpensionsavgifter.

Då jag icke kan tillstyrka bifall till anstaltsstyrelsens övriga, nu ej särskilt berörda förslag, bör anslaget för nästa budgetår höjas med sammanlagt 20 400 kronor till 263 000 kronor.»

Utskottet. Utskottet, som i sammanhanget vill understryka departementschefens uttalande att det icke kan anses motiverat att nu utvidga forskningsanstaltens verksamhetsområde utöver vad som angivits i anstaltens instruktion, biträder Kungl. Maj:ts förslag under denna anslagspunkt och hemställer därför,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöning till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	33 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	15 500

3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	181 800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	30 500
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	1 600
	Summa kronor 263 000

b) till *Statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader*:
Avlöningar för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag
av 263 000 kronor.

64:o) **Statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader: Omkostnader.**
Under punkten 82 (s. 217—234) har Kungl. Maj:t föreslagit en anslagshöjning med 1 500 kr. till 112 400 kr.

Anstaltsstyrelsen har för sin del yrkat en anslagshöjning med 85 200 kr.

Under förevarande anslagspunkt har redovisats innehållet i en efter särskild utredning upprättad promemoria med förslag bl. a. rörande användningen och redovisningen av inkomsterna från jordbruksdriften vid anstalten. Beträffande det närmare innehållet i promemorian samt i de överensamma avgivna remissyttrandena torde få hänvisas till s. 219—232 i propositionen.

Departementschefen har anfört följande.

»Innan jag behandlar anstaltsstyrelsens anslagsäskanden under förevarande punkt, vill jag redovisa mina ställningstaganden till utredningsförslagen rörande de ekonomiska förhållandena vid anstalten.

Såsom framgår av den föregående redogörelsen för utredningens betänkande arrenderar anstalten numera ett jordbruk omfattande sammanlagt cirka 190 hektar åker och 20 hektar betesmark. Jordbrukets driftsekonomi hålles emellertid icke redovisningsmässigt skild från försöksverksamhetens och anstalten har ansetts oförhindrad att disponera löpande årets inkomster i jordbruket till bestridande av försöksomkostnader. Under de senaste verksamhetsåren har jordbruket belastats med sådana omkostnader på i genomsnitt inemot 50 000 kronor per år. Även om det rådande redovisningssystemet ger anstalten vissa fördelar — vilket förhållande särskilt framhållits av revisorerna för anstaltens jordbruksdrift — anser jag i likhet med utredningsmannen det önskvärt, att de anslagsprövande instanserna får större insyn i jordbruksdriften och därmed bättre möjligheter att bedöma anstaltens anslagsbehov. För att ernå detta vill jag förorda, att särskild stat i fortsättningen upprättas för anstaltens jordbruksdrift, vilken stat bör fastställas av Kungl. Maj:t. Det torde även få ankomma på Kungl. Maj:t att närmare bestämma principerna för den redovisningsmässiga uppdelningen av kostnaderna mellan å ena sidan jordbruksdriften och å andra sidan försöksverksamheten samt för annan bokföring vid anstalten.

Samtidigt som jag förordar, att en åtskillnad mellan jordbruk och försök åstadkommes i anstaltens räkenskaper, vilken åtgärd bör genomföras per

den 1 juli 1959, vill jag fortfarande i överensstämmelse med utredningsmannens synpunkter föreslå ett budgettekniskt arrangemang, som får antagas ge förbättrade möjligheter till jämförelser mellan driftsresultaten vid anstaltsjordbruket och andra statliga försöksgårdar. Jag tillstyrker därför den i utredningspromemorian föreslagna anordningen att tillgodoräkna anstaltsjordbruket kompensation för de ansefliga arrendeavgifter som åvilar det samma, för närvarande 46 000 kronor. Då jordbruksdriftens överskott härigenom bör komma att öka med motsvarande belopp och detta överskott, som jag vidare ämnar föreslå, skall i viss ordning inlevereras till statsverket, kommer kompensationen med undantag för första budgetåret reellt sett icke att medföra statliga merkostnader. I enlighet härmed förordar jag att å en ny anslagspost under anstaltens omkostnadsanslag, benämnd Ersättning till jordbruksdriften, skall beräknas 46 000 kronor.

Utredningsmannen har — sedan han diskuterat olika möjligheter för redovisning av driftsöverskottet vid jordbruket — stannat för att föreslå, att överskottet måtte tillföras ett särskilt reservationsanslag, varunder jämväl skulle anvisas sådana medel för försöksomkostnader och för av försöksverksamheten föranledda resekostnader som nu upptages å omkostnadsanslaget. Detta utredningsmannens förslag anser jag mig i huvudsak kunna tillstyrka. Jag vill sålunda föreslå att ett nytt anslag, med benämningen Statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader: Försöksverksamheten och av reservationsanslags natur, uppföres å driftbudgeten samt att under detsamma i första hand sker sådan medelsanvisning, som hittills ägt rum under omkostnadsanslagets anslagspost till försöksomkostnader. Någon omläggning av anslagsanvisningen till resekostnader föranledda av försöksverksamheten kan jag däremot icke förorda, liksom ej heller den uppspaltning av anslaget på särskilda poster för egna försök respektive fältförsök, som utredningsmannen föreslagit. Vidare skall jordbrukets driftsöverskott årligen tillföras anslaget att efter Kungl. Maj:ts prövning under nästföljande budgetår användas till forskning eller för täckande av underskott i jordbruksdriften. Då emellertid några överskottsmedel från jordbruksdriften icke kan påföras anslaget förrän vid slutet av budgetåret 1959/60, från och med vilket det förordade nya redovisningssystemet bör tillämpas, måste för nämnda budgetår medel av beräknat motsvarande storleksordning liksom förskottsvis tillskjutas över driftbudgeten, därest icke de för försöksverksamheten tillgängliga medlen skall reduceras. Såsom förut nämnts har jordbruket under de senaste verksamhetsåren belastats med försöksomkostnader av i genomsnitt inemot 50 000 kronor per år. Ett belopp av denna storleksordning anser jag böra jämte tidigare berörda anslagsmedel anvisas under reservationsanslaget för budgetåret 1959/60. Jag utgår därvid från att resultatet av jordbruksdriften för sagda budgetår i varje fall icke kommer att ligga nämnvärt under den nuvarande avkastningen.

Utredningsmannen har föreslagit, att anstalten skall äga uppbära ersättning, beräknad efter självkostnadspris, dels i den mån den anlitas av kommunala myndigheter, institutioner och enskilda för undersökningar och ut-

redningar vid sidan av det ordinarie arbetsprogrammet, dels vid avyttring av anstaltens meddelanden. Jag är för min del beredd tillstyrka att anstaltens publikationer får försäljas till självkostnadspris samt att ersättning uttages enligt fastställd taxa för åtgärder, vilka är att anse som beställningsarbeten. Inflytande inkomster bör redovisas såsom särskilda uppborädsmedel å anstaltens omkostnadsanslag. Under uppborädsposten torde för nästa budgetår endast böra upptagas ett formellt belopp av 100 kronor.

Enligt vad som framgår av utredningspromemorian har forskningsanstalten hittills å kapitalbudgeten under fonden för förslag till statsverket anvisats rörelsemedel å sammanlagt 500 000 kronor, varav för närvarande efter amorteringar återstår 455 000 kronor. I anslutning till utredningsmannens, av samtliga remissinstanser tillstyrkta förslag berörande anstaltens behov av ytterligare rörelsekapital vill jag förorda, att ytterligare 200 000 kronor anvisas under samma fond att av anstalten användas bland annat för tillgodoseendet av det årliga medelsbehovet för förskottering av kostnader för nästa skörd. Dessa medel — vilka, som jag senare denna dag avser föreslå, bör äskas under kapitalbudgeten — torde såsom riksräkenskapsverket uttalat i sitt remissyttrande tills vidare böra ställas till förfogande såväl räntesom amorteringsfritt.

Någon omläggning av revisionen av forskningsanstaltens räkenskaper kan jag, på de skäl riksräkenskapsverket och revisorerna för jordbruksdriften hos anstalten anfört, icke tillstyrka. Revisionen av jordbruksdriften bör sålunda även i fortsättningen ske genom särskilda av Kungl. Maj:t utsedda revisorer.

Vad härefter angår forskningsanstaltens i anslagsskrivelsen gjorda äskanden avseende omkostnadsanslaget kan jag icke förorda någon uppräknig av anslagsposten till reseersättningar utöver en automatisk justering av posten med 800 kronor på grund av ökade järnvägstaxor och höjd bilersättning. Även anstaltsstyrelsens yrkanden beträffande anslagsposten till utrustning finner jag mig kunna biträda endast i begränsad mån. Jag föreslår att sistnämnda post ökas med 2 000 kronor till 6 000 kronor, varav 1 200 kronor skall täcka engångsutgifter i samband med inrättandet av den under anstaltens avlöningsanslag föreslagna kamrerartjänsten. På grund av sagda personalförstärkning synes samtidigt delposten till övriga expenser böra ökas med 800 kronor. Någon ytterligare ökning av expensposten anser jag mig icke kunna tillstyrka.

I enlighet med vad jag i det föregående förordat bör anslagsposten till försöksomkostnader utgå och omkostnadsanslaget därför minskas med ett belopp motsvarande vad som för innevarande budgetår anvisats under denna post, nämligen 48 000 kronor. Jag anser mig emellertid icke beredd föreslå, att ett belopp av samma storleksordning för nästa budgetår i stället anvisas under det föreslagna nya reservationsanslaget till försöksverksamheten. Det synes mig till fyllest om sistberörda anslag, förutom det tidigare omnämnda beloppet å 50 000 kronor, påföres ytterligare 38 000 kronor, alltså tillhoppa 88 000 kronor.

Vid bifall till vad jag i det föregående föreslagit beträffande medelsanvisningen och inkomstsuppbörden under forskningsanstaltens omkostnadsanslag behöves detta anslag för nästa budgetår höjas med (800 + 2 000 + 800 + 46 000 — 48 000 — 100 =) 1 500 kronor till 112 400 kronor.»

Utskottet. Vad Kungl. Maj:t föreslagit i anslutning till utredningsförslagen rörande de ekonomiska förhållandena vid forskningsanstalten föranleder ingen erinran från utskottets sida. Icke heller har utskottet något att invända mot Kungl. Maj:ts medelsberäkningar och äskande under denna anslagspunkt. Under återopande härav hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 112 400 kronor.

65:o) **Statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader: Försöksverksamheten.** Under återopande av vad som anförts under föregående anslagspunkt tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts framställning under punkten 83 (s. 235) avseende en anslagsanvisning av 88 000 kr. och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader: Försöksverksamheten* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 88 000 kronor.

66:o) **Bidrag till jordbrukstekniska institutet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkten 84 (s. 235—237) om oförändrad medelsanvisning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till jordbrukstekniska institutet* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 325 000 kronor.

67:o) **Bidrag till Sveriges utsädesförening.** Kungl. Maj:t har under punkten 85 (s. 237—241) föreslagit en oförändrad anslagsanvisning av 1 492 100 kr.

Sveriges utsädesförening har i sin anslagsskrivelse hemställt om en medelsförstärkning med 163 200 kr.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för utsädesföreningens motiv för dess anslagsäskanden ävensom för ett av styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök däröver avgivet yttrande — anfört följande.

»I förra årets statsverksproposition redovisade jag i anslutning till förevarande anslagspunkt resultatet av en inom jordbruksdepartementet verkställd översyn av 1953 års växtförädlingsutrednings år 1956 avgivna betänkande i den del detta berör frågor om stöd åt växtförädlingen i annan form än statsbidrag. Översynens syfte hade närmast varit att genom beräkningar på aktuella förhållanden söka skapa ett underlag för en bedömning av ett

licenssystemens möjligheter och konsekvenser. Jag framhöll i sammanhanget, att flertalet myndigheter jämte de av utredningen särskilt berörda Sveriges utsädesförening och W. Weibull AB med Weibullsholms växtförädlingsanstalt avstyrkt införandet av ett licenssystem enligt vissa i anslutning till översynen uppdragna riktlinjer. Vidare anmälde jag att berörda spörsmål var föremål för fortsatta överväganden inom departementet.

Behandlingen av frågan om de framtida formerna för finansieringen av växtförädlingsverksamheten under en för jordbruksnäringen angelägen fortsatt utbyggnad av densamma har ännu icke kunnat slutföras. Vissa nya förslag har väckts i ämnet och blivit föremål för remissbehandling. Problemet rörande skydd åt nya resultat av växtförädlingen har därjämte behandlats vid ett par internationella konferenser under året. Då det såsom även understrukits av 1958 års förra riksdag (JoU 1, p. 81; rskr. 9) är önskvärt att spörsmålet om det framtida statliga stödet åt växtförädlingsanstalterna snarast får sin lösning, är det min avsikt att om möjligt i ett senare sammanhang detta år återkomma till principerna för sagda stöd.

En annan aktuell fråga, som ävenledes berördes i samband med prövningen av förevarande bidragsanslag i 1958 års statsverksproposition, rör behovet av utvidgad resistensbiologisk forskning och förädlingsverksamhet. Förra året betonade jag betydelsen av en intensifierad sådan forsknings- och förädlingsverksamhet men framhöll samtidigt bland annat, att varken de framtida kostnaderna för statsverket eller spörsmålet om fördelningen av forskningsuppgifterna mellan skilda inom området verksamma organ blivit klarlagda i det då nyligen framlagda förslaget i ämnet från en inom skogs- och lantbruksakademien utsedd kommitté. Vid riksdagsbehandlingen av frågan fann också jordbruksutskottet (JoU 1, p. 81), vars utlåtande på denna punkt godkändes av riksdagen (rskr. 9), att på åtskilliga punkter ytterligare klarlägganden erfordrades, innan slutlig ställning kunde tagas till hela frågekomplexet. Då vederbörande organ ännu icke inkommit med samtliga för ett definitivt ställningstagande erforderliga uppgifter, anser jag mig icke heller nu kunna framlägga några för riksdagens prövning avsedda förslag i ämnet. Jag har emellertid för avsikt att söka avsluta behandlingen av detta ärende inom sådan tid, att därvid framkomna förslag rörande principerna för den resistensbiologiska forsknings- och förädlingsverksamhetens organisation ävensom vissa därmed sammanhängande finansieringsfrågor av engångskaraktär kan föreläggas årets riksdag.

Vad härefter angår utsädesföreningens föreliggande anslagsäskanden finner jag mig icke kunna tillstyrka någon höjning av statsbidraget till föreningen för nästa budgetår utan förordar att detsamma bestämmes till ett oförändrat belopp av 1 492 100 kronor.»

Utskottet. I likhet med föredragande departementschefen vill utskottet framhålla önskvärldheten av att frågorna om det framtida statliga stödet åt växtförädlingsanstalterna samt rörande den resistensbiologiska forsknings- och förädlingsverksamhetens framtida organisation m. m. snarast får sin

lösning. Utskottet har därför med tillfredsställelse uppmärksammat departementschefens avsikt att om möjligt i ett senare sammanhang detta är återkomma med förslag i berörda ämnen.

Enär utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag beträffande anslagsanvisningens storlek hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Sveriges utsädesförening* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 1 492 100 kronor.

68:o) **Bidrag till den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm.** Jämlikt Kungl. Maj:ts framställning under punkten 86 (s. 242—243) om ett oförändrat anslag å 210 000 kr. hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 210 000 kronor.

69:o) **Bidrag till Föreningen för växtförädling av fruktträd.** Under punkten 87 (s. 243—244) har Kungl. Maj:t hemställt om ett oförändrat anslag å 100 000 kr.

Styrelsen för Föreningen för växtförädling av fruktträd har anhållit om en ökning av statsbidraget med 119 000 kr. I ett i ärendet avgivet yttrande har *lantbruksstyrelsen* föreslagit att förevarande anslag, i avvaktan på resultatet av pågående utredning rörande den organisatoriska utformningen av den fortsatta verksamheten vid föreningens institution, skall uppföras med oförändrat 100 000 kr.

Departementschefen har anslutit sig till *lantbruksstyrelsens* förslag samt därvid uttalat, att föreningens verksamhet är av sådan betydelse, att det bör tillses att den kan upprätthållas även under nästkommande budgetår.

Utskottet. Under erinran om att innevarande års riksdag (JoU 2; rskr 60) för att underlätta den besvärande likviditetssituation, vari Föreningen för växtförädling av fruktträd befunnit sig, å tilläggsstat till gällande rikstat anvisat 65 000 kronor förordar utskottet bifall till Kungl. Maj:ts förslag, att statsbidraget till föreningen skall, i avvaktan på resultatet av pågående utredning, för nästa budgetår utgå med oförändrat belopp av 100 000 kronor.

Aberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Föreningen för växtförädling av fruktträd* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 100 000 kronor.

70:o) **Bidrag till förädlingsarbeten med sojaväxter.** Eftersom utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts under punkten 88 (s. 244—245) gjorda framställning om anvisande av ett oförändrat belopp av 20 000 kr. såsom bidrag till ifrågakvarande verksamhet under nästa budgetår hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till förädlingsarbeten med sojäväxter* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 20 000 kronor.

71:o) *Täckdikningsförsök m. m.* Kungl. Maj:ts under punkten 89 (s. 245—247) gjorda framställning innebär en anslagsökning med 25 000 kr. till 150 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 333 av herr *Sundelin* samt II: 404 av herr *Ståhl m. fl.*, i vilka motioner, såvitt nu är i fråga, hemställts att förevarande anslag skall för nästa budgetår upptagas med oförändrat belopp.

Beträffande det närmare innehållet i motionerna får utskottet hänvisa till motionen II: 404.

Täckdikningsförsöksnämnden har bl. a. anhållit att vid nämnden skall fr. o. m. den 1 juli 1959 inrättas vissa i anslagsskrivelsen närmare angivna befattningar eller, därest förslaget ej bifalles, att det för avlöningar avsedda beloppet höjes med 27 100 kr. ävensom att till försöksverksamheten på täckdikningens område och den i anslutning därtill bedrivna forskningen anvisas ett reservationsanslag av 113 000 kr. I överensstämmelse härmed har nämnden hemställt om ett sammanlagt anslag å 185 100 kr.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för täckdikningsförsöksnämndens äskanden samt ett av styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök däröver avgivet yttrande — anfört följande.

»I avvaktan på resultatet av den pågående utredningen rörande forskning, undervisningen och försöksverksamheten vid, bland annat, lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök, till vilken högskola här ifrågavarande verksamhet är nära knuten, anser jag mig icke böra taga ställning till spörsmålet om inrättande av fasta tjänster vid täckdikningsförsöksnämnden.

På grund av tidigare inträffade automatiska lönestegringar, som till följd av tillgänglig reservationsmedelsbehållning ej förut behövt föranleda anslagshöjning, synes det för avlöningskostnader avsedda beloppet böra uppräknas med 25 000 kronor till 70 000 kronor. Någon ytterligare anslagsökning är jag däremot icke beredd att tillstyrka utan förordar att anslaget uppföres med 150 000 kronor.»

Utskottet. För att icke den med medel från förevarande anslag bedrivna verksamheten skall behöva inskränkas under nästa budgetår erfordras en anslagsuppräkning med 25 000 kronor, vilket belopp ungefärligen motsvarar den andel av täckdikningsnämndens utgifter som för innevarande budgetår kan täckas med tillgängliga reservationsmedel. Med hänsyn härtill avstyrker utskottet yrkandet i motionerna I: 333 och II: 404, att riksdagen icke måtte medge den av Kungl. Maj:t begärda anslagshöjningen med nyssnämnda 25 000 kronor.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 333 och II: 404, såvitt nu är i fråga, till *Täckdikningsförsök m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kronor.

H. Veterinärväsendet m. m.

72:o) Veterinärstyrelsen: Avlöningar. Kungl. Maj:ts framställning under punkten 90 (s. 248) innefattar — förutom hemställan till riksdagen att fastställa ny avlöningsstat — en anslagsanvisning av 834 900 kr. eller 7 900 kr. mer än för innevarande budgetår. Uppräkningen är helt av automatisk karaktär.

Utskottet. Utskottet förordar bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för veterinärstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	332 900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	9 900
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	374 600
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	112 600
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	4 900
	Summa kronor 834 900

b) till Veterinärstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 834 900 kronor.

73:o) Veterinärstyrelsen: Omkostnader. Under punkten 91 (s. 249) har Kungl. Maj:t i enlighet med veterinärstyrelsens förslag hemställt om medelsanvisning med oförändrat belopp av 91 300 kr.

I motionerna I: 334 av herr *Sundelin* och II: 405 av herr *Ståhl m. fl.* har hemställts, såvitt nu är i fråga, att medelsanvisningen under förevarande anslag måtte minskas med 10 procent till 82 200 kr.

Beträffande de motiv som motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande hänvisar utskottet till motionen II: 248.

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts anslagsberäkning och avstyrker det i motionerna I: 334 och II: 405 framförda yrkandet att här förevarande anslag skall minskas med 9 100 kronor i förhållande till det av Kungl. Maj:t äskade beloppet. Utskottet åberopar härvid vad som anförts vid behandlingen av enahanda motioner i anslutning till punkten Jordbruksdepartementet: Omkostnader.

I enlighet med vad sålunda anförts hemställer utskottet, att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Veterinärstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 91 300 kronor.

74:o) Veterinärstaten: Avlöningar. Kungl. Maj:ts framställning under punkten 92 (s. 249—251) innefattar — förutom hemställan till riksdagen att fastställa ny avlöningsstat — en anslagsanvisning i enlighet med av veterinärstyrelsen framlagt förslag av 5 723 000 kr., vilket belopp överstiger innevarande budgetårs anslag med 54 200 kr. Av ökningen har 1 200 kr. avsetts för årsarvode till 1 biträdande distriktsveterinär i Visby distrikt, 23 000 kr. erfordras på grund av att tidigare vakanta veterinärstipendiattjänster numera kunnat återbesättas och 30 000 kr. hänför sig till den nya anslagsposten kompensation för höjda folkpensionsavgifter.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för veterinärstyrelsens anslagsframställning — anfört följande.

»Med stöd av beslut vid 1957 års riksdag (JoU 1 p. 66; rskr. 9) inrättade Kungl. Maj:t genom kungörelse den 31 maj 1957 (nr 226) utav delar av länsveterinären i Gotlands län praktikområde ett nytt veterinärdistrikt, benämnt Visby distrikt. I den proposition, genom vilken frågan om det nya distriktets inrättande förelades riksdagen, uttalade dåvarande chefen för jordbruksdepartementet (IX ht 1957, s. 218), att distriktsveterinärtjänsten i distriktet skulle innehavas av länsveterinären och att särskild ersättning icke borde utgå till denne härför. Veterinärstyrelsen har nu — i likhet med föregående år — föreslagit att ett särskilt arvode av 1 200 kronor skall utgå till en biträdande distriktsveterinär med tjänstgöring i distriktet under tid, då länsveterinären på grund av med länsveterinärtjänsten förenade åligganden är förhindrad att fullgöra de uppgifter, som hänför sig till distriktsveterinärtjänsten. Såsom biträdande distriktsveterinär skulle fungera distriktsveterinären i något av granndistrikten. För att undvika fördyring för djurägarna, sammanhängande med att inställelsearvoden och reseersättningar kan bli högre om de debiteras med utgångspunkt från stationeringsorten i ett angränsande distrikt, ämnar veterinärstyrelsen vid bifall till styrelsens framställning i förevarande del föreskriva skyldighet för den biträdande distriktsveterinären att vid tjänstgöring inom Visby distrikt debitera dylika arvoden och ersättningar med Visby som utgångspunkt, när detta ställer sig billigare för djurägaren. Med hänsyn till de särskilda omständigheterna i detta fall finner jag mig kunna tillstyrka den av veterinärstyrelsen föreslagna anordningen. Styrelsens förslag i fråga om storleken av den kompensation, som bör tillerkännas en biträdande distriktsveterinär för skyldigheten att i nämnda fall debitera djurägarna enligt för veterinären oförmånliga grunder, för-

anleder ingen erinran från min sida. För ändamålet torde alltså böra beräknas ett arvodesbelopp av 1 200 kronor.

Jämväl veterinärstyrelsens yrkanden i övrigt under denna punkt är jag beredd att tillstyrka. Det för vikariatsersättningar till civila veterinärstipendiater avsedda beloppet torde sålunda på grund av belastningen böra uppräknas med 23 000 kronor. Såsom en ny post under anslaget torde 30 000 kronor upptagas till kompensation för höjda folkpensionsavgifter. I detta sammanhang torde böra erinras om att den nyligen beslutade löneregleringen för distriktsveterinärer uppskattats innebära en kostnadsökning för statsverket av inemot 200 000 kronor. Detta torde emellertid icke nu böra föranleda någon uppräknings av anslaget med hänsyn till osäkerheten beträffande den väntade belastningen.

Vid bifall till vad jag i det föregående anfört behöver förevarande anslag för nästa budgetår uppräknas med 54 200 kronor.»

Utskottet. Utskottet har intet att invända mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

- att riksdagen må
a) fastställa följande avlöningsstat för veterinärstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	4 300 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	90 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	615 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	688 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	30 000
	Summa kronor 5 723 000

- b) till *Veterinärstaten*: *Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 5 723 000 kronor.

75:o) **Veterinärstaten: Omkostnader.** Under punkten 93 (s. 252—253) har Kungl. Maj:t hemställt om en med 18 300 kr. till 141 900 kr. ökad medelsanvisning.

I motionerna I: 334 av herr *Sundelin* och II: 405 av herr *Ståhl m. fl.* har hemställts, såvitt nu är i fråga, att medelsanvisningen under förevarande punkt måtte minskas med 10 procent i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag och att anslaget således måtte uppföras med 127 700 kr.

Departementschefen har — efter redogörelse för veterinärstyrelsens anslagsframställning, innebärande höjning med 13 300 kr. — anfört följande.

»I likhet med veterinärstyrelsen anser jag, att belastningen å anslagsposten till reseersättningar påkallar en uppräknig av densamma med 20 000 kronor. På grund av, bland annat, ökade järnvägstaxor bör anslagsposten emellertid uppräknas med ytterligare 5 000 kronor. Vad härefter angår styrelsens förslag till kursverksamhet för nästa budgetår, kan jag tillstyrka detsamma. Sålunda bör anordnas en fortbildningskurs för länsveterinärer och en kurs i bakteriologisk köttkontroll. Mot beräkningen av kostnaderna för kurserna, tillhoppa 7 800 kronor, har jag intet att erinra. Då för innevarande budgetår anvisats 14 500 kronor till kursverksamhet, kan följaktligen denna post minskas med 6 700 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda förordat bör förevarande anslag för nästa budgetår uppföras med $(123\,600 + 25\,000 - 6\,700 =)$ 141 900 (+ 18 300) kronor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att efter förslag av veterinärstyrelsen meddela närmare bestämmelser om nyssnämnda kursverksamhet.»

Utskottet. Utskottet, som ansluter sig till den av Kungl. Maj:t gjorda anslagsberäkningen, avstyrker det i motionerna I: 334 och II: 405 framförda yrkandet om en tioprocentig nedskärning av förevarande omkostnadsanslag. Utskottet får härvid hänvisa till vad utskottet tidigare anfört vid behandlingen av nyssnämnda motioner i anslutning till punkten Jordbruksdepartementet: Omkostnader.

I enlighet härmed hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Veterinärstaten: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 141 900 kronor.

76:o) **Statens veterinärmedicinska anstalt: Avlöningar.** Under punkten 94 (s. 253—260) innefattar Kungl. Maj:ts förslag — förutom hemställan till riksdagen att fastställa ny avlöningsstat — en anslagsanvisning av 2 535 000 kr., vilket är 17 500 kr. mer än vad som anvisats för innevarande budgetår.

Styrelsen för statens veterinärmedicinska anstalt har hemställt om anslagshöjning med i runt tal 50 000 kr.

Efter att ha redogjort för de olika anslagsäskandena och däröver av statskontoret avgivet yttrande har *departementschefen* anfört följande.

»I anslutning till vad chefen för civildepartementet anfört vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor bör kanslibiträdestjänsten i lönegrad Ae 7 å serumexpeditionen ändras till en kontoristtjänst i lönegrad Ae 9. Kostnaden härför kan beräknas till 700 kronor. Övriga förslag till löne regleringar torde däremot icke böra bifallas.

Anstaltsstyrelsens begäran om personalförstärkningar m. m. finner jag mig icke kunna förorda. Några nya tjänster bör sålunda icke inrättas. Däremot kan jag biträda styrelsens förslag om uppräknig på grund av löneklassförändringar av anslagsposten till avlöningar till personal för särskilda

undersökningar med 2 300 kronor. Slutligen bör såsom en ny post upptagas ett belopp av 14 500 kronor till kompensation för höjda folkpensionsavgifter.

Vid bifall till vad jag förordat i det föregående bör anslaget uppräknas med 17 500 kronor.»

Utskottet. Det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget har icke föranlett utskottet att göra någon erinran. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för statens veterinärmedicinska anstalt, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	732 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	400
3. Avlöningar till personal för särskilda undersökningar, <i>förslagsvis</i>	154 200
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 312 900
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	320 400
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	14 500
Summa kronor	2 535 000

b) till *Statens veterinärmedicinska anstalt: Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 2 535 000 kronor.

77:o) **Statens veterinärmedicinska anstalt: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har under punkten 95 (s. 260—263) föreslagit en med 13 900 kr. till 716 900 kr. uppräknad medelsanvisning.

Departementschefen har — efter redogörelse för anstaltsstyrelsens anslagsframställning, innebärande höjning med 45 400 kr., och för yttrande däröver av statskontoret — anfört följande.

»Belastningen av posten till reseersättningar synes medgiva en nedräkning av denna med 5 600 kronor till 11 000 kronor. Anstaltsstyrelsens yrkande om höjning av posten till särskilda undersökningar finner jag mig i viss utsträckning kunna tillmötesgå. Jag föreslår sålunda, att det till undersökningar rörande lymfadenos hos nötkreatur avsedda beloppet ökas med 3 500 kronor ävensom att det belopp som är avsett till andra särskilda undersökningar höjes med 10 000 kronor till 18 000 kronor.

Vad därefter angår anslagsposten till övriga utgifter vill jag förorda en ökning av delposten till inköp och underhåll av inventarier och apparatur med 15 000 kronor samt uppräknig av delposterna till förbrukningsartiklar och till inköp av bakteriologiska preparat med 15 000 respektive 5 000 kronor. Samtidigt föreslår jag nedräkning med hänsyn till belastningen av delposterna till inköp och underhåll av djur samt till tvätt och inre renhållning med 25 000 respektive 4 000 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda förordat behöver förevarande anslag uppföras med (703 000 — 5 600 + 3 500 + 10 000 + 15 000 + 15 000 + 5 000 — 25 000 — 4 000 =) 716 900 (+ 13 900) kronor.»

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må till *Statens veterinärmedicinska anstalt: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 716 900 kronor.

78:o) **Bidrag till hushållningssällskapens veterinäravdelningar.** Jämlikt Kungl. Maj:ts framställning under punkten 96 (s. 263—264) om medelsanvisning med oförändrat 235 000 kr. hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till hushållningssällskapens veterinäravdelningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 235 000 kronor.

79:o) **Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkten 97 (s. 264) gjorda framställning om oförändrad medelsanvisning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 11 000 kronor.

80:o) **Förekommande och hämmande av smittsamma husdjursjukdomar.** Kungl. Maj:t har under punkten 98 (s. 265—283) föreslagit riksdagen *dels* att till förevarande ändamål anvisa ett förslagsanslag av 1 270 000 kr., *dels* att godkänna vad departementschefen anfört angående omläggning av det statliga stödet vid bekämpande av hönstyfus. Den föreslagna medelsanvisningen innebär en nedräkning med 260 000 kr. i förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget.

I detta sammanhang har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 61 av herr *Sveningsson m. fl.* och II: 92 av herr *Nilsson* i Bästekille *m. fl.*, i vilka motioner hemställts att riksdagen ville under denna anslagspunkt anvisa ett belopp av 1 120 000 kr. Denna minskning av anslaget med 150 000 kr. i förhållande till det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet skulle enligt motionärerna vara möjlig att åstadkomma bl. a. genom en ökning av intervallerna mellan kontrollundersökningarna rörande nötkreaturstuberkulosen.

Beträffande det närmare innehållet i motionärernas motivering för sitt yrkande får utskottet hänvisa till motionen II: 92.

Veterinärstyrelsen har i sin anslagsframställning hemställt att anslagsansvisningen skall minskas med 130 000 kr. Styrelsen har i samband härmed bl. a. framlagt förslag om att ersättning för djur, som enligt vederbörligt förordnande nedslaktas på grund av tuberkulos, skall utgå med belopp, som motsvarar fulla livvärdet. Över detta förslag har *statskontoret* avgivit yttrande.

Under punkten har vidare anmälts att *jordbruksanslagsutredningen* i sitt *betänkande angående bidragsanslag under nionde huvudtiteln del II* avgivit förslag angående de under förevarande anslag upptagna delposterna till åtgärder mot hönstyfus samt till övriga åtgärder till förekommande och hämmade av smittsamma husdjursjukdomar.

Beträffande det närmare innehållet i ifrågakvarande utredningsförslag och däröver avgivna yttranden torde få hänvisas till s. 269—281 i propositionen.

Departementschefen har anfört följande.

»Jordbruksanslagsutredningens i det föregående redovisade förslag angående vissa omläggningar beträffande det statliga stödet vid bekämpande av hönstyfus, i fråga om forsknings- och försöksverksamhet beträffande smittsam blodbrist hos häst, resestipendier åt veterinärer samt resebidrag åt befattningshavare vid veterinärväsendet för deltagande i konferenser och för studiebesök i utlandet finner jag mig böra tillstyrka. Samtidigt avsluter jag mig till de synpunkter i övrigt, som utredningen anfört i förevarande frågor.

Utredningens förslag innebär beträffande åtgärderna mot hönstyfus för det första, att de statliga bruttoutgifterna för det frivilliga bekämpandet skall i sin helhet täckas med influtna avgiftsmedel. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att efter förslag av veterinärstyrelsen i samband med omläggningen dels föranstalta om genomförandet av erforderliga avgiftshöjningar och därefter årligen ompröva avgifternas storlek, så att full täckning erhålles för de statliga bekämpningskostnaderna, dels föreskriva motsvarande jämkningar av till hushållningssällskap utgående bidragsbelopp. Vidare innebär förslaget, att nu över anslaget utgående ersättningar till statens veterinärmedicinska anstalt för dess medverkan i berörda sjukdomsbekämpande, d. v. s. tillhandahållande av antigen samt undersökningar av blodprov och djurkroppar åt veterinärstyrelsen, skall upphöra att utgå med ingången av budgetåret 1959/60, varefter anstaltens ifrågakvarande kostnader, liksom i andra motsvarande fall, får belasta anstaltens egna anslag. Någon uppräknings av dessa på grund av omläggningen torde icke vara erforderlig. I överensstämmelse med vad sålunda anförts vill jag föreslå, att anslagsposten till åtgärder mot hönstyfus endast uppföres med ett formellt belopp av förslagsvis 100 kronor. Å denna post bör upphörd ske av avgiftsmedel för täckande av kostnaderna under det framförliggande budgetåret av för hönstyfusbekämpandet erforderlig storlek. Utgifterna i samband med

det icke frivilliga bekämpandet, vilka liksom hittills förutsättes icke skola bestridas med influtna avgifter, bör allttjämt täckas med anslagsmedlen under ifrågavarande post. Sistnämnda kostnader får antagas normalt komma att uppgå till endast obetydliga belopp. Omöjligheten att på förhand bedöma storleken av de kostnader av detta slag, som kan uppstå under ett budgetår, bör föranleda, att inga särskilda medel härför anvisas utöver det förslagsvis upptagna beloppet å 100 kronor.

Beträffande forsknings- och försöksverksamheten rörande den smittsamma blodbristen hos häst innebär jordbruksanslagsutredningens förslag, att medel till denna verksamhet från och med den 1 juli 1959 skall anvisas under veterinärhögskolans anslag. Veterinärstyrelsens beräkning av anslagsbehovet för denna verksamhet föranleder ingen erinran från min sida. För ändamålet bör således anvisas sammanlagt 29 000 kronor. Av beloppet torde 7 700 kronor böra uppföras under veterinärhögskolans avlöningsanslag och återstoden, 21 300 kronor, under högskolans omkostnadsanslag.

I fråga om de ur förevarande anslag nu utgående resestipendierna innebär det av mig tillstyrkta utredningsförslaget, att dessa i stället skall utgå från anslaget Reseunderstöd för studier på jordbrukets område. Vad beträffar resebidragen innebär förslaget, att dessa från och med nästa budgetår skall helt bestridas från det under nionde huvudtiteln upptagna reservationsanslaget Extra utgifter. Till vartdera av nämnda båda anslag bör på grund härav från förevarande anslag överföras ett belopp av 4 000 kronor.

Såsom likaledes redovisats i det föregående har jordbruksanslagsutredningen uttalat, att medel icke vidare bör utgå från detta anslag för utförande vid veterinärhögskolan av vissa undersökningar rörande tarmparasiter. Jag delar utredningens uppfattning härutinnan och föreslår, att inga medel beräknas för ifrågavarande ändamål. Någon nedräkning av anslaget torde emellertid icke aktualiseras härigenom.

Vad härefter angår veterinärstyrelsens förslag om ändring av ersättningsgrunderna vid nedslaktning av nötkreatur på grund av tuberkulos ansluter jag mig till förslagets allmänna syftemål. Även jag anser sålunda tiden nu vara inne att företaga en omprövning av ersättnings storlek. Med hänsyn till de relativt höga kostnader i form av, bland annat, reseersättningar och arvoden till värderingsmän, som är förknippade med ett värderingsförfarande, anser jag en utvidgning av tillämpningsområdet för dylika förfaranden icke böra ske utan tungt vägande skäl. Jag föreslår beträffande nu ifrågavarande ersättningar i stället, att desamma uppjusteras så att de bättre ansluter sig till det aktuella skillnadsvärdet mellan livdjur och slaktdjur. Ett ersättningsbelopp av 200 kronor för djur över 1 år torde för närvarande innebära en lämplig avvägning. Beträffande djur under 1 år synes någon uppräknings däremot icke vara påkallad. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga härför erforderlig författningsändring. Möjligheterna för Kungl. Maj:t att för visst fall tillerkänna djurägaren högre ersättning förutsättes skola bibehållas.

Då antalet djur, som kan väntas bli nedslaktade på grund av tuberkulos,

enligt veterinärstyrelsen är ganska lågt, torde någon uppräknig av anslagsposten till åtgärder mot tuberkulos hos nötkreatur icke föräledas av nyssnämnda ersättningshöjning. Med hänsyn till belastningen bör anslagsposten i stället nedräknas med 50 000 kronor.

Veterinärstyrelsens förslag att höja anslagsposten till åtgärder mot smittsam kastning hos nötkreatur finner jag mig icke kunna biträda. Posten bör sålunda upptagas med oförändrat belopp.

Något belopp för åtgärder mot leverflundresjuka hos idisslare behöver enligt veterinärstyrelsens förslag icke vidare beräknas. Inom ramen av det för ändamålet beräknade beloppet å 5 000 kronor synes veterinärstyrelsen emellertid böra under budgetåret 1959/60 få taga i anspråk medel ur förevarande anslag för åtgärdernas slutförande.

Med beaktande av vad jag sålunda anført samt med hänsyn till den sannolika totala belastningen å delposten till övriga åtgärder till förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar synes anslaget för nästa budgetår böra uppföras med 1 270 000 kronor.»

Utskottet. I likhet med Kungl. Maj:t ansluter sig utskottet till de av jordbruksanslagsutredningen framlagda, under förevarande anslagspunkt redovisade synpunkterna och förslagen i fråga om det statliga stödet vid bekämpande av hönstufus och beträffande den verksamhet som redovisas under rubriken Övriga åtgärder till förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar.

Utskottet biträder vidare det av Kungl. Maj:t framförda förslaget om en uppjustering till 200 kronor av det ersättningsbelopp, vilket skall utgå för djur över ett år som nedslaktats på grund av tuberkulos.

Vad härefter angår medelsberäkningen för nästa budgetår under denna punkt har Kungl. Maj:t förordat en anslagsanvisning av 1 270 000 kronor, vilket innebär en nedräkning av anslaget med 260 000 kronor jämfört med vad som anvisats för innevarande budgetår. I motionerna I: 61 och II: 92 har yrkats att anslaget skall minskas med ytterligare 150 000 kronor. En utgiftsbegränsning av sagda storlek skulle enligt motionärerna kunna åstadkommas genom en minskning av kontrollåtgärderna både i fråga om nötkreaturstuberkulosen och beträffande den smittsamma kastningen. Motionärerna har framhållit som angeläget att en successiv minskning av kontrollåtgärderna sker även under den återstående tid, då staten i huvudsak bekostar dessa undersökningar, så att icke de kontrollkostnader blir onödigt betungande, som enligt riksdagens beslut år 1958 vid ingången av budgetåret 1961/62 helt skall övertagas av djurägarna. I sammanhanget vill utskottet erinra om att när jordbruksanslagsutredningen i sitt år 1957 avgivna delbetänkande föreslog att här ifrågavarande undersökningsverksamhet skulle delvis bestridas med statsmedel fram till och med budgetåret 1960/61, var motivet härför — emot vilket motiv riksdagen ej hade något att invända — bl. a., att man då skulle hinna genomföra ytterligare en fullständig tuberkulinkontroll i de län, där intervallen mellan dessa undersökningar var mindre än 5 år. Möjligheterna att öka intervallerna mellan undersökningar-

na begränsas följaktligen av denna målsättning. Utskottet förutsätter emellertid att veterinärstyrelsen i övrigt tillvaratager de möjligheter till besparingar som kan uppnås genom minskad kontrollverksamhet utan att därför eftersätta erforderliga säkerhetskrav. Beträffande medelsbehovets storlek vill utskottet erinra om de svårigheter som föreligger att göra mera exakta beräkningar då fråga är om ett förslagsanslag som det förevarande, där anslagsbelastningen slutligt bestäms av förekomsten utav husdjurssjukdomar av smittsam art. Utskottet tillstyrker för sin del den av Kungl. Maj:t gjorda anslagsberäkningen.

Då utskottet icke heller i övrigt haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må,

1) med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 61 och II: 92, till *Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 1 270 000 kronor;

2) godkänna vad i det föregående anförts angående omläggning av det statliga stödet vid bekämpande av höns-tyfus.

81:o) **Bidrag till främjande av juverhälsokontroll hos nötkreaturen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkten 99 (s. 283—284) om att anslagsanvisningen för ifrågavarande ändamål skall upptagas till ett med 20 000 kr. till 230 000 kr. nedräknat belopp hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till främjande av juverhälso- kontroll hos nötkreaturen* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 230 000 kronor.

82:o) **Bidrag vid försäkring mot förluster på grund av smittsamma husdjurssjukdomar.** Kungl. Maj:ts under punkten 100 (s. 284) gjorda framställning, som innebär att anslaget uppföres med ett formellt belopp av 100 kr., tillstyrkes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag vid försäkring mot förluster på grund av smittsamma husdjurssjukdomar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 100 kronor.

83:o) **Lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård.** Under punkten 101 (s. 284—285) har Kungl. Maj:t i enlighet med veterinärstyrelsens förslag hemställt om en med 50 000 kr. till 575 000 kr. minskad medelsanvisning.

I samband härmed har utskottet behandlat följande inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade motioner, nämligen

a) I: 44 av herr *Johansson, Robert, m. fl.* och II: 58 av herr *Wahrendorff m. fl.*, i vilka motioner hemställts att riksdagen måtte *dels* besluta

att statsverket må betala 1) den del av kostnaden för veterinärs förrättningsresa som överstiger 20 kronor, 2) vad gäller mindre bemedlade djurägare, den del av kostnad för husdjursjukvård på klinik, som överstiger 17 kronor; samt att medel för ifrågavarande båda ändamål må disponeras från förslagsanslaget under denna punkt och att detta må rubriceras: Lindring av vissa djurägarers veterinärkostnader; *dels* under sagda punkt för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 625 000 kr., innebärande en ökning i jämförelse med Kungl. Maj:ts förslag med 50 000 kr. Vidare har hemställts att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till de författningsändringar, som kan finnas erforderliga vid bifall till motionsyrkandena;

b) I: 340 av herr *Spetz* och II: 410 av herrar *Staxäng* och *Carlsson* i Bakeröd, i vilka motioner hemställts att riksdagen måtte till Bidrag till resekostnader vid veterinärbesök för budgetåret 1959/60 under nionde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 65 000 kr. att utgå till djurägare med vad resekostnaden vid veterinärbesök överstiger 30 kr.

Beträffande de skäl motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden får utskottet hänvisa till motionerna II: 58 och II: 410.

Utskottet. Med anledning av vad som anförts i de under punkten behandlade motionsparen vill utskottet erinra om att 1954 års veterinärtaxeutredning i sitt år 1957 avgivna betänkande framlade förslag dels om införande av statsbidrag till mindre bemedlade för djursjukvård å stationär klinik, dels om statsbidrag till bestridande av veterinärs resekostnad vid sjukbesök hos avlägset boende. Dessa förslag redovisades under förevarande anslagsrubrik i 1958 års statsverksproposition (IX ht s. 365—375). Departementschefen anförde därvid att han väl förstod de synpunkter, som låg till grund för förslaget om införande av statsbidrag till mindre bemedlade djurägare för veterinärvård å stationär klinik. Emellertid finnes endast ett fåtal dylika kliniker inrättade. Det föreslagna bidraget syntes därför endast innebära ett stöd för de djurägare, som har kliniker i sin närhet. Därtill torde betydande svårigheter föreligga att överblicka verkningarna av ifrågavarande stöd. Med hänsyn härtill fann sig departementschefen icke beredd att förorda denna stödåtgärd. Vad vidare angick utredningens förslag om statsbidrag till kostnader för veterinärs resor till avlägset boende, framhöll departementschefen, att ett godtagande av förslaget skulle innebära, att en ny princip infördes, i det att bidrag skulle utgå oavsett vederbörande djurägarers inkomstförhållanden. En dylik reform fann han sig icke kunna förorda. Förslaget stod dessutom enligt departementschefen knappast i överensstämmelse med de strävanden att förenkla och rationalisera den statliga bidragsgivningen, som på senare år gjort sig gällande. Vad departementschefen sålunda uttalat föranledde icke någon erinran från riksdagens sida (JoU 1958: 1, p. 97:o).

Enligt utskottets uppfattning har skäl icke förebragts, som skulle kunna motivera ett ändrat ställningstagande till förslagen om utvidgning av bi-

dragsverksamheten på förevarande område. Utskottet avstyrker sålunda bifall till motionerna I: 44 och II: 58 ävensom I: 340 och II: 410. Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts anslagsberäkning, hemställer alltså, att riksdagen må

1) avslå motionerna I: 44 och II: 58 ävensom I: 340 och II: 410, såvitt däri yrkats, att statsbidrag måtte utgå för del av kostnad för veterinärs förrättningsresa;

2) avslå motionerna I: 44 och II: 58, såvitt däri yrkats statsbidrag till mindre bemedlade djurägare för viss del av kostnad för husdjurssjukvård på klinik;

3) med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 44 och II: 58 ävensom I: 340 och II: 410, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 575 000 kronor.

84:o) **Kontroll å uppvärmning av mjölk och grädde m. m.** Kungl. Maj:ts under punkten 102 (s. 285) i enlighet med veterinärstyrelsens förslag gjorda framställning om en med 5 000 kr. till 110 000 kr. minskad medelsanvisning biträdes av utskottet, som hemställer,

att riksdagen må till *Kontroll å uppvärmning av mjölk och grädde m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 110 000 kronor.

85:o) **Veterinärhögskolan: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 103 (s. 286—290) innefattar — förutom hemställan till riksdagen att fastställa ny avlöningsstat — en anslagsanvisning av 3 181 900 kr. eller 87 300 kr. mer än för innevarande budgetår.

I detta sammanhang har utskottet även handlagt två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 62 av herr *Larsson, Sigfrid, m. fl.* och II: 91 av herr *Norup m. fl.*, i vilka motioner hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville anhålla att veterinärhögskoleutredningens direktiv måtte vidgas att avse utredning jämväl av möjligheterna att uppföra fristående svinstallar av sådan utformning, att de kommer att motsvara sådana krav, som ur forsknings- och undervisningssynpunkt synes böra ställas å dylika svinstallar.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionerna, hänvisas till motionen II: 91.

Över motionerna har remissyttrande avgivits av veterinärhögskoleutredningen.

Styrelsen för veterinärhögskolan har i sin anslagsframställning hemställt, att anslaget för nästa budgetår höjes med 209 600 kr.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för innehållet i anslagsframställningen — anfört följande.

»Högskolestyrelsens framställning om inrättande av en tjänst som forskardocent i lönegrad Ae 24 finner jag mig ej heller i år kunna biträda. Liksom i fjol vill jag emellertid förorda, att medel, som kan bli disponibla genom att en docenttjänst i lönegrad Ae 24 hålles obesatt, under nästa budgetår utnyttjas för avlöning av en forskardocent i samma lönegrad. Övriga av högskolestyrelsen föreslagna personalförstärkningar torde ej heller böra biträdas. För nuvarande innehavaren av den kanslibiträdestjänst i lönegrad Ae 7 å avdelningen för fysiologi, som av högskolan begärts uppflyttad till kontorist, torde emellertid böra inrättas en personlig tjänst i lönegrad Ae 10. Kanslibiträdestjänsten förutsättes därvid skola utgå ur högskolans stat. För den personliga tjänsten erfordras därför en medelsanvisning av endast 1 400 kronor. Vid nuvarande innehavarens avgång bör tjänstens lönegrads-placering omprövas. Den begärda uppflyttningen av intendentstjänsten kan jag icke tillstyrka. Efter beslut av 1958 års riksdag har Kungl. Maj:t den 26 september 1958 utfärdat vissa bestämmelser angående reglerad befordringsgång för, bland annat, förste amanuenser vid veterinärhögskolan. Jag finner mig böra godtaga högskolestyrelsens förslag om uppräknig av anslaget i anledning härav med (23 708 + 5 870 =) avrundat 29 600 kronor.

Högskolestyrelsens äskande av medel till extra arbetskraft på grund av arbetstidsförkortning, m. m. bör icke prövas i förevarande ordning. Beräknade löneklassförändringar och tjänstetidsbefordringar påkallar emellertid en uppräknig av anslaget med 26 700 kronor. Såsom en ny post torde därjämte böra uppföras ett belopp av 18 700 kronor till kompensation för höjda folkpensionsavgifter.

Högskolestyrelsens hemställan att det belopp av 4 000 kronor, som för närvarande från anslagsposten till avlöningar till personal för särskilda undersökningar utgår för avlöning av ett extra laboratoriebiträde sysselsatt med av professorn K. Eriksson ledda särskilda undersökningar vid avdelningen för avelsbiologi och husdjurshygien, ändras från personligt anslag till avdelningsanslag kan jag biträda. Då laboratoriebiträdets lön i verkligheten utökats med 3 200 kronor av medel från högskolans materielanslag, föreslår jag vidare att detta belopp överföres från sistnämnda anslag till anslagsposten till avlöningar till personal för särskilda undersökningar. Samtidigt förordar jag, att jämväl det belopp av 7 000 kronor, som under sistnämnda anslagspost upptagits för täckande av avlöningskostnader vid av professorn N. Lagerlöf bedrivna fruktsamhetsstudier å enäggiga tjurtvillingar skall upphöra att vara personligt. Det bör i stället anknytas till avdelningen för obstetrik och gynekologi. Med anledning av vad jag tidigare anfört under rubriken Förekommande och hämmande av smittsamma husdjursjukdomar bör förevarande anslagspost jämväl tillföras ett belopp av 7 700 kronor till forsknings- och försöksverksamhet rörande smittsam blodbrist hos häst.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit bör veterinärhögskolans avlö-

ningsanslag för nästa budgetår höjas med sammanlagt (1 400 + 29 600 + 26 700 + 18 700 + 3 200 + 7 700 =) 87 300 kronor till 3 181 900 kronor.»

Veterinärhögskoleutredningen har i sitt den 14 februari 1959 dagtecknade yttrande över motionerna I: 62 och II: 91 anfört följande.

I direktiven till utredningen har föredragande departementschefen bl. a. framhållit, att utredningen bör ägna uppmärksamhet åt högskolans lokalbehov och att denna fråga bör övervägas i nära samråd med byggnadsstyrelsen med hänsyn till en inom styrelsen pågående utredning av generalplan för veterinärhögskolans utbyggnad. Under sitt pågående arbete besöker utredningen successivt de olika institutionerna vid veterinärhögskolan för att bl. a. bilda sig en uppfattning om lokalbehovet. Utredningen kan emellertid på nuvarande stadium av sitt arbete icke ta ståndpunkt beträffande det i motionerna åsyftade uppförandet av fristående svinstallar.

Utskottet. Vad Kungl. Maj:t föreslagit under förevarande anslagspunkt har icke givit utskottet anledning till erinran.

Vad gäller det i motionerna I: 62 och II: 91 framförda yrkandet om utvidgning av veterinärhögskoleutredningens direktiv, finner utskottet icke skäl biträda detsamma när, såsom även framgår av utredningens yttrande över motionerna, utredningsdirektiven redan nu innefattar ett uppdrag att undersöka högskolans lokalbehov. Av berörda direktiv framgår därjämte bland annat, att utredningen i sitt arbete skall beakta att uppfödningssjukdomar och smittsamma sjukdomar hos svin bör ägnas större uppmärksamhet än tidigare. Utskottet hemställer sålunda,

A. att riksdagen må

- a) fastställa följande avlöningsstat för veterinärhögskolan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 287 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	36 000
3. Avlöningar till personal för särskilda undersökningar, <i>förslagsvis</i>	21 900
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 387 600
5. Särskilda löneförmåner till viss tjänsteman ..	1 200
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	428 800
7. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	18 700
	<hr/>
	Summa kronor 3 181 900

- b) till Veterinärhögskolan: Avlöningar för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 3 181 900 kronor;

B. att motionerna I: 62 och II: 91 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

86:o) **Veterinärhögskolan: Omkostnader.** Under punkten 104 (s. 290—292) har Kungl. Maj:t gjort framställning om medelsanvisning med 1 012 000, vilket innebär en ökning med 21 300 kr. jämfört med anslaget för innevarande budgetår.

Departementschefen har, efter redovisning av högskolestyrelsens anslagsframställning, anfört följande.

»I anslutning till vad jag tidigare förordat under rubriken Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar bör till förevarande anslag överföras ett belopp av 21 300 kronor för täckande av omkostnader för den under sagda rubrik närmare redovisade forsknings- och försöksverksamheten rörande smittsam blodbrist hos häst. Beloppet bör upptagas under posten till särskilda undersökningar. I anslutning till vad jag föreslagit beträffande de under närmast föregående anslag upptagna beloppen till särskilda undersökningar bedrivna av professorerna K. Eriksson och N. Lagerlöf var för sig vid avdelningen för avelsbiologi och husdjurshygien samt avdelningen för obstetrik och gynekologi bör de under detta anslag beräknade anslagsbeloppen å 4 000 kronor och 8 000 kronor för omkostnader vid av Lagerlöf bedrivna fruktsamhetsstudier å enäggiga tjurtvillingar respektive för omkostnader vid vissa sterilitetsundersökningar, bedrivna av Eriksson och Lagerlöf gemensamt, omändras från personliga anslag till avdelningsanslag.

Den av högskolestyrelsen begärda höjningen av delposten till övriga expenser kan jag icke tillstyrka i vidare mån än att för utökning av högskolans telefonväxel samt ökade abonnemangskostnader och samtalsavgifter anvisas ett belopp av 3 500 kronor. Högskolestyrelsens förslag att med hänsyn till belastningen uppräknade delposten till läkemedel med 20 000 kronor samt nedräknade delposterna till djurfoder och diverse utgifter, ej expensmedel, med 15 000 respektive 2 000 kronor anser jag mig kunna biträda. Beträffande delposten till instrument och förbrukningsartiklar m. m. för djurvården torde en uppräknning med 25 000 kronor vara tillfyllest. Delposten till inventariers underhåll och komplettering samt anslagsposten till sjukvård m. m. bör enligt min mening med hänsyn till belastningen nedräknas med 31 000 respektive 500 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit behöver veterinärhögskolans omkostnadsanslag uppföras med $(990\,700 + 21\,300 + 3\,500 + 20\,000 - 15\,000 - 2\,000 + 25\,000 - 31\,000 - 500 =) 1\,012\,000 (+ 21\,300)$ kronor.»

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag och hemställer sålunda, att riksdagen må till *Veterinärhögskolan: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 1 012 000 kronor.

87:o) **Veterinärhögskolan: Materiel.** Kungl. Maj:t har under punkten 105 (s. 292—293) föreslagit, att anslaget uppföres med ett belopp av 250 000 kr. För innevarande budgetår har för ändamålet anvisats 234 500 kr.

Departementschefen har — efter redogörelse för högskolestyrelsens anslagsframställning — anfört.

»I anslutning till vad jag anfört under veterinärhögskolans avlöningsanslag synes förevarande anslag böra nedräknas med ett belopp av 3 200 kronor. Å andra sidan finner jag mig böra föreslå en förstärkning av anslaget med 18 700 kronor. Anslaget bör sålunda för nästa budgetår uppföras med 250 000 kronor.

Vad jag under högskolans omkostnadsanslag anfört angående omändring av vissa omkostnadsbelopp till särskilda undersökningar från personliga anslag till avdelningsanslag synes även böra gälla beträffande under förevarande anslag beräknade belopp å 4 000 kronor för materielkostnader vid frukt-samhetsstudier å enäggiga tjurtvillingar och 2 000 kronor till liknande kostnader för sterilitetsundersökningar.»

Utskottet. Utskottet ansluter sig till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer, att riksdagen må till *Veterinärhögskolan: Materiel* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 250 000 kronor.

88:o) **Veterinärhögskolan: Nyanskaffning och underhåll av utrustning.** Under punkten 106 (s. 293—295) innefattar Kungl. Maj:ts framställning en med 15 000 kr. till 175 000 kr. uppräknad medelsanvisning.

Efter att ha redogjort för högskolestyrelsens anslagsframställning, innebärande höjning av anslaget med 249 000 kr., har departementschefen anfört följande.

»Förevarande anslag bör enligt min mening höjas med 15 000 kronor till 175 000 kronor. I fråga om anslagets användning utgår jag från att detsamma i första hand kommer att disponeras för en tredje och sista etapp i anskaffningen av inredning och utrustning för nybyggnaden för undervisning och forskning i köttkontroll och allmän födoämneshygien samt för täckande av åtminstone hälften av det utav högskolestyrelsen angivna återstående medelsbehovet för anskaffning av inredning och utrustning åt den kirurgiska stationära hundkliniken.»

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts framställning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Veterinärhögskolan: Nyanskaffning och underhåll av utrustning* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 175 000 kronor.

89:o) **Veterinärhögskolan: Bokinköp och bokbindning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkten 107 (s. 295) — innebärande en anslagshöjning med 6 000 kr. — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Veterinärhögskolan: Bokinköp och bokbindning* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kronor.

90:o) **Veterinärhögskolan: Stipendier.** Det av Kungl. Maj:t under punkten 108 (s. 295—296) framlagda förslaget om medelsanvisning med oförändrat belopp biträdes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Veterinärhögskolan: Stipendier* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 80 000 kronor.

91:o) **Veterinärinrättningen i Skara: Avlöningar.** Under punkten 109 (s. 296—298) innefattar Kungl. Maj:ts framställning — förutom hemställan till riksdagen att fastställa ny avlöningsstat — en medelsanvisning av 234 800 kr., vilket belopp överstiger innevarande budgetårs anslag med 11 500 kr.

Departementschefen har — efter redogörelse för styrelsens för veterinärhögskolan anslagsframställning om uppräknig av anslaget med 24 700 kr. — anfört följande.

»Av högskolestyrelsens förslag är jag endast beredd att biträda dem, som är av automatisk karaktär. Anslaget bör sålunda på grund av löneklassförändringar och tjänstetidsbefordran uppräknas med 1 000 kronor. Till kompensation för höjda folkpensionsavgifter föreslår jag att en ny post å 1 400 kronor uppföres. Efter beslut av 1958 års B-riksdag har Kungl. Maj:t den 28 juli 1958 meddelat bestämmelser innebärande, bland annat, att 2 tjänster som assistent i lönegrad Ae 19 vid veterinärinrättningen uppflyttas till förste assistent i lönegrad Ae 21. Uppflyttningen föranleder en höjning av anslaget med 4 600 kronor. Vidare bör det belopp, som finnes disponibelt för vikariats- och övertidsersättningar, uppräknas med avrundat 4 500 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda förordat behöver anslaget uppräknas med (1 000 + 1 400 + 4 600 + 4 500 =) 11 500 kronor.»

Utskottet. Utskottet har icke funnit något att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för veterinärinrättningen i Skara, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	55 900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	1 700
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	144 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	31 800
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	1 400

Summa kronor 234 800

b) till *Veterinärinrättningen i Skara*: *Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 234 800 kronor.

92:o) **Veterinärinrättningen i Skara: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har under punkten 110 (s. 298—300) föreslagit, dels att anslaget liksom för innevarande budgetår uppföres med ett formellt belopp av 100 kr., dels att riksdagen måtte lämna utan erinran vad under punkten anförts angående principerna för finansieringen av den fortsatta djursjukvårdande verksamheten vid inrättningen.

I detta sammanhang har även anmälts, att *styrelsen för veterinärhögskolan* i skrivelse den 26 augusti 1958 hemställt, att för budgetåret 1959/60 skall under rubriken Nyanskaffning och underhåll av utrustning anvisas ett reservationsanslag av 4 000 kr. till anskaffande av viss röntgenskyddsutrustning till ett vid klinikavdelningen anordnat röntgenrum, nämligen 2 strålskyddsskärmar, 2 strålskyddsförkläden, 2 par blygummihandskar m. m.

Medicinalstyrelsens strålskyddsnämnd har efter remiss tillstyrkt högskolestyrelsens förslag om anskaffande av ifrågakvarande skyddsutrustning.

Departementschefen har — efter redogörelse för styrelsens för veterinärhögskolan anslagsäskande, innebärande en höjning av anslaget med 17 500 kr. — anfört följande.

»Högskolestyrelsens förslag till uppräknings av vissa utgiftsposter i omkostnadsstaten finner jag mig icke kunna biträda. Med hänsyn till de senaste årens medelförbrukning synes utgiftsposten till reseersättningar böra nedräknas med 1 500 kronor. I anledning av högskolestyrelsens framställning om medelsanvisning för anskaffande av viss röntgenskyddsutrustning vill jag föreslå, att ett engångsbelopp å 4 000 kronor upptages för ändamålet under förevarande anslag. Förslaget att anvisa beloppet under ett särskilt reservationsanslag kan jag sålunda icke förorda.

Vad härefter angår de särskilda uppbördsmedlen å anslaget anser jag mig böra biträda förslaget om en nedräkning av posten diverse inkomster med 9 000 kronor på grund av att ifrågakvarande medel, vilka utgöres av hyresinkomster, numera skall inlevereras till byggnadsstyrelsen för att tillgodoföras statens allmänna fastighetsfond. Däremot torde förslaget om nedräkning av posten överskott å inrättningens rörelse icke böra bifallas. I fråga om den djursjukvårdande verksamheten torde nämligen i princip böra gälla — i likhet med vad som ansetts skola gälla beträffande verksamheten vid djursjukhuset i Hälsingborg — att kostnaderna för densamma skall bestridas av andra medel än statsmedel. Ehuru någon medelsanvisning sålunda icke erfordras för omkostnader, bör omkostnadsanslaget dock kvarstå såsom särskilt anslag och uppföras med ett formellt belopp av 100 kronor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, högskolestyrelsen att vidtaga åtgärder, så att erforderliga inkomstökningar i enlighet med nyssnämnda princip snarast kan erhållas. Därvid torde böra undersökas möjligheterna att höja inrättningens taxor och att

— i likhet med vad som ägt rum i fråga om djursjukhuset i Hälsingborg
— erhålla bidragsgarantier från olika lokala intressenter.»

Utskottet. Då utskottet ansluter sig till vad Kungl. Maj:t anfört under denna punkt, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *Veterinärinrättningen i Skara: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 100 kronor;

b) lämna utan erinran vad i det föregående anförts angående principerna för finansieringen av den fortsatta djursjukvårdande verksamheten vid inrättningen.

I. Skogsväsendet

93:o) **Skogsstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts förslag under punkten 111 (s. 301—304) innefattar — förutom hemställen till riksdagen att fastställa ändrad avlöningsstat — en anslagsanvisning av 819 300 kr. eller 43 900 kr. mer än för innevarande budgetår. Av ökningen hänför sig 27 600 kr. till lönekostnader för 1 amanuens- och 1 skrivbiträdestjänst å undervisningssektionen. De nya tjänsterna ingår som ett led i den fortsatta utbyggnaden av resurserna för den skogliga yrkesutbildningen. Anslagshöjningen i övrigt beror av automatiska utgiftsförändringar.

Utskottet. Vad Kungl. Maj:t föreslagit under anslagspunkten tillstyrkes av utskottet, som sålunda hemställer,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för skogsstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	310 000
2. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t	9 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	384 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	111 000
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	4 900

Summa kronor 819 300

b) till *Skogsstyrelsen: Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 819 300 kronor.

94:o) **Skogsstyrelsen: Omkostnader.** Under punkten 112 (s. 304—306) har Kungl. Maj:t hemställt om en medelsanvisning av 161 800 kr., vilket innebär en anslagshöjning med 4 100 kr. Av detta belopp belöper 2 500 kr. å reseersättningsposten och 1 600 kr. å delposten till övriga expenser.

I detta sammanhang har utskottet behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänskjutna motioner, nämligen I: 334 av herr *Sundelin* likalydande med II: 405 av herr *Ståhl m. fl.*, i vilka motioner hemställts, såvitt nu är i fråga, att detta omkostnadsanslag skall uppföras med allenast 145 600 kr.

Beträffande motiveringen till motionärernas yrkande får utskottet hänvisa till motionen II: 248.

Utskottet. Under åberopande av vad utskottet vid behandlingen av då ifrågavarande del av motionerna I: 334 och II: 405 anfört under punkten 2 avstyrker utskottet jämväl motionsyrkandet berörande förevarande anslag. Som den av Kungl. Maj:t föreslagna medelsanvisningen icke föranleder någon utskottets erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Skogsstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 161 800 kronor.

95: o) **Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Avlöningar.** Under punkten 113 (s. 306—311) har Kungl. Maj:t föreslagit, att anslaget höjes med 762 400 kr. till 12 920 400 kr. Av uppräknningen hänföres 145 000 kr. till personalförstärkningar i samband med den fortsatta utbyggnaden av yrkesutbildningen på skogens område. Sistnämnda belopp är sålunda avsett för inrättande vid skogsvårdsstyrelserna av 1 assistenttjänst i Ae 17—19, 4 förste länskogvaktartjänster i Ae 15 och 6 instruktörstjänster i Ae 8. Därjämte föreslås att 1 assistentbefattning i högst Ag 19 ombildas till 1 dylik befattning i reglerad befordringsgång samt att 8 tjänster som biträdande länskogvaktare i högst Ag 10 extraordinariesättes. Av anslagshöjningen belöper vidare 81 400 kr. å lönekostnader för 6 nya länskogvaktartjänster i Ae 13. Enär tillfällig personal i motsvarande löneställning för närvarande avlönas från skogsvårdsstyrelsernas omkostnadsanslag föreslås detta samtidigt minskat med ett belopp av samma storleksordning. Kungl. Maj:ts förslag innebär härutöver att 1 kontorsbiträde i reglerad befordringsgång överföres å ordinarie stat ävensom att till kostnadsökningar av automatisk natur beräknats sammanlagt 536 000 kr.

Utskottet. Med biträdande av vad Kungl. Maj:t föreslagit och i övrigt anfört under punkten hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 12 920 400 kronor.

96: o) **Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har under punkten 114 (s. 311—320) föreslagit en medelsanvisning av 7 960 000 kr. eller 250 000 kr. mer än innevarande budgetårs anvisning för motsvarande ändamål.

I samband härmed har utskottet behandlat de tidigare angivna motionerna I: 334 av herr *Sundelin* likalydande med II: 405 av herr *Ståhl m. fl.*, i vilka motioner hemställts, såvitt nu är i fråga, att förevarande anslag skall uppföras med ett belopp av 7 164 000 kr.

Beträffande motiveringen för motionsyrkandet får utskottet hänvisa till motionen II: 248.

Enligt den av Kungl. Maj:t gjorda anslagsberäkningen har, såsom omnämnts under föregående punkt, belastningen å omkostnadsanslaget minskats med 81 400 kr. i samband med inrättande under avlöningsanslaget av 6 länsskogsvaktartjänster i Ae 13. Å andra sidan har vissa automatiska lönekostnadsstegringar föranlett ett stegrat bidragsbehov, beräknat till 40 000 kr. För att påskynda tillkomsten av undervisnings- och förläggningslokaler har föreslagits ytterligare 335 000 kr., vilket belopp jämväl till viss, mindre del avses för bidrag till driften vid nytillkomna skogsvårdsgårdar. För frö- och plantförsörjningen har beräknats ett belopp som understiger det nuvarande med 400 000 kr. Till vissa ökade kostnader i samband med intensifierade skogsodlingsåtgärder på sämre jordbruksmark föreslås en anslagsökning med 300 000 kr. Anslagsberäkningen innebär vidare en uppräkningskostnad med 54 900 kr. i anslutning till beräknade kostnadsökningar för lån och diverse utgifter samt med 3 900 kr. för automatiska utgiftsstegringar hänförliga till kursverksamheten. Därjämte har anslaget nedräknats med 3 000 kr. till följd av minskat bidragsbehov till vissa utgifter för kapital.

Under punkten har *departementschefen* slutligen framhållit, att det förutsattes, att särskild medelsanvisning icke erfordrades för täckande av de kostnader, som kunde komma att föranledas av skogsvårdsstyrelsernas medverkan i verksamheten för den nya förening för skogsförädling, som bildats genom sammanslagning av Föreningen för växtförädling av skogsträd och Sällskapet för praktisk skogsförädling.

Utskottet. Under hänvisning till i det föregående under punkten 2 anförda synpunkter avstyrker utskottet motionerna I: 334 och II: 405 jämväl i den del de avser nu förevarande anslag. Den av Kungl. Maj:t föreslagna medelsanvisningen föranleder ingen erinran från utskottets sida. Vad Kungl. Maj:t i övrigt uttalat under denna punkt biträdes likaledes av utskottet, som därför hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 7 960 000 kronor.

97: o) **Vägbyggnader å skogar i enskild ägo.** Kungl. Maj:t har under punkten 116 (s. 322—323) hemställt om anslagsanvisning med oförändrat belopp av 7 700 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet behandlat de inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motionerna I: 359 av herr *Sundin* och II: 436 av herr *Larsson* i *Norderön m. fl.*, i vilka motioner yrkats, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte delegera beslutanderätten angående förhöjt byggnadsbidrag till skogsvägar till skogsstyrelsen i samråd med arbetsmarknadsstyrelsen.

Beträffande de skäl, som i motionerna åberopats till stöd för yrkandet, får utskottet hänvisa till motionen II: 436.

Över motionerna har yttranden avgivits av skogsstyrelsen, arbetsmarknadsstyrelsen, statskontoret, Sveriges skogsägareföreningars riksförbund och Sveriges skogsägareförbund.

Skogsstyrelsen har i sin framställning hemställt, att anslaget skall höjas med 3 800 000 kr. samt att av anslaget högst 5 000 kr. måtte få tagas i anspråk för fortbildningskurser i skogsvägbyggnad.

Departementschefen har, efter redogörelse för skogsstyrelsens motivering av anslagsyrkandena, anfört följande.

»Jag torde få erinra om att förevarande anslag för de 2 senaste åren höjts med sammanlagt 5 200 000 kronor till 7 700 000 kronor, vilket sistnämnda belopp skall avräknas mot automobilskattemedlen. Ehuru jag är väl medveten om önskvärdheten av att främja ifrågavarande vägbyggnadsverksamhet, är jag icke beredd att för nästa budgetår tillstyrka någon ytterligare höjning av detta anslag. Detsamma torde sålunda böra uppföras med oförändrat belopp av 7 700 000 kronor.

I detta sammanhang vill jag anföra, att jag har för avsikt att senare denna dag föreslå Kungl. Maj:t att å tilläggsstat till gällande riksstat under ett särskilt anslag av tillfällig karaktär äska ett belopp av 5 000 000 kronor för bestridande av kostnader för i sysselsättningsfrämjande syfte utförda väganläggningar å såväl enskilda och ecklesiastika som statliga skogar. Samtidigt ämnar jag ävenledes under hänvisning till arbetsmarknadsrådet förorda att skogsväglånefonden erhåller en kapitalförstärkning med 1 000 000 kronor.

I likhet med vad som är fallet innevarande budgetår bör även nästa budgetårs medel under förevarande anslag få tagas i anspråk för bestridande av kostnaderna för anlåtande av sådan skoglig och teknisk expertis och tillfällig arbetskraft, som på grund av pågående intensifierad utbyggnad av skogsvägnätet erfordras vid skogsstyrelsen och skogsvårdsstyrelserna. För ändamålet bör beräknas ett oförändrat belopp av högst 225 000 kronor. I enlighet med skogsstyrelsens förslag bör vidare ett belopp av högst 5 000 kronor av anslaget få tagas i anspråk för anordnande av fortbildningskurser i skogsvägbyggnad. Vid dispositionen av de medel, som avses till bidrag till skogsvägbyggnader, bör skogsstyrelsen alltjämt i erforderlig utsträckning samråda med arbetsmarknadsstyrelsen.»

Statskontoret har i sitt remissyttrande den 4 februari 1959 över motionerna avstyrkt bifall till desamma och därvid anfört i huvudsak följande.

Under framhållande av att arbetslösheten är stor bland skogsarbetarna betona motionärerna vikten av att olika arbetsföretag inom skogsbruket kunna igångsättas så snabbt som möjligt. Vad beträffar byggandet av skogsvägar ha motionärerna tyckt sig förmärka, att en del byggnadsföretag fördröjas genom att viss höjning av bidragsprocenten endast kan utgå efter Kungl. Maj:ts medgivande. I förevarande motioner hemställas nu om åtgärder syftande till att Kungl. Maj:t delegerar beslutanderätten angående förhöjt byggnadsbidrag till skogsstyrelsen i samråd med arbetsmarknadsstyrelsen.

Statskontoret har ej blivit övertygat om lämpligheten att beslutanderätten i de nu aktualiserade fallen överflyttas på skogsstyrelsen utan förordar, att

densamma även framgent kommer att åvila Kungl. Maj:t. De i motionerna påtalade olägenheterna synas ämbetsverket kunna avhjälpas inom det nuvarande, för ärendenas avgörande tillämpade systemet. Sålunda torde, där-
est i det enskilda fallet en skyndsam prövning skulle befinnas önskvärd, möjligheter föreligga att med förtur behandla sådant ärende. Statskontoret får förty avstyrka bifall till motionerna i fråga.

Skogsstyrelsen har i sitt den 12 februari 1959 avgivna yttrande över motionerna föreslagit bifall till dessa. Ämbetsverket har därvid anfört i huvudsak följande.

Enligt kungörelsen, som reglerar bidragsgivningen från anslaget Vägbyggnader å skogar i enskild ägo (142/1957), skall bidrag till byggande av stamväg utgå med högst 50 procent och till byggande av annan skogsväg med högst 40 procent av den av skogsvårdsstyrelsen godkända kostnaden för företaget. Då synnerliga skäl därtill är må, efter Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall, byggnadsbidrag beviljas med högst 75 procent av nämnda kostnad. I motionerna föreslås, att beslutanderätten i sistnämnda fall skulle delegeras från Kungl. Maj:t till skogsstyrelsen i samråd med arbetsmarknadsstyrelsen. Som skäl härför har anförts den rådande arbetslösheten, som kan motivera bidragsförhöjningar, och den omständigheten, att Kungl. Maj:ts prövning skulle medföra tidsutdräkt.

De möjligheter till förhöjning av normala maximibidrag, som ovannämnda kungörelse lämnar, har utnyttjats endast i ett ytterst ringa antal fall under det femtontal år bestämmelsen gällt. Frågan om ändring av det föreskrivna tillvägagångssättet med Kungl. Maj:ts prövning av ifrågavarande ärenden har därför tidigare icke varit aktuell. Den torde emellertid komma i ett annat läge, om skogsvägsanslaget i större utsträckning skall utnyttjas i sysselsättningsskapande syfte. Skogsstyrelsen får i detta sammanhang erinra om Kungl. Maj:ts proposition nr 2 till årets riksdag angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59. Däri åskas bland annat ett reservationsanslag om 5 000 000 kronor till vissa vägbyggnadsarbeten å enskilda och stalliga skogar m. m. För medelsdispositionen skall enligt propositionen gälla de särskilda bestämmelser och villkor i fråga om arbetsföretagens lokalisering, anlitande av arbetskraft m. m., som arbetsmarknadsstyrelsen finner erforderliga från arbetsmarknadspolitiska synpunkter. För bidragsgivningen till väganläggningar å enskilda skogar säges samma bestämmelser böra gälla som för bidragsverksamheten med medel från det ordinarie skogsvägsanslaget.

De särskilda villkor, som sålunda kan behöva uppställas rörande anlitande av arbetskraft, tidpunkt för arbetenas utförande m. m. kan medföra vissa olägenheter för markägarna. Olägenheterna kan bestå däri, att arbetena ej får bedrivas under den med hänsyn till markägarnas önskemål lämpligaste tiden. Vidare kan av arbetsmarknadsskäl vägbyggandet möjligen behöva avbrytas för längre eller kortare tid.

Det torde vara ofrånkomligt, att kompensation i någon form lämnas för de olägenheter, som markägarna sålunda kan befara. Lämpligt synes vara, att nämnda särskilda villkor kombineras med häremot svarande bidragsförhöjningar.

Under arbetslöshetsperioder kan man sålunda förutse en hel del motiverade framställningar om förhöjda bidrag. Det får vidare antagas, att ärendena stundom blir av brådskande natur. Härtill kommer, att skälen för bidragsförhöjning i det vida övervägande antalet fall torde vara av arbetsmarknadspolitisk natur. Det synes därför lämpligt, att beslutanderätten i

vad det gäller bidrag utöver de normala maximigränserna och intill den absolut högsta gränsen delegeras till skogsstyrelsen i samråd med arbetsmarknadsstyrelsen.

I sitt den 13 februari 1959 avgivna yttrande över motionerna har *arbetsmarknadsstyrelsen* förklarat sig icke ha något att erinra mot den föreslagna delegationen, såvida därigenom kan vinnas av motionärerna avsedd skyndsamhet vid handläggning av nu ifrågavarande slag av bidragsärenden. Styrelsen har i yttrandet vidare anfört huvudsakligen följande.

Under nuvarande konjunkturavmattning är det av stor betydelse från arbetsmarknads synpunkt att en utökning av omfattningen av skogsvägbygnadsarbeten kan åstadkommas med den skyndsamhet, som erfordras för att vinna bästa möjliga sysselsättningseffekt av arbetena. Därvid bör inte bortses från att behov kan föreligga att utan tidsutdräkt utföra skogsvägbygnadsföretag jämväl under sådana förhållanden, att erforderliga skogsvägar icke kan beräknas bli anlagda utan att byggnadsbidraget får överstiga det, som enligt nu gällande kungörelse må beviljas av skogsstyrelsen. Maximigränsen är nu 50 procent av godkända kostnader för skogsvägbyggnader.

I remissyttrande den 11 februari 1959 har *Sveriges skogsägareföreningars riksförbund* med tillstyrkande av motionerna anfört följande.

Motionärerna hänvisar till angelägenheten av att i den rådande arbetslöshetssituationen stimulera till ökade investeringar i skogsbilvägar.

Riksförbundet vill framhålla vikten av, att det i första hand blir dylika produktiva och räntabla investeringar, som tillgrips för att råda bot på den tilltagande arbetslösheten. Eftersom skogsstyrelsen och arbetsmarknadsstyrelsen med sina lokala organ bör ha de största förutsättningarna att bedöma angelägenheten och skäligheten i inkommande ansökningar om statsbidrag till skogsbilvägar, vill riksförbundet tillstyrka motionerna, att igångsättandet av dylika arbeten påskyndas, genom att Kungl. Maj:ts delegerar beslutanderätten angående förhöjt byggnadsbidrag till skogsvägar till skogsstyrelsen i samråd med arbetsmarknadsstyrelsen.

Slutligen har *Sveriges skogsägareförbund* i remissyttrande, dagtecknat den 14 februari 1959, anfört i huvudsak följande.

Förbundet, som i princip intet har att invända mot motionärernas förslag att ifrågavarande beslutanderätt delegeras till skogsstyrelsen i samråd med arbetsmarknadsstyrelsen, vill i samband härmed framhålla, att den av motionärerna åsyftade utökade vägbyggnadsverksamheten i skogarna främst skulle stimuleras genom att kostnaderna för nybyggnad av bilvägar i sin helhet gjordes avdragsgilla vid skogsbrukets inkomstbeskattning. Detta skulle sannolikt öka vägbyggnadsverksamheten i vida högre grad än vad nu utgående statsbidrag förmår.

Statsbidragsformen kan för övrigt i förevarande liksom i andra hänseenden t. o. m. ha motsatt verkan och fördröja utförandet av önskvärda företag. Motionärerna antyda detta själva, då de ange att »när det gäller byggande av skogsvägar verkar det dock som att en del byggnadsföretag fördröjs genom att viss höjning av bidragsprocenten endast kan utgå efter Kungl. Maj:ts medgivande». Otvivelaktigt är det så, att många vägbyggnadsföretag ute i skogarna uppskjutas, därför att vissa intressenter i företagen ej äro villiga att lämna sin medverkan förrän de nått visshet om, att statsbidrag kommer att beviljas dem.

Det främsta medlet för att åstadkomma en snabbt utökad vägbyggnadsverksamhet i skogsbygderna måste enligt förbundets mening vara en sådan ändring i kommunalskattelagen att kostnaderna för skogsbrukets vägar i sin helhet bli avdragsgilla. Förbundet har i ett tidigare yttrande till jordbruksutskottet den 7 mars 1956 liksom i yttrande över 1955 års skogsvårdsutrednings betänkande angående skogsbrukets vägfrågor den 26 november 1956 närmare utvecklat sina synpunkter på förevarande skattefråga. Förbundet ber få hänvisa till vad förbundet där anfört och hemställa att jordbruksutskottet ville verka för att skattereglerna i fråga snarast omprövas i syfte att effektivt främja skogsvägbyggandet och därigenom motverka den av motionärerna befarade arbetslösheten.

Utskottet. Jämlikt 3 § 1 mom. kungörelsen den 26 april 1957 (nr 142) skall statsbidrag till byggande av stamväg utgå med högst 50 procent och till byggande av annan skogsväg med högst 40 procent av den av skogsvårdsstyrelsen godkända kostnaden för företaget. Då synnerliga skäl föreligger må bidrag efter Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall beviljas med upp till 75 procent av godkända kostnaden. I motionerna I: 359 och II: 436 har gjorts hemställan, innebärande sådan ändring i nämnda bestämmelser att beslut om förhöjt statsbidrag skall kunna meddelas av skogsstyrelsen i samråd med arbetsmarknadsstyrelsen. Såsom motiv för sitt yrkande har motionärerna åberopat att det i rådande arbetsmarknadsläge är av betydelse att vägbyggnadsföretag, till vilka särskilt högt statsstöd kan anses böra utgå, skall kunna igångsättas så snabbt som möjligt. Enligt utskottets mening har icke påvisats och finnes ej heller anledning antaga att den nuvarande utformningen av ifrågavarande undantagsbestämmelse utgör något hinder för en skyndsam handläggning av sådana, hittills sällsynt förekommande bidragsärenden som åsyftas av motionärerna. Det måste, anser utskottet, förutsättas att Kungl. Maj:t i sin strävan att främja sysselsättningen för skogsbrukets arbetskraft kommer att tillse att arbetsmarknadssynpunkterna väl beaktas, därest ärenden av berörda slag aktualiseras. Vid sagda förhållanden avstyrker utskottet motionsyrkandet.

Enär utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag att 7 700 000 kronor skall anvisas under förevarande anslagsrubrik jämväl för nästa budgetår till stöd åt utbyggnaden av landets nät av skogsbilvägar samt ej har något att erinra mot vad i övrigt anförts under samma rubrik, hemställer utskottet,

1) att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning, till *Vägbyggnader å skogar i enskild ägo* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 7 700 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen;

2) att motionerna I: 359 och II: 436 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

98: o) *Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m.* Under punkten 117 (s. 323—324) har Kungl. Maj:t föreslagit anslagsanvisning med oförändrat belopp av 1 700 000 kr., varav högst 5 000 kr. avses för kursverksam-

het. Skogsstyrelsen anmodas att i erforderlig utsträckning samråda med arbetsmarknadsstyrelsen beträffande anslagets användning.

Utskottet. Tillstyrkande bifall till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 1 700 000 kronor.

99: o) **Kostnader för virkesmätning.** Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag under punkten 118 (s. 324) om en på grund av automatiska kostnadsstegringar med 2 500 kr. till 222 500 kr. ökad medelsanvisning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Kostnader för virkesmätning* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 222 500 kronor.

100: o) **Skogshögskolan: Avlöningar.** Kungl. Maj:ts förslag under punkten 119 (s. 324—328) innefattar — förutom hemställan till riksdagen att fastställa ändrad avlöningsstat — en anslagsanvisning av 1 159 300 kr., vilket belopp överstiger nuvarande anslag med 23 000 kr. Av anslagshöjningen belöper 100 kr. å höjt arvode till specialläraren i ämnet naturvård, medan ökningen i övrigt eller 22 900 kr. hänför sig till automatiska anslagsförändringar.

Utskottet. Utskottet ansluter sig till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer sålunda,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för skogshögskolan, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	365 800
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	40 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	604 000
4. Särskilda löneförmåner till viss tjänsteman ..	1 200
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	141 500
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	6 800

Summa kronor 1 159 300

b) till *Skogshögskolan: Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 1 159 300 kronor.

101:o) **Skogshögskolan: Omkostnader.** Under punkten 120 (s. 328—330) har Kungl. Maj:t hemställt om en med 11 700 kr. till 356 700 kr. uppräknad medelsanvisning. Av höjningen äger tillhoppa 3 300 kr. samband med ökade resekostnader för styrelsen, lärarpersonalen och studerandena. Delposten till bränsle, lyse och vatten har vidare ökats med 10 000 kr. Därjämte är ett engångsbelopp av 3 000 kr. avsett för iordningställande av gräsmattor och rabatter inom förläggningen i Garpenberg. Å andra sidan har delposten till underhåll av skogshögskolans byggnader i Malingsbo och Bogesund upptagits med allenast 3 000 kr. mot 7 600 kr. för innevarande budgetår. Beloppet å 3 000 kr. är avsett för vissa återstående reparationsarbeten i Malingsbo.

Utskottet. Kungl. Maj:ts anslagsberäkning biträdades av utskottet, som i anledning härav hemställer,

att riksdagen må till *Skogshögskolan: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 356 700 kronor.

102:o) **Skogshögskolan: Materiel.** Kungl. Maj:t har under punkten 121 (s. 330—332) föreslagit en medelsanvisning av 63 000 kr. Förslaget innebär en höjning av nu utgående anslag med 10 000 kr. Höjningen i fråga ingår i en för ökande av stödet åt den skogliga forskningen föreslagen medelförstärkning under såväl detta och närmast följande anslag som vissa senare behandlade anslag, berörande verksamheten vid statens skogsforskningsinstitut.

Utskottet. Eftersom utskottet förordar bifall till Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogshögskolan: Materiel* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 63 000 kronor.

103:o) **Skogshögskolan: Nyanskaffning och underhåll av utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkten 122 (s. 332—334) framlagda förslag — innebärande anslagshöjning med 5 000 kr. — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogshögskolan: Nyanskaffning och underhåll av utrustning* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 40 000 kronor.

104:o) **Skogshögskolan: Bokinköp och bokbindning.** Biträdande Kungl. Maj:ts förslag under punkten 123 (s. 334—335) om oförändrad medelsanvisning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Skogshögskolan: Bokinköp och bokbindning* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kronor.

105:o) **Skogshögskolan: Stipendier.** Kungl. Maj:ts under punkten 124 (s. 335) redovisade medelsberäkning, innebärande anslagsanvisning med oförändrat belopp, tillstyrkes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Skogshögskolan: Stipendier* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 71 600 kronor.

106:o) **Statens skogsforskningsinstitut: Avlöningar.** Under punkten 125 (s. 335—340) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att godkänna ändrad avlöningsstat samt att anvisa ett med 99 400 kr. till 2 073 500 kr. höjt avlöningsanslag. Anslagsberäkningen innebär, att anslagsposten till avlöningar till personal för särskilda undersökningar dels ökas med 52 200 kr. genom överföringar från institutets omkostnads- och utrustningsanslag, dels tillföres ytterligare 30 000 kronor, avsedda i första hand för den genetiska undersökningsverksamheten. Härutöver har anslaget på grund av automatiska utgiftsförändringar höjts med 17 200 kr.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för statens skogsforskningsinstitut, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	615 800
2. Avlöningar till tillfälliga biträden, <i>förslagsvis</i> ..	100
3. Avlöningar till personal för särskilda undersökningar, <i>förslagsvis</i>	264 800
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	934 500
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	247 400
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	10 900

Summa kronor 2 073 500

b) till *Statens skogsforskningsinstitut: Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 2 073 500 kronor.

107:o) **Statens skogsforskningsinstitut: Omkostnader.** Den av Kungl. Maj:t under punkten 126 (s. 340—343) föreslagna medelsanvisningen av 441 800 kr. innebär en minskning med 25 000 kr. i jämförelse med motsvarande anvisning för innevarande budgetår. Enligt anslagsberäkningen har posten till särskilda undersökningar i samband med den under föregående punkt berörda omfördelning av medelsanvisningen för dylika undersökningar ned-

skrivits med 33 000 kr. Posten till reseersättningar har å andra sidan höjts med tillhoppa 3 000 kr. Av medlen under sistnämnda post föreslås 3 000 kr. skola avdelas för bestridande av internordiska resor och upptagas å en särskild delpost. Vidare har för bränsle, lyse och vatten beräknats 5 000 kr. mer än för innevarande budgetår.

Utskottet. Utskottet ansluter sig till vad Kungl. Maj:t föreslagit och hemställer,

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 441 800 kronor.

108:o) *Statens skogsforskningsinstitut: Utrustning.* I enlighet med Kungl. Maj:ts framställning under punkten 127 (s. 343—345) — innebärande att ifrågavarande utrustningsanslag skall uppföras med ett med 12 200 kr. till 42 300 kr. nedräknat belopp, av vilket sistnämnda belopp 17 300 kr. avses för utrustning vid särskilda undersökningar och 25 000 kr. för utrustning till andra ändamål — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut: Utrustning* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 42 300 kronor.

109:o) *Statens skogsforskningsinstitut: Riksskogstaxering och avverkningsstatistik.* Under punkten 128 (s. 345—346) har Kungl. Maj:t gjort framställning om en medelsanvisning av 546 300 kr. eller 88 000 kr. högre belopp än vad nu utgående anslag är upptaget med. Av ökningen avses 28 000 kr. för förstärkning av institutets avdelning för skogstaxering med viss tillfällig expertis, varjämte 60 000 kronor äskas för att bereda institutet möjlighet att för nästa budgetår bibehålla ett 10-årigt taxeringsomdrev för Norrland.

Utskottet. Utskottet, som tillstyrker framställningen, hemställer,

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut: Riksskogstaxering och avverkningsstatistik* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 546 300 kronor.

110:o) *Statens skogsforskningsinstitut: Skogsproduktforskning.* Kungl. Maj:ts förslag under punkten 129 (s. 346—347) om medelsanvisning med oförändrat belopp biträdades av utskottet, som hemställer,

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut: Skogsproduktforskning* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 84 800 kronor.

111:o) *Statens skogsforskningsinstitut: Byggnadsarbeten å vissa försöksparker.* Under punkten 130 (s. 347—348) har Kungl. Maj:t föreslagit en me-

delsanvisning av 6 000 kr. För innevarande budgetår är anslaget uppfört med 40 000 kr.

Departementschefen har — efter redogörelse för anslagsäskandena, som åsyftar anslagshöjning med 101 000 kr., och häröver avgivet remissyttrande — anfört följande.

»Förslaget att medel skall anvisas för nybyggnad av en bostad för skogsmästaren på Svartbergets och Kulbäckslidens försöksparker utöver de 40 000 kronor, som för innevarande år anvisats för reparation och modernisering av den nu befintliga bostaden, är jag icke beredd biträda. Därest institutstyrelsen vid detta förhållande skulle finna sig böra hellre använda det redan anvisade beloppet för vissa nybyggnadsarbeten inom Bogesunds försöksfält torde styrelsen böra medgivas rätt att vidtaga dylik ändring av medelsdispositionen. I övrigt kan jag endast förorda, att under detta anslag för nästa budgetår anvisas 6 000 kronor för kompletterande arbeten beträffande vissa personalutrymmen inom nyssnämnda försöksfält.

Jag vill i detta sammanhang understryka vikten av att alla ansträngningar göres för att hålla nere kostnaderna för statliga och andra med statsmedel finansierade byggnadsföretag. Normgivande för nu ifrågavarande personalbostäder bör därvid vara de belopp som gäller som högsta belåningsvärden vid den statliga långivningen för bostadsändamål.»

Utskottet. Den av Kungl. Maj:t framlagda medelsberäkningen föranleder ingen invändning från utskottets sida. Då utskottet ej heller i övrigt har något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skogsforskningsinstitut: Byggnadsarbeten å vissa försöksparker* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 6 000 kronor.

112:o) *Statens skogsmästarskola: Avlöningar*. Kungl. Maj:ts under punkten 131 (s. 348—351) gjorda framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen att fastställa ändrad avlöningsstat — en anslagsökning med 6 300 kr. Härav belöper sammanlagt 4 300 kr. å ytterligare medelsanvisning för anlåtande av vikarier samt skriv- och biträdeshjälp, omräkning av vissa arvoden samt kompensation för höjda folkpensionsavgifter. Resterande 2 000 kr. av anslagshöjningen hänför sig till kostnader vid skolan för anordnande av en dikningskurs för skolans elever och för vissa redan utexaminerade skogsmästare.

Departementschefen har härjämte anfört bl. a. följande.

»I detta sammanhang vill jag anmäla, att efterfrågan på skogsmästarutbildad personal ständigt ökat och att en utbyggnad av skolans allmänna kapacitet därför ter sig önskvärd. Önskemål om en upprustning av skolans lokaler har tidigare framförts. Planer föreligger på att, därest det lokala sysselsättningsläget det motiverar, som beredskapsarbete uppföra en ny byggnad med elevrum m. m. vid skolan. Det är lämpligt att i detta sam-

manhang taga principiell ställning till frågan om en utvidgning av skolans utbildningskapacitet. Jag finner för min del, att bland annat av arbetsmarknadsstyrelsen företett statistiskt material utvisar att efterfrågan på skogsmästarskoleutbildad personal kommer att vara hög under åtskillig tid framöver och att därför en kapacitetsutvidgning bör komma till stånd. Det maximala elevantalet per kurs torde därvid, därest riksdagen icke har något att erinra däremot, böra höjas från för närvarande 20 till 30.»

Utskottet. Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot anslagsberäkningen eller mot vad i övrigt anförts under punkten, hemställer, att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för statens skogsmästarskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:ts, <i>förslagsvis</i>	28 200
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	85 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	11 600
4. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	600
	Summa kronor 125 400

b) till *Statens skogsmästarskola*: *Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 125 400 kronor.

113:o) *Statens skogsmästarskola*: *Omkostnader*. Med biträdande av Kungl. Maj:ts under punkten 132 (s. 351—352) gjorda framställning om medelsanvisning av 64 800 kr. — innebärande att anslagsposten till reseersättningar ökas med 400 kr., att ett för innevarande budgetår anvisat belopp å 3 000 kr. för vissa utgifter av engångsnatur bortfaller samt att till anslaget hänförliga kostnader i övrigt bibehålles på oförändrad nivå — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skogsmästarskola*: *Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 64 800 kronor.

114:o) *Statens skogsmästarskola*: *Stipendier*. Utskottet har intet att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag under punkten 133 (s. 352—353), innebärande en automatisk uppräknig av anslaget med 15 000 kr., och hemställer därför, att riksdagen må till *Statens skogsmästarskola*: *Stipendier* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 45 000 kronor.

115:o) Bidrag till vissa skogsbrukskurser m. m. Under punkten 138 (s. 368—373) innebär Kungl. Maj:ts förslag en uppräknig av anslaget med 550 000 kr. till 2 718 000 kr.

Skogsstyrelsen har i sin framställning hemställt om anslagshöjning med 1 176 000 kr.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för motiven till skogsstyrelsens äskande — anfört följande.

»I det föregående har jag anfört, att jag med hänsyn till angelägenheten av att den skogliga yrkesutbildningen alltmer intensifieras är beredd att i år liksom föregående år föreslå relativt betydande medelsförstärkningar till berörda utbildningsverksamhet. I anslutning härtill har jag både under skogsstyrelsens och skogsvårdsstyrelsernas avlöningsanslag föreslagit att medel skall anvisas för förstärkning av personalresurserna för ifrågavarande yrkesutbildning. Under skogsvårdsstyrelsernas omkostnadsanslag har jag vidare föreslagit en utvidgad medelsanvisning för att möjliggöra anordnandet av nya undervisnings- och förlägningslokaler för sagda utbildning.

Under förevarande punkt har skogsstyrelsen vid äskandet av medel till annan än av skogsvårdsstyrelse bedriven kursverksamhet bland annat föreslagit, att domänverket i egenskap av kursanordnare skall erhålla bidrag ur förevarande anslag med sammanlagt 144 000 kronor. Till detta förslag kan jag icke ansluta mig. Däremot kan jag tillstyrka, att för driftsbidrag till andra kursanordnare i övrigt skall utgå högst 150 000 kronor under nästa budgetår, vilket medför, att medelsbehovet för ändamålet ökar med 70 000 kronor. För övriga med anslaget avsedda ändamål förordar jag en sammanlagd medelsförstärkning med 480 000 kronor. Av detta belopp bör 15 000 kronor avses för intensifiering av lärar- och instruktörsutbildningen. Formerna för denna utbildning bör tills vidare vara i stort sett oförändrade.

Jag föreslår sålunda, att anslaget för nästa budgetår skall uppräknas med $(70\ 000 + 480\ 000 =) 550\ 000$ kronor. Vid bifall till detta mitt förslag kommer under budgetåret 1959/60 ett belopp av 2 718 000 kronor att stå till förfogande för statligt stöd åt kursverksamheten för skoglig yrkesutbildning. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, på skogsstyrelsen att meddela närmare bestämmelser angående dispositionen av anslaget.

Med medel ur anslaget torde liksom hittills jämväl få bestridas dels kostnader för kurser för virkesmätare, dels bidrag till Svenska skogsvårdsföreningen och Norrlands skogsvårdsförbund. Vidare torde Kungl. Maj:t bemyndigas att, därest skäl därtill skulle kunna anses föreligga, för år 1959 tilldela den nya förening för skogsförädling, som numera bildats genom sammanslagning av Föreningen för växtförädling av skogsträd och Sällskapet för praktisk skogsförädling, bidrag intill ett belopp av högst 60 000 kronor ur domänfondens driftsmedel.

Jag vill i förevarande sammanhang erinra om jordbruksutskottets uttalande vid 1957 års riksdag beträffande förevarande anslag, att riksdagen genom att göra anslagsanvisningen förslagsvis kunde underlätta möjligheterna

för arbetsmarknadsstyrelsen och skogsvårdsstyrelserna att motverka den i vissa trakter förefintliga vinterarbetslösheten bland lantarbetare. Med stöd härav har Kungl. Maj:t under nu löpande budgetår medgivit visst överskridande av anslaget för anordnande av kursverksamhet för friställd arbetskraft inom såväl skogsbruket som jordbruket.»

Utskottet. Med hänsyn till angelägenheten av att en successiv utbyggnad, i så snabb takt som kan finnas möjlig, sker av den skogliga yrkesutbildningen förordar utskottet bifall till den av Kungl. Maj:t begärda anslagshöjningen. Som utskottet även biträder vad Kungl. Maj:t i övrigt anfört under punkten hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till vissa skogsbrukskurser m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 2 718 000 kronor.

116:o) *Ersättning till domänverkets fond för utgifter för övertalig personal.* I enlighet med med Kungl. Maj:ts under punkten 139 (s. 373—374) gjorda framställning om en anslagsanvisning med 360 000 kr. eller i stort sett oförändrat belopp hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till domänverkets fond för utgifter för övertalig personal* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 360 000 kronor.

J. Lantmäteri- och kartväsendet

117:o) Lantmäteristyrelsen: Avlöningar. Kungl. Maj:ts under punkten 140 (s. 375—383) gjorda framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen att medgiva ändringar i personalförteckningen och fastställa ändrad avlöningsstat — en medelsanvisning av 1 372 900 kr. eller 24 700 kr. mer än för löpande budgetår.

Efter redogörelse för lantmäteristyrelsens anslagsäskanden, innebärande ökning med 79 500 kr., samt för däröver avgivet remissyttrande av statens lönenämnd har *departementschefen* anfört följande.

»I överensstämmelse med vad chefen för civildepartementet anfört vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor tillstyrker jag lantmäteristyrelsens förslag om uppflyttning av 2 kanslibiträdestjänster i Ao 7 å administrativa byråns personalavdelning till tjänster som kontorister i Ao 9. Samtidigt bör emellertid, som chefen för civildepartementet ävenledes anfört, den vid samma avdelning befintliga kansliskrivartjänsten i Ao 10 i enlighet med statens lönenämnds förslag utbytas mot en ordinarie kontoristtjänst. Intill dess vakans uppstått å kansliskrivartjänsten torde densamma böra vara uppförd å övergångsstat. Riksdagens bemyndigande torde inhämtas till att vidtaga de av omförmälda förslag föranledda ändringarna i personalförteckningen för lantmäteristyrelsen. Angivna lönerogleringar medför en kostnadsökning med 2 800 kronor för nästa budgetår.

I anslutning till de av lantmäteristyrelsen föreslagna personalförstärkningarna vill jag förorda, att tills vidare en byrådirektörstjänst i Ag 24 skall finnas inrättad på administrativa byrån för handhavande i första hand av frågor rörande rationalisering av lantmäteriadministrationen för effektivast möjliga utnyttjande av tillgänglig personal och utrustning ävensom rörande förenklingar, inom ramen för gällande lagstiftning, av det tekniska förrättningsförfarandet. Den nya tjänstens innehavare bör vidare syssla med sådana inom styrelsen förekommande organisatoriska spörsmål, som hör samman med det pågående utredningsarbetet inom 1954 års fastighetsbildningskommitté och 1956 års lantmäterikommitté. Vid inrättandet av den föreslagna befattningen bör en å lantmäteristatens personalförteckning upptagen lantmätartjänst i Ae 21 samtidigt indragas. För bestridande av merkostnaderna för byrådirektörstjänsten bör styrelsen taga i anspråk för avlöande av icke-ordinarie personal vid densamma tillgängliga medel. Någon ytterligare medelsanvisning för den förordade personalförstärkningen skall sålunda icke erfordras.

I övrigt vill jag endast föreslå en uppräknig av anslaget med i runt tal 21 900 kronor till följd av tjänstelidsbefordran, reglerad befordringssgång och löneklassuppflyttningar samt för kompensation för höjda folkpensionsavgifter.»

Utskottet. Utskottet, som icke funnit anledning göra erinran mot Kungl. Maj:ts framställning, hemställer,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för lantmäteristyrelsen, som angivits i det föregående

b) fastställa följande avlöningsstat för lantmäteristyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	700 100
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	1 800
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	472 100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	190 700
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	8 200
	Summa kronor 1 372 900

c) till *Lantmäteristyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 1 372 900 kronor.

118:o) **Lantmäteristyrelsen: Omkostnader.** Under punkten 141 (s. 383—385) har Kungl. Maj:t föreslagit en medelsanvisning av 152 300 kr., vilket innebär en minskning med 10 500 kr. jämfört med nu utgående anslag. Anslagsberäkningen innebär å ena sidan att delposten till bränsle, lyse och vatten uppräknas med 5 000 kr. samt å andra sidan att anslagsposten till kostnader vid inspektioner, som f. n. är uppförd med 500 kronor, utgår, varjämte anslagsposterna till publikationstryck och till reseersättningar minskas med 10 000 kr. resp. 5 000 kr.

I samband härmed har utskottet behandlat de tidigare angivna likalydande motionerna I: 334 av herr *Sundelin* och II: 405 av herr *Ståhl m. fl.*, vari, såvitt nu är i fråga, hemställts, att förevarande omkostnadsanslag skall uppföras med 137 100 kr. eller ett 10 procent lägre belopp än vad Kungl. Maj:t äskat.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionerna, får utskottet hänvisa till motionen II: 248.

Utskottet. Under hänvisning till de synpunkter utskottet anfört under anslagsrubriken Jordbruksdepartementet: Omkostnader avstyrker utskottet det yrkande i motionerna I: 334 och II: 405 som berör förevarande anslag. Där emot föranleder den av Kungl. Maj:t gjorda framställningen icke någon erinran från utskottet, som därför hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Lantmäteristyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 152 300 kronor.

119:o) **Lantmäteristyrelsen: Kartlagingsarbeten.** Kungl. Maj:t har under punkten 142 (s. 385—387) föreslagit en med 1 500 kr. till 112 500 kr. minskad medelsanvisning. Förslaget innebär, att på grund av löneförändringar av automatisk natur anslaget uppräknats med 2 500 kr., medan å andra sidan med hänsyn till en förefintlig reservation anvisningen minskats med 4 000 kr.

Utskottet. Med biträdande av Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lantmäteristyrelsen: Kartlagingsarbeten* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 112 500 kronor.

120:o) **Lantmäteristaten: Avlöningar.** Under punkten 143 (s. 387—399) innefattar Kungl. Maj:ts framställning — förutom hemställan till riksdagen att godkänna ändringar i personalförteckningen och fastställa ändrad avlöningsstat — dels en anslagsanvisning av 24 908 100 kr. eller 411 500 kr. mer än för löpande budgetår, dels ock hemställan om bemyndigande för Kungl. Maj:t att vidta vissa angivna ändringar i lantmäteritaxan m. m.

Lantmäteristyrelsen har i sin framställning åskat att anslaget höjes med 1 041 500 kr.

Departementschefen har, efter närmare redogörelse för styrelsens anslagsäskanden och för däröver avgivna yttranden av statens lönenämnd och statskontoret, anfört följande.

»I anslutning till vad chefen för civildepartementet anfört vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor bör 1 tjänst som materialförvaltare i Ao 9 ändras till tjänst som kansliskrivare i Ao 10 och uppföras som sådan å lantmäteristatens personalförteckning, varjämte 10 biträdestjänster i reglerad befordringsgång bör utbytas mot motsvarande antal kontoristtjänster i Ae 9. Kostnaderna för dessa lönerogeringar kan beräknas till sammanlagt 3 600 kronor. Vidare kan jag tillstyrka, att den extra kontoristtjänst som genom beslut av föregående års riksdag tillfördes distriktsorganisationens centralkontor överföres på extra ordinarie stat. Däremot är jag icke beredd biträda lantmäteristyrelsens förslag, att vissa ordinarie kontorsbiträden, som genom den förra året tillkomna nya befordringsgången för viss specialutbildad kartritningspersonal befordrats till extra ordinarie biträden i Ae 7, skall erhålla ordinarie tjänster i sistnämnda lönegrad. På grund härav kan jag heller icke tillstyrka förslaget, att 6 kansli-biträdestjänster på övergångsstat i Ao 7 återföres på stat. I enlighet med

vad därom anförts under lantmäteristyrelsens avlöningsanslag bör en tjänst såsom lantmätare i Ae 21 avföras från lantmäteristatens personalförteckning.

Vakanserna bland såväl lantmätar- som mätningsteknikerpersonalen har såsom framgår av lantmäteristyrelsens anslagsskrivelse ökat på ett kännbart sätt under senaste året, samtidigt som den totala arbetsbalansen inom lantmäteriets verksamhetsområde fortsatt att öka. Den 1 november 1958 var 18 lantmätartjänster och 38 mätningsteknikertjänster vakanta utan att då kunna återbesättas. På grund härav och med tanke på att bland annat den fortsatta yttre rationaliseringen av jordbruks- och skogsfastigheter ej får hämmas av brist på personal inom lantmäteriet, finner jag det vara nödvändigt, att åtgärder vidtages för att ytterligare intensifiera utbildningen av mätningstekniker. Mina förslag till dylika åtgärder ämnar jag redovisa vid behandlingen av anslaget Utbildningskurser för viss lantmäteripersonal m. fl. (s. 411). Vid äskandet av motsvarande kursanslag för innevarande budgetår (IX ht 1958 s. 536), anförde jag, att det krävdes särskilda åtgärder för att trygga tillströmningen av studerande till mätningsteknikerkurserna. I anslutning härtill föreslog jag, vilket förslag sedermera godtogs av riksdagen, att ett belopp av 130 000 kronor skulle anvisas under lantmäteristatens avlöningsanslag till ersättningar åt mätningsteknikerpraktikanter. Någon höjning av nyssnämnda belopp är jag icke beredd förorda. Styrelsen torde dock böra medgivas rätt att i begränsad utsträckning anlita sådana medel, som är disponibla på grund av vakanser på icke-ordinarie tjänster för utbetalande av ersättningar till ett ökat antal mätningsteknikerpraktikanter i samband med en utvidgad utbildning av mätningstekniker. Styrelsens förslag, att särskilda medel skall anvisas till ersättningar till kontorsbiträdespraktikanter, kan jag icke heller i år tillstyrka.

Med hänsyn till vad lantmäteristyrelsen anført i ämnet har jag icke något att erinra emot att sådan ändring vidtages i föreskrifterna angående ersättning till lantmätarpraktikanter att till dessa under de första 6 månaderna må utbetalas arvode om högst 300 kronor för månad och att nuvarande begränsning i fråga om resekostnadsersättning och traktamente slopas.

Liksom under de 2 senaste åren bör lantmäteristaten även nästa budgetår erhålla förstärkning av de personella resurserna för handhavande av arkivservicen på länslantmäterikontoren. Jag föreslår därför, att ytterligare 2 befattningar som kansliskrivare i Ae 10 inrättas för sådana arbetsuppgifter. Kostnadsökningen kan beräknas till 25 000 kronor. Några andra personalförstärkningar vid lantmäteristaten anser jag mig icke kunna föreslå.

Såsom anföres i petitaskrivelsen har Kungl. Maj:t genom beslut den 16 maj 1958 bemyndigat lantmäteristyrelsen att tills vidare intill den 1 juli 1959 disponera under anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal i avlöningsstaten för lantmäteristaten anvisade medel för anlitande av skoglig expertis. Enahanda bemyndigande torde böra lämnas styrelsen jämväl för tiden intill den 1 juli 1960.

Enär jag icke finner mig kunna tillstyrka lantmäteristyrelsens förslag om inrättande av särskilda tjänster såsom stereoperatörer, kan jag som följd härav ej heller förorda en särskild löneställning för personal med stereoperatörutbildning.

Lantmäteristyrelsens beräkning av medelsbehovet på grund av löneklass-uppflyttningar, reglerad befordringsgång och tjänstetidsbefordran samt till följd av redan beslutade särskilda lönerogleringar för mätningstekniker och specialutbildad kontorspersonal föranleder ingen erinran från min sida. För dessa ändamål bör alltså upptagas ett sammanlagt belopp av 233 400 kronor. Till kompensation för höjda folkpensionsavgifter bör vidare anvisas 149 500 kronor. I övrigt kan jag icke förorda någon uppräknig av förevarande anslag.

I anledning av de utgiftsökningar, som sålunda föreslagits under detta anslag och som jag avser förorda under de efterföljande anslagen berörande lantmäteriet, anser jag att viss höjning av lantmäteritaxan och stads-mätningstaxorna bör genomföras. Höjningen bör avvägas så att en ökning med drygt 500 000 kronor ernås av de från lantmäteriväsendet inflytande inkomsterna, vilka redovisas på driftbudgetens inkomstsida såsom uppbörd i statens verksamhet. På mitt uppdrag har inom lantmäteristyrelsen utarbetats ett förslag till ändring i vissa delar av gällande lantmäteritaxa, vilket innebär vissa punktvisa höjningar av sakersättningstarifferna för avstyckningar, tomtmätningar, inlösningsförrättningar samt för upprättande av grundkarta. Förslaget har utformats med iakttagande av att en för-dyring av förrättningar och uppdrag i samband med jordbrukets yttre rationalisering i nuvarande läge måste bedömas såsom olämplig.

Innan jag går in på de närmare detaljerna i lantmäteristyrelsens förslag till ändringar i lantmäteritaxan, torde jag först få erinra om att nu gällande taxa i fråga om ersättningsbeloppens storlek bygger på principen att ersättningarna för flertalet s. k. legala förrättningar i genomsnitt skall uppgå till 40 procent av lantmäteriets självkostnader samt att de i fråga om övriga förrättningar i stort sett skall motsvara självkostnaderna. Då frågan om grunderna för taxan år 1950 underställdes riksdagen (prop. 104) uttalade dåvarande departementschefen vissa synpunkter på frågan om en differentiering av taxeavgifterna inom de olika grupperna, vilka synpunkter icke föranledde någon erinran från riksdagens sida. Sålunda borde avgifterna hållas låga för sådana förrättningar, som var av särskild betydelse för jordbrukets rationalisering. Även i övrigt borde man vid detaljutformningen av taxan eftersträva en viss differentiering med hänsyn till sådana faktorer som exempelvis värdet av förrättningsobjektet, det ekonomiska värdet av förrättningens genomförande samt förrättningens allmännytta över huvud taget. Dessa synpunkter har beaktats såväl vid utformningen av 1950 års taxa som vid de justeringar av taxan, som därefter tid efter annan vidtagits.

Inom ramen för nu angivna grunder har gällande avgifter avvägts så, att de för vissa förrättningar ger en större kostnadstäckning och för andra en

mindre än vad som motsvarar förut angivna genomsnittstal. Så till exempel synes ersättningarna för tomtmätningar och för avstyckningar, verkställda i grupp, motsvara omkring 60—70 procent av lantmäteriets självkostnader, medan ersättningarna för s. k. enhetsavstyckningar ligger på ungefär 45—50 procents nivå i fråga om kostnadstäckning. För andra förrättningar åter, vilka mera har inriktning på landsbygden och frågan om jordbrukets rationalisering, såsom ägoutbyten och större avstyckningar för jordbruksändamål, laga skiften m. m., har avgifterna konstruerats så, att kostnadstäckningen ligger avsevärt under genomsnittsnivån. Den genomsnittliga kostnadstäckningen för sistnämnda slag av förrättningar torde ligga vid omkring 30 procent.

Det förslag, som lantmäteristyrelsen nu framlagt, innebär närmare bestämt en höjning av de i lantmäteritaxan upptagna grundkartetarifferna med 10 kronor per hektar samt motsvarande höjning av tilläggsavgiften för ägolott beträffande sådan avstyckning, där medelarealen av avstyckade ägolotter är mindre än eller lika med 0,5 hektar. Ersättningarna för enklaste typen avstyckningar och för enklaste typen tomtmätningar har hittills varit lika höga. Detsamma gäller för de i detta sammanhang mindre betydelsefulla inlösningsförrättningarna. Någon anledning att nu frångå denna princip anser styrelsen icke föreligga. En höjning med 10 kronor föreslås därför av det i tomtmätningstariffen ingående fasta tillägget samt av tilläggsavgiften för ägolott enligt tariffen för inlösningsförrättningar. De föreslagna höjningarna innebär beträffande mindre avstyckningar, tomtmätningar och inlösningsförrättningar en kostnadsökning med 7 å 8 procent, medan kostnadsökningen i fråga om grundkartor kan beräknas hålla sig inom storleksordningen 9 procent. Enligt vad jag under hand erfarit från lantmäteristyrelsen torde sistnämnda höjning, med hänsyn till utfallet av tidigare verkställda efterkalkyler ävensom till förhållandet att full säkerhet ej kan ernås vid bestämmandet av beräkningsunderlaget, ligga inom ramen för osäkerhetsmarginalerna vid beräkningen av grundkartetariffen. Ifrågavarande höjning torde sålunda kunna verkställas utan att gällande taxegrunder därför ändras. Däremot kan ett bifall till förslaget att höja övriga i det föregående angivna avgifter möjligen medföra, att den för s. k. legala förrättningar i huvudsak gällande genomsnittsnivån av 40 procents kostnadstäckning kommer att något överskridas. Om så blir fallet torde ett överskridande dock begränsa sig till högst ett par procent. Såsom framgår av det anförda, har förslaget till taxeändring utformats så, att ett genomförande därav icke innebär fördyring av förrättningar och uppdrag i samband med yttre rationalisering. Med hänsyn till det sagda vill jag förorda att taxeändring sker på här föreslaget sätt. Då en dylik taxeändring, såsom nämnts, kan medföra sådant tillämpningsresultat att av riksdagen tidigare fastställda huvudprinciper för lantmäteritaxans konstruktion rubbas, bör riksdagens medgivande till taxejusteringarna inhämtas. I samband med ändringarna i lantmäteritaxan torde motsvarande ändringar i gällande stads- och länsmätningstaxor böra företagas.

De utgiftsökningar jag i det föregående föreslagit innebär en höjning av lantmäteristatens avlöningsanslag för nästa budgetår med sammanlagt 411 500 kronor.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag i anslutning till lantmäteristyrelsens framställning om anslag till lantmäteristatens avlöningskostnader har icke för- anlett utskottet göra någon erinran. Ej heller har utskottet funnit anledning till invändning mot de av Kungl. Maj:t föreslagna ändringarna i lantmäteri- taxan m. m. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) medgiva, att Kungl. Maj:t vidtager i det föregående fö- reslagna ändringar i lantmäteri- taxan m. m.

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i per- sonalförteckningen för lantmäteristaten, som angivits i det föregående

c) fastställa följande avlöningsstat för lantmäteristaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	9 361 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>för- slagsvis</i>	12 000 400
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	3 397 200
4. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	149 500
<u>Summa kronor</u>	<u>24 908 100</u>

d) till *Lantmäteristaten*: *Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 24 908 100 kronor.

121:o) **Lantmäteristaten: Omkostnader.** Kungl. Maj:ts förslag under punkten 144 (s. 399—402) innefattar anslagshöjning med 160 000 kr. till 5 186 000 kr.

Utskottet har i detta sammanhang behandlat de tidigare angivna likalydande motionerna I: 334 av herr *Sundelin* och II: 405 av herr *Ståhl m. fl.*, vari hemställts, såvitt nu är i fråga, att förevarande omkostnadsanslag upp- föres med ett belopp av 4 667 400 kr., d. v. s. ett 518 600 kr. lägre anslag än vad Kungl. Maj:t åskat.

Vad angår de av motionärerna åberopade skälen till yrkandet får utskot- tet hänvisa till motionen II: 248.

Departementschefen har — efter att ha redogjort för lantmäteristyrelsens anslagsäskanden och däröver avgivet yttrande av riksräkenskapsverket — förklarat sig vilja tillstyrka en uppräknig med 10 000 kr. resp. 50 000 kr. av delposterna till övriga expenser samt till bränsle, lyse och vatten. Vidare

har departementschefen förordat bifall till en höjning med 100 000 kr. av posten till kostnader i samband med lantmåteriförrättningar under antagande att en mot utgiftsstegringen svarande merinkomst inflyter på driftbudgetens inkomstsida.

Utskottet. Åberopande de synpunkter som utskottet under punkten 2 anfört i anledning av där behandlade yrkande av motionärerna i motionerna I: 334 och II: 405 avstyrker utskottet motionerna även i den del de avser minskning av detta omkostnadsanslag. Enär utskottet icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts framställning rörande anslagsanvisningens storlek, hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Lantmäteristaten: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 5 186 000 kronor.

122:o) *Lantmäteristaten: Utrustning.* Under punkten 145 (s. 402—406) har Kungl. Maj:t föreslagit att det i gällande riksstat med 300 000 kr. upptagna anslaget skall höjas med 75 000 kr.

Efter redogörelse för lantmåteristyrelsens anslagsframställning, vari hemställdes om medelsanvisning med 500 000 kr., har *departementschefen*, under framhållande av angelägenheten av att förstärka arbetskapaciteten och effektivisera förrättningsförfarandet inom lantmåteriorganisationen genom en ökad instrumentanskaffning, föreslagit en anslagsanvisning av 375 000 kr., varav ca 120 000 kr. skall avdelas för anskaffande av ett stereoinstrument av viss typ. Departementschefen har därefter anfört bl. a. följande.

»Ifrågavarande instrument bör ej användas enbart i lantmåteriets egen fotogrammetriska verksamhet utan, efter vederbörligt samråd, även utnyttjas för lantbruksnämndernas och rikets allmänna kartverks räkning i den utsträckning dessa myndigheter skäligen kan anses ha behov därav. Till frågan om samarbetet mellan bland annat lantbruks- och lantmåteriorganisationerna i förevarande avseende ämnar jag återkomma i den särskilda proposition angående jordbrukets rationalisering, m. m., som senare avses bliva förelagd 1959 års riksdag.»

Utskottet. Kungl. Maj:ts framställning biträdes av utskottet, som hemställer,

att riksdagen må till *Lantmäteristaten: Utrustning* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 375 000 kronor.

123:o) *Utbildningskurser för viss lantmåteripersonal m. fl.* Kungl. Maj:ts framställning under punkten 146 (s. 406—414) innefattar en medelsanvisning av 461 600 kr., vilket i förhållande till nu utgående anslag utgör en ökning med 120 300 kr.

Lantmäteristyrelsen har i sin petitaskrivelse hemställt att anslaget uppräknas med 35 400 kr.

Departementschefen har — efter att ha redovisat styrelsens anslagsäskanden — i huvudsak anfört följande.

»Vad först angår utbildningen av mätningstekniker torde jag få erinra om att 1958 års riksdag på Kungl. Maj:ts förslag för innevarande budgetår anvisat medel för fullföljande av en sedan hösten 1957 pågående kurs för 25 elever samt för påbörjande av en ny 2-årig kurs för 30 elever. Båda kurserna är förlagda till Stockholm. Vid behandlingen av utbildningsanslaget i 1958 års statsverksproposition anförde jag, att en på sätt föreslagits dubbelrad kursverksamhet i Stockholm torde böra fortgå även under följande 2 budgetår. Ett i sammanhanget redovisat förslag av lantmäteristyrelsen om en kurs i Östersund ansåg jag böra få anstå tills vidare.

Lantmäteristyrelsen har i anslagsskrivelsen för nästkommande budgetår betonat angelägenheten av att den utvidgning av kursverksamheten för utbildning av mätningstekniker, som skett under innevarande budgetår, bibehålles. Styrelsen föreslår därför, att den kurs för 30 elever, som påbörjats innevarande budgetår, fullföljes under nästa år och att ytterligare en 2-årig kurs för 30 elever påbörjas, upplagd i huvudsak enligt nu gällande kursprogram. En utökning av utbildningskapaciteten härutöver anser sig styrelsen icke böra föreslå under hänvisning till det enligt dess mening knappa rekryteringsunderlaget. Även med hänsyn till anbefalld återhållsamhet i äskandena har styrelsen icke funnit möjlighet att nu organisera en utbildningsanstalt för tekniker i Östersund.

Såsom jag tidigare anfört är vakanserna bland såväl lantmätar- som mätningsteknikerpersonalen fortfarande betydande och har, trots motåtgärder, till och med vuxit i antal under senaste året. Vissa av lantmäteristyrelsen verkställda beräkningar rörande tillgången på mätningstekniker i lantmäteristaten under åren fram till och med år 1965 visar, att en brist på dylik personal med stor sannolikhet kommer att kvarstå ännu efter sistnämnda år, därest endast nuvarande utbildningskapacitet finnes. Om där emot denna skulle förstärkas på så sätt att genom en 2-årig utbildningskurs ytterligare 25 elever utexamineras under vart och ett av åren 1961, 1963 och 1965, borde man enligt sagda beräkningar kunna anta att vakanserna på mätningsteknikertjänster är fyllda år 1963 och att en därefter alltjämt kvarstående brist på lantmätare år 1965 till stor del kunnat kompenseras av ett nettotillskott av mätningstekniker.

Såsom jag uttalat bland annat under lantbruksstyrelsens avlöningsanslag, ämnar jag senare föreslå Kungl. Maj:t att förelägga årets riksdag en särskild proposition angående jordbrukets rationalisering, m. m. Jag avser därvid att främst upptaga till behandling frågor rörande den fortsatta verksamheten för yttre rationalisering av jordbruks- och skogsfastigheter. Enär det är synnerligen angeläget att sagda verksamhet icke bromsas upp av brist på förrättningspersonal och då arbetsbalansen inom lantmäteriets verksamhetsområde ständigt ökat i omfattning, torde behovet av mätningsteknisk

personal under överskådlig tid få anses så klart dokumenterat, att ytterligare åtgärder bör vidtagas för att i varje fall samtliga nu befintliga tekniktjänster skall kunna besättas. Jag har därför upptagit till prövning olika möjligheter att tills vidare utvidga utbildningskapaciteten utöver den nuvarande, varvid utbyggnaden skulle syfta till en elevökning med 25 ungdomar.

I en på min begäran sammanställd promemoria anför lantmäteristyrelsen, att en utvidgning av kursverksamheten för mätningstekniker synes kunna ske antingen genom en påbyggnad av den till Stockholm förlagda verksamheten eller, såsom föreslogs i styrelsens anslagsskrivelse för innevarande budgetår, genom upprättande av en undervisningsanstalt i Östersund. Vid förläggning till Stockholm kan en ytterligare kurs organisatoriskt samordnas med de båda andra kurserna för ifrågavarande utbildning. En förutsättning härför är dock, att styrelsen ännu någon tid kan använda de för kontorsbiträdesutbildningen hittills disponerade lokalerna. Av allt att döma synes möjlighet härtill finnas. Vid förläggning av en ny utbildningskurs till Östersund synes enligt styrelsen vissa fördelar kunna vinnas genom en rekrytering till kursen i större utsträckning än eljest från Norrland, där vissa svårigheter föreligger att tjänstgöringsplacera mätningstekniker från andra delar av landet. Styrelsen har dock icke kunnat överblicka, hurvida lämplig lokal i Östersund kan stå till buds hösten 1959. Enligt styrelsens beräkningar uppgår kostnaderna för en ytterligare kurs med 25 elever till sammanlagt cirka 183 000 kronor om den förlägges till Stockholm och till omkring 275 000 kronor därest den placeras i Östersund. Styrelsen har vid dessa beräkningar utgått från samma grunder, som gäller beträffande den övriga mätningsteknikerutbildningen.

Det rekryteringsunderlag, som föreligger för mätningsteknikerkurser avsedda att påbörjas i höst, beräknas av lantmäteristyrelsen omfatta omkring 60 personer. Om avlönad praktik kan erbjudas ytterligare ett antal mätningsteknikerpraktikanter inom lantmäteristaten, förefaller det icke styrelsen osannolikt att en viss ökning av rekryteringsunderlaget kan ernås. För egen del bedömer jag rekryteringsmöjligheterna såsom tämligen goda med hänsyn till de stora ungdomskullar som nu söker sig ut på en för tillfället kärvare arbetsmarknad.

I betraktande såväl av de gjorda kostnadsberäkningarna som av förutsättningarna att erhålla tillräckligt antal kvalificerade sökande till kurserna vill jag föreslå, att medel för nästa budgetår anvisas för fullföljande av den nu pågående kursen för 30 elever samt för påbörjande av 2 nya 2-åriga kurser, den ena för 30 elever och den andra för 25 elever, samtliga kurser förlagda till Stockholm.

I omförmälda promemoria har lantmäteristyrelsen ansett det erforderligt att i kursverksamheten anlita en biträdande lärare i mätningsteknik, vilken har sådan kompetens att han självständigt kan leda fältövningarna i ämnet för en kurs. Om ifrågavarande lärare ålägges att bestrida undervisningen i matematik för samtliga kurser, vilket enligt styrelsen skulle vara fördelak-

tigt, då gränsen mellan mätningsteknik och matematik i viss utsträckning är flytande, blir heltidsanställning motiverad. Med hänsyn härtill och till att angivna undervisning bör ombesörjas av en lantmätare med goda teoretiska kunskaper och längre tids erfarenhet anser styrelsen, att för ändamålet bör inrättas en extra tjänst i A 23. Då jag ansluter mig till denna styrelsens uppfattning förordar jag, att medel äskas under detta anslag för avlönande av en dylik extra befattning. Däremot anser jag mig icke kunna biträda ett av styrelsen framfört yrkande om höjning av det särskilda arvodet till föreståndaren för teknikerundervisningen. Ej heller kan jag tillstyrka de ånyo framförda förslagen om höjning av tim- och dagersättningarna till vissa assistenter samt av traktamentena till eleverna vid fältövningar. Medelsbehovet för nästa budgetår för utbildning av mätningstekniker fördelar sig på olika utgiftsändamål i huvudsak sålunda: till ersättningar till lärare och assistenter med 139 100 kronor, till resekostnadsersättning och traktementen till dessa med 14 100 kronor, till bidrag till elever med 176 700 kronor, till lokaler och expenser med 24 900 kronor samt slutligen till utrustning, vartill jämväl hänföres kompendier, med 57 200 kronor. För ifrågasvarande utbildning torde sålunda för budgetåret 1959/60 böra anvisas sammanlagt 412 000 kronor.

Emedan det för närvarande föreligger en uppenbar brist på utbildad kontorspersonal inom lantmäteriväsendet vill jag härjämte föreslå, att medel för nästa budgetår anvisas för dubblering av utbildningen av dylik personal. De båda kurser, som sålunda föreslås anordnade nästa år, bör ha i huvudsak samma utformning som den nu pågående. För den på detta sätt utbyggda utbildningen av kontorspersonal bör anvisas sammanlagt 46 000 kronor. För fortbildningskurs i förrättningsförberedelse m. m. för kontorspersonal i distriktsorganisationen i huvudsaklig överensstämmelse med lantmäteristyrelsens förslag torde anvisas 6 600 kronor.

Under anslaget torde slutligen för centrala fortbildningskurser samt till lantmäterikonferenser av informatorisk karaktär böra anvisas ett oförändrat belopp av 8 700 kronor. I likhet med lantmäteristyrelsen föreslår jag, att medelsanvändningen i fortsättningen vidgas att avse samtliga personalkategorier inom lantmäteriväsendet.

Vid bifall till vad jag här förordat, erfordras för med detta anslag avsedda ändamål ett sammanlagt belopp av $(412\ 000 + 46\ 000 + 6\ 600 + 8\ 700 =)$ 473 300 kronor för nästa budgetår. Då en å anslaget förefintlig reservation av 11 700 kronor synes kunna tagas i anspråk, behöver förevarande anslag uppföras med 461 600 kronor.»

Utskottet. Att en ökad utbildning av mätningstekniker kommer till stånd anser utskottet angeläget med hänsyn till den uppenbarligen under åtskilliga år framåt bestående vakanssituationen ävensom i betraktande av det behov av lantmäteriteknisk medverkan som föreligger och förväntas bland annat i samband med den fortsatta yttre rationaliseringen av jordbruks- och skogsfastigheter. Utskottet tillstyrker därför det förslag till intensifierad tek-

nikerutbildning som Kungl. Maj:t framlagt. Ävenså biträder utskottet Kungl. Maj:ts övriga förslag under denna anslagsrubrik.

Under åberopande av det sagda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utbildningskurser för viss lantmäteripersonal m. fl.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 461 600 kronor.

124:o) **Tilläggsavvittring i Västerbottens läns lappmark.** I enlighet med Kungl. Maj:ts under punkten 148 (s. 416—417) gjorda framställning om medelsanvisning med oförändrat belopp hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tilläggsavvittring i Västerbottens läns lappmark* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 2 000 kronor.

125:o) **Ströängars indragande till kronan.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag under punkten 149 (s. 417—418) om oförändrad anslagsanvisning och hemställer sålunda,

att riksdagen må till *Ströängars indragande till kronan* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 3 800 kronor.

126:o) **Kostnader för provskiften i Kopparbergs län.** Kungl. Maj:ts under punkten 150 (s. 418) gjorda framställning om en med 5 000 kronor nedräknad medelsanvisning biträdes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Kostnader för provskiften i Kopparbergs län* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 kronor.

127:o) **Rikets allmänna kartverk: Avlöningar.** Under punkten 151 (s. 418—423) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att medge ändringar i personalförteckningen och fastställa ny avlöningsstat samt att för ändamålet anvisa ett förslagsanslag av 5 944 900 kr., innebärande en ökning med 105 600 kr.

Departementschefen har — efter att ha redovisat kartverkets anslagsframställning å förenämnda belopp av 5 944 900 kr. — anfört huvudsakligen följande.

»Såsom kartverket framhållit är verkets organisation och arbetsuppgifter för närvarande föremål för översyn. Några organisatoriska förändringar, som föranleder ökade utgifter, bör med anledning härav icke nu ifrågakomma. De ändrade personaldispositioner, som föreslagits av ämbetsverket, innebär ej heller några utgiftsökningar. Ett genomförande av kartverkets förslag härutinnan medför, att vissa arbetsuppgifter överföres från statsgeodet till kartassistent samt att möjligheterna till rekrytering av högskoleutbildad personal ökas. Jag har icke någon annan erinran mot myndighetens

förslag i denna del än att båda tjänsterna som statskartografer i A 21, för vilka medel nu beräknas, bör vara extra-ordinarie, medan statskartograf-tjänsten i Ao 21 indrages. Däremot anser jag mig ej kunna tillstyrka de föreslagna lönergleringarna.

För att täcka det ökade medelsbehovet på grund av löneklassförändringar och reglerad befordringsgång, kompensation för höjda folkpensionsavgifter samt merkostnad med anledning av särskild av 1958 års B-riksdag beslutad lönerglering av vissa tjänster bör anslaget i enlighet med ämbetsverkets beräkningar höjas med i runt tal 105 700 kronor.

På av kartverket anförda skäl förordar jag, att detsamma bemyndigas att till byråingenjör i Ae 19 förordna kartassistent, som äger erforderlig kompetens och visat sig synnerligen lämplig såsom arbetsledare. Jag vill emellertid understryka, att som förutsättning för meddelande av här avsedda förordnanden skall gälla, att motsvarande antal statskartograf-tjänster icke uppehålls.

Det är enligt min mening angeläget, att kartverket beredes möjligheter att fullfölja det uppställda programmet för instrumentanskaffning, vilket i huvudsak bygger på ett förslag av 1953 års fotogrammetriutredning. Endast härigenom synes kartverket kunna i tillfredsställande grad rationalisera sin verksamhet inom ramen för tillgängliga personalresurser. Trots angelägenheten att begränsa de statliga utgifterna ämnar jag därför i det följande föreslå, att kartverkets utrustningsanslag för nästa budgetår skall uppföras med oförändrat belopp av 300 000 kronor. I anslutning härtill och med beaktande av de kostnadsökningar som föreslås belasta vissa av kartverkets anslag vill jag förordna att verket vidtager sådan ändring av ersättningarna för verkets beställningsarbeten, att en årlig höjning med cirka 100 000 kronor ernås av de inkomster, som skall bokföras under inkomsttiteln Uppbörd i statens verksamhet.»

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning göra någon invändning mot Kungl. Maj:ts under förevarande punkt gjorda framställning och hemställer alltså,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för rikets allmänna kartverk, som angivits i det föregående,

b) fastställa följande avlöningsstat för rikets allmänna kartverk, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	3 212 300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	2 700

3. Avlöningar till icke-ordinarie personal.....	1 892 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	802 200
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	35 700
	Summa kronor 5 944 900

c) till *Rikets allmänna kartverk: Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 5 944 900 kronor.

128:o) **Rikets allmänna kartverk: Omkostnader.** Under punkten 152 (s. 423—424) har Kungl. Maj:t föreslagit att anslaget höjes med 43 300 kr. till 698 800 kr. Anslagsberäkningen innebär att minskning skett av reseersättningsposten med 10 200 kr. och av delposten till övriga expenser, i anledning av bortfall av ett engångsbelopp å 11 000 kr., med sistämnda belopp. Å andra sidan har anslaget uppräknats med dels 1 000 kr. för bränsle, lyse och vatten, dels 63 500 kr. för automatisk ökning av posten till publikationstryck på grund av ändring i avtalet mellan kartverket och Generalstabens litografiska anstalt.

Utskottet. Med förordande av bifall till anslagsberäkningen hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Rikets allmänna kartverk: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 698 800 kronor.

129:o) **Rikets allmänna kartverk: Kartarbeten m. m.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts under punkten 153 (s. 425) gjorda framställning om medelsanvisning med oförändrat belopp och hemställer sålunda,

att riksdagen må till *Rikets allmänna kartverk: Kartarbeten m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 1 780 000 kronor.

130:o) **Rikets allmänna kartverk: Utrustning m. m.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag under punkten 154 (s. 425—426) om medelsanvisning med ett lika stort belopp, som kartverket disponerat för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Rikets allmänna kartverk: Utrustning m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

131:o) **Rikets allmänna kartverk: Utbildningskurser för viss personal.** Utskottet har intet att erinra mot Kungl. Maj:ts under punkten 155 (s. 426—

427) gjorda förslag om att anslaget med hänsyn till förefintlig reservation sänkes med 3 000 kronor och hemställer förty,

att riksdagen må till *Rikets allmänna kartverk: Utbildningskurser för viss personal* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 4 000 kronor.

K. Fiskeriväsendet m. m.

132:0) Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Fiskeristyrelsen: **Avlöningar.** Kungl. Maj:ts under punkten 156 (s. 428—435) gjorda framställning innefattar — förutom hemställen till riksdagen att fastställa ny avlöningsstat — en medelsanvisning av 1 132 700 kr. Motsvarande anslag för innevarande budgetår är uppfört med 1 091 200 kr.

Utskottet har i detta sammanhang behandlat två inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen I: 336 av herr *Spetz* och II: 407 av herr *Staxäng m. fl.*, i vilka motioner hemställts, att riksdagen måtte a) i princip uttala sig för den upprustningsplan för havsfiskelaboratoriet, som fiskeristyrelsen upptagit i sina äskanden, b) besluta att följande tjänster skall inrättas vid havsfiskelaboratoriet, nämligen två laboratorer i Ao 24, ett laboratoriebiträde i Ao 7, två tekniska biträden i Ao 5 och en fiskmästare i Ao 13, samt c) vidtaga av yrkandet under b) erforderlig uppräknig av medelsanvisningen till havsfiskelaboratoriet.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionerna, får utskottet hänvisa till motionen II: 407.

Fiskeristyrelsen har i sin anslagsframställning hemställt om en uppräknig av anslaget med 201 990 kr. Styrelsen har därvid bl. a. föreslagit en förstärkning av personalen vid havsfiskelaboratoriet av samma omfattning som yrkats i ovan nämnda motioner. Vidare har styrelsen föreslagit att principbeslut skall fattas om en personalupprustning vid förenämnda laboratorium omfattande 30 befattningshavare.

Över fiskeristyrelsens olika förslag har yttranden avgivits av statskontoret, riksräkenskapsverket och statens lönenämnd.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för fiskeristyrelsens anslagsframställning och däröver avgivna yttranden — anført följande.

»Fiskeristyrelsens framställningar om personalförstärkningar och lönerogleringar för styrelsen och sötvattenslaboratoriet anser jag mig icke kunna tillstyrka. Ej heller kan jag biträda av styrelsen förordad ordinarieättning av tjänsten som förste byråsekreterare eller förslaget om sjötillägg för befälhavaren på Skagerak. Vad härefter angår havsfiskelaboratoriet torde detta böra förstärkas med 1 laboratoriebiträde i lönegrad Ae 7. Kostnaden härför beräknas till 9 900 kronor. Till ersättning till medhjälpare vid havsfiskelaboratoriets försök m. m. torde vidare böra beräknas 5 000 kronor under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal. Styrelsens förslag till löneroglering för ett kanslibiträde anser jag mig emellertid icke kunna tillstyrka.

På grund av beräknade löneklassförändringar torde anslaget böra höjas med sammanlagt 10 500 kronor. Även kollektivavtalsposterna för Skagerak

och Eyrstrasalt bör höjas med (9 000 + 2 000 =) 11 000 kronor. Till kompensation för höjda folkpensionsavgifter bör vidare beräknas sammanlagt 5 100 kronor. Anslaget torde sålunda för nästa budgetår böra höjas med 41 500 kronor till 1 132 700 kronor.»

Utskottet. De av Kungl. Maj:t under förevarande punkt framlagda förslagen tillstyrkes av utskottet, som alltså icke kan ansluta sig till det i motionerna I: 336 och II: 407 framförda kravet om en ytterligare förstärkning av personalen vid havsfiskelaboratoriet. Ej heller finner utskottet det lämpligt att statsmakterna nu binder sig för en upprustningsplan för ifrågavarande laboratorium av den omfattning som föreslagits av motionärerna. Utskottet avstyrker därför även denna del av motionerna. I enlighet härmed hemställer utskottet,

A. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 336 och II: 407, såvitt nu är i fråga,

a) fastställa följande avlöningsstat för fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: fiskeristyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

A v l ö n i n g s s t a t

F i s k e r i s t y r e l s e n

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	154 300	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	2 500	
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	186 100	
4. Ersättningar till sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	500	
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	54 600	
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	1 700	399 700

S ö t v a t t e n s l a b o r a t o r i e t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	80 700	
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	32 200	
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	18 200	
4. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	800	131 900

H a v s f i s k e l a b o r a t o r i e t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	60 200	
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	6 700	

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	169 100	
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	36 100	
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	1 600	273 700

Undersöknings- och bevakningsfartygen

Skagerak

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	125 000	
2. Avlöningar till kollektivavtalspersonal, <i>förslagsvis</i>	133 900	
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	20 000	
4. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	900	279 800

Eystrasalt

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	10 600	
2. Avlöningar till kollektivavtalspersonal, <i>förslagsvis</i>	33 500	
3. Särskilda löneförmåner till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 700	
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 700	
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	100	47 600

Summa kronor 1 132 700

b) till *Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion*: *Fiskeristyrelsen*: Avlöningar för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 1 132 700 kronor.

B. att motionerna I: 336 och II: 407, såvitt däri hemställts att riksdagen ville i princip uttala sig för den upprustningsplan för havsfiskelaboratoriet, som fiskeristyrelsen upptagit i sin anslagsskrivelse avseende budgetåret 1959/60, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

133:o) *Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion*: *Fiskeristyrelsen*: **Omkostnader.** Under punkten 157 (s. 436—460) har Kungl. Maj:t föreslagit en medelsanvisning av 419 300 kr., vilket innebär en uppräknig av det för innevarande budgetår anvisade anslaget med 6 700 kr.

I motionerna I: 334 av herr *Sundelin* och II: 405 av herr *Ståhl m. fl.* har hemställts, såvitt nu är i fråga, att under förevarande anslag skall anvisas 377 400 kr., innebärande en nedprutning av det av Kungl. Maj:t äskade beloppet med 10 procent.

Beträffande de motiv, som motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, hänvisar utskottet till motionen II: 248.

Fiskeristyrelsen har i sin anslagsframställning hemställt om en höjning av omkostnadsanslaget med 52 900 kr. Riksräkenskapsverket har avgivit yttrande över viss del av framställningen.

Fiskeristyrelsen har vidare anmält dels att den i IX ht 1958 (s. 576—577) närmare berörda ombyggnaden av fartyget Skagerak avslutats under januari 1958, då fartyget ånyo tagits i tjänst, varjämte påmonteringen av den i ombyggnadsprogrammet ingående hydrauliska vinschustrustningen avslutats i juli 1958, dels att den av Kungl. Maj:t den 27 juni 1957 beslutade, i IX ht 1958 (s. 577) omförmälda utredningen angående användningen och handhavandet av vården av undersöknings- och bevakningsfartygen Skagerak och Eystrasalt numera slutförts och vid anslagsskrivelsens avgivande är föremål för remissbehandling. I avvaktan på denna och på erfarenheterna beträffande omkostnaderna för Skagerak efter fartygets iståndsättning bör omkostnadsposterna för fartygen enligt styrelsens mening upptagas med oförändrade belopp under nästa budgetår.

I detta sammanhang har även anmälts, att utredningen rörande användningen samt handhavandet av vården av undersöknings- och bevakningsfartygen Skagerak och Eystrasalt m. m. i ett den 31 juli 1958 avgivet betänkande (stencilerat) framlagt förslag angående användningen och vården av nämnda fartyg. Över betänkandet har yttranden avgivits av statskontoret, fiskeristyrelsen, vattenvårdsnämnden, lantbruksstyrelsen (efter hörande av Hushållningssällskapens förbund, som i sin tur införskaffat yttranden från Kalmar läns södra samt Hallands och Västernorrlands läns hushållningssällskap), generaltullstyrelsen, kommerskollegium (efter hörande av vissa handelskammare), sjöfartsstyrelsen, chefen för marinen, kanslern för rikets universitet, länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län, medicinalstyrelsens strålskyddsnämnd, statens institut för folkhälsan, konserveringsforskningsinstitutet, textiltforskningsinstitutet, statens naturvetenskapliga råd, naturhistoriska riksmuseet, Göteborgs naturhistoriska museum, Svenska sällskapet för räddning av skeppsbrutna (Sjöräddningssällskapet) samt Sveriges fiskares riksförbund.

En närmare redogörelse för innehållet i nämnda betänkande och däröver avgivna yttranden återfinnes i propositionen s. 438—457.

Departementschefen har anfört följande.

»På grund av ökade järnvägstaxor och höjd bilersättning bör posterna till reseersättningar för fiskeristyrelsen samt sötvattens- och havsfiskelaboratorierna höjas med respektive 2 000, 400 och 800 kronor. Övriga för styrelsen och sötvattenslaboratoriet föreslagna höjningar kan jag däremot icke biträda. Delposten till bränsle, lyse och vatten bör emellertid med hänsyn till de senaste årens medelförbrukning höjas med 400 kronor för styrelsen och sänkas med 2 000 kronor för sötvattenslaboratoriet. Vad angår havsfiskelabo-

ratoriet bör i anslutning till i det föregående föreslagen personalförstärkning delposterna till övriga expenser samt till instrument- och laboratorie-kostnader höjas med 500 respektive 2 500 kronor. Till omkostnader för fiskeristyrelsen samt sötvattens- och havsfiskelaboratorierna bör sålunda beräknas respektive 56 500, 29 700 och 77 900 kronor.

Jag torde i detta sammanhang även böra behandla förslagen av utredningen rörande användningen samt handhavandet av vården av undersöknings- och bevakningsfartygen Skagerak och Eystrasalt m. m. Såsom framgår av det föregående har utredningen i sitt betänkande beträffande användningen av fartygen föreslagit, att företrädet för forskningsverksamheten skall ytterligare understrykas och eftersträvas, samtidigt som arbetsuppgifterna bevakning av Sveriges havsfisken och stödverksamhet för fisket skall inskränkas. Utredningen avstyrker sålunda i olika sammanhang framförda förslag om att Skagerak skall användas som stödfartyg åt islandsfisket, samt förordar, att fartygens användning för isbrytning och bevakning skall reduceras. Mot utredningens förslag i denna del har jag i likhet med de myndigheter och organisationer, som yttrat sig i frågan, intet att erinra. Jag har ej heller något att invända mot utredningens förslag att inom ramen för de anslag, som kan beviljas vederbörande myndigheter och organisationer, samverkan mellan fiskeriforskningen och den akademiska marinbiologiska forskningen intensifieras och organiseras samt att fiskeristyrelsen skall verka för att konserveringsforsknings- och textilforskningsinstitutet företager undersökningar av för fisket betydelsefulla problem. För att från början få en grundval för samarbetet bör fiskeristyrelsen sålunda uppgöra ett arbetsprogram för de närmaste 5 åren för de vetenskapliga undersökningarna med angivande av de viktigaste och mest aktuella forskningsuppgifterna. Detta program bör sedan årligen revideras. Vidare bör fiskeristyrelsen liksom nu upprätta ett årligt arbetsprogram för användningen av fartygen. Utredningens förut återgivna förslag till kontaktförfarande vid upprättande av detta program anser jag mig emellertid icke kunna helt biträda. Enligt min mening bör kontaktarna ske på så sätt, att samtliga berörda fakulteter, museer och forskningsinstitut m. fl. för utnyttjande av fartygen intresserade myndigheter av fiskeristyrelsen i god tid uppmanas att före visst av styrelsen angivet datum inkomma med önskemål angående deltagande i fartygens expeditioner under nästföljande år. Sagda önskemål bör därefter i görligaste mån beaktas, när styrelsen efter det internationella havsforskningsrådets oktobersammanträde låter upprätta det preliminära arbetsprogrammet för nästkommande år. Det preliminära arbetsprogrammet samt det av fiskeristyrelsen reviderade 5-årsprogrammet bör därefter av styrelsen för yttrande remitteras till berörda fakulteter, museer, och forskningsinstitut m. fl. Efter eventuell ytterligare bearbetning i anledning av yttrandena bör årsprogrammet fastställas av fiskeristyrelsen. Styrelsen bör, såsom utredningen föreslagit, årligen till Kungl. Maj:t avge berättelse över föregående års undersökningsverksamhet, varvid bör fogas arbetsprogrammet för samma år. Vad utredningen anfört angående expeditionsledare samt rörande dennes befogenheter och skyl-

digheter föranleder ingen erinran från min sida. Såsom statskontoret anfört rörande bestridandet av kostnaderna för kost och logi under forskares vistelse på fartygen bör gottgörelse härför regelmässigt lämnas till fiskeristyrelsen.

Utredningen har föreslagit, att fartygen i fortsättningen icke skall åläggas bevakningstjänst som en primär arbetsuppgift. Utredningen har nämligen som nyss anförts velat främja deras användning för forskningsverksamhet. Fartygen har vidare av olika skäl ansetts mindre lämpliga att primärt nyttja för bevakningsändamål. Bevakningen har också genom tullverkets insatser effektiviserats under senare år. Mot utredningens förslag i denna del har jag, såsom redan framgått, intet att erinra. I anslutning härtill torde såsom utredningen föreslagit fiskeristyrelsens åligganden beträffande fiskeribevakningen böra fastslås genom en bestämmelse i styrelsens instruktion om skyldighet att följa bevakningsverksamheten och meddela råd och anvisningar för dennas bedrivande samt att verka för samordning av de på andra myndigheter (marinen, lotsverket och tullverket) i detta avseende ankommande åtgärder.

Med hänsyn till önskvärdheten att åstadkomma ett bättre stöd än för närvarande åt särskilt nordsjöfisket bör enligt utredningens mening alla möjligheter att organisera och utbygga andra hjälpmöjligheter undersökas bland annat för att behovet av att använda Skagerak och Eystrasalt för ändamålet skall kunna nedbringas till det minsta möjliga. Utredningen anser det böra ankomma på fiskeristyrelsen att i samråd med chefen för marinen, sjöfartsstyrelsen och Sjöräddningssällskapet närmare utreda dessa spörsmål och avge förslag i ärendet. Häremot har jag icke något att erinra.

Beträffande handhavandet av vårderna av fartygen har utredningen sammanfattningsvis föreslagit, att vårderna av fartygen skall handhas av fiskeristyrelsen, som därvid har att i den omfattning sjöfartsstyrelsen bestämmer samråda med sjöfartsstyrelsen. Anlitandet av konsulterande rederiinspektör skall sålunda upphöra. Tillsynslagen med tillämpningsföreskrifter skall enligt förslaget, utom såvitt avser i 8 § avsedda bestämmelser, vara tillämplig å båda fartygen. De undantag från tillämpningen av de med föranledande av 5 a § sjölagen utfärdade bestämmelser, som finnes stadgade beträffande kronan tillhöriga fartyg, skall icke gälla dessa fartyg. Vad sålunda förordnas skall dock icke avse föreskrifter rörande befäl och bemanning i övrigt. Utöver i tillsynsbestämmelserna stadgade besiktningar och inspektion föreslår utredningen, att fartygsinspektionen årligen i samband med översyn av fartygen så ock eljest då så påfordras skall företaga besiktning av dem och i anslutning därtill föreslå eller påkalla erforderliga åtgärder. Sjöfartsstyrelsen skall tillse att nödiga åtgärder blir vidtagna och ansvarar för det riktiga och lämpliga utförandet i tekniskt och ekonomiskt avseende av alla åtgärder, som sjöfartsstyrelsen påkallat eller beträffande vilka samråd ägt rum. Av sjöfartsstyrelsen rörande vårdåtgärder meddelade anvisningar skall efterkommas. Fiskeristyrelsen skall årligen till sjöfartsstyrelsen avge redogörelse för under året företagna vårdåtgärder.

I anslutning till vad sjöfartsstyrelsen anfört i sitt yttrande synes för ifrågavarande fartyg något undantag från 8 § tillsynslagen ej böra göras. Enligt min mening bör emellertid Skagerak tills vidare kvarstå i Lloyd's register. I övrigt finner jag mig böra biträda utredningens förslag rörande värden av fartygen. Med hänsyn härtill biträder jag även utredningens förslag, att fartygens personal skall redovisas under fiskeristyrelsen, som bör ha dispositionsrätten till de fartygen berörande anslagsposterna.

Därest riksdagen icke har något att erinra mot huvudlinjerna i förenämnda förslag angående användningen samt handhavandet av värden av undersöknings- och bevakningsfartygen Skagerak och Eystrasalt, har jag för av sikt att sedermera för Kungl. Maj:t framlägga förslag till närmare föreskrifter i ämnet.

I avvaktan på erfarenheterna beträffande omkostnaderna för Skagerak efter fartygets iståndsättning bör till omkostnader för fartygen upptagas ett jämfört med innevarande budgetår i huvudsak oförändrat belopp. Endast en formell uppräkningspost till proviant med 2 100 kronor med hänsyn till kostnadsutvecklingen synes böra företagas. Till omkostnader för undersöknings- och bevakningsfartygen bör sålunda beräknas 255 200 kronor.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit, behöver förevarande anslag för nästa budgetår uppföras med 419 300 kronor.»

Utskottet. Under återopande av vad utskottet anfört vid behandlingen av enahanda motioner i anslutning till punkten Jordbruksdepartementet: Omkostnader avstyrker utskottet yrkandet i motionerna I: 334 och II: 405, att här förevarande anslag skall minskas med 41 900 kronor i förhållande till det av Kungl. Maj:t äskade beloppet. Utskottet biträder däremot den av Kungl. Maj:t gjorda anslagsberäkningen.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt anfört under denna punkt har icke heller givit utskottet anledning till erinran, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Fiskeristyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 419 300 kronor.

134:o) Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Vatteninspektionen: Avlöningar. Under punkten 158 (s. 460—463) innefattar Kungl. Maj:ts förslag — förutom hemställan till riksdagen att fastställa ny avlöningstat — en anslagsanvisning av 452 600 kr., vilket är 49 500 kr. mer än vad som för ändamålet anvisats för innevarande budgetår.

Vattenvårdsnämnden har i sin anslagsframställning — varöver statens lönenämnd avgivit yttrande i vissa delar — hemställt om en anslagshöjning med 71 300 kr.

Efter att ha redogjort för vattenvårdsnämndens anslagsäskanden och däröver avgivet yttrande har *departementschefen* anfört följande.

»Genom en successiv utbyggnad av vatteninspektionen under åren 1954 och 1956—1958 har skapats ökade möjligheter för en mera effektiv vattenvård. För att möjliggöra en fortsatt utvidgning av den vattenvårdande verksamheten finner jag mig böra förorda vattenvårdsnämndens förslag att tillföra inspektionen ytterligare en vatteninspektör. Tjänsten torde böra upptagas i lönegrad Ag 21. Vidare anser jag mig böra förorda nämndens förslag att utbyta en tjänst som assistent i lönegrad Ae 14 mot en tjänst som assistent i reglerad befordringsgång. Med anledning härav bör anslaget höjas med (22 800 + 900 =) 23 700 kronor. Vattenvårdsnämndens förslag till inrättande av en tjänst som tekniskt biträde, till ordinariesättning av vissa tjänster samt till lönegradsuppflyttning av 2 tjänster som byråinspektör finner jag mig icke böra tillstyrka. Med hänsyn till 1958 års riksdags beslut att i stället för en tjänst som förste byråsekreterare inrätta en tjänst som överinspektör i lönegrad Be 1 behöver anslaget höjas med 11 000 kronor. Vidare bör i anslutning till nämnda riksdagsbeslut till arvoden och ersättningar till vattenvårdsnämndens ordförande och ledamöter beräknas ett belopp av 7 500 kronor. Beloppet torde böra upptagas under en ny anslagspost till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t. På grund av beräknade löneklassförändringar torde anslaget även böra höjas med 4 700 kronor. Till kompensation för höjda folkpensionsavgifter bör vidare beräknas 2 600 kronor. Anslaget torde sålunda för nästa budgetår böra höjas med 49 500 kronor till 452 600 kronor.

Den av vattenvårdsnämnden föreslagna ändringen av tjänstebenämningen för inspektionens byrådirektör anser jag mig icke böra biträda.»

Utskottet. Det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget har icke föranlett utskottet att göra någon erinran. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: vatteninspektionen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	21 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	7 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	350 700
4. Ersättningar till sakkunniga, <i>förslagsvis</i>	11 500
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	59 300
6. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	2 600

Summa kronor 452 600

b) till *Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Vatteninspektionen: Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 452 600 kronor.

135:o) Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Vatteninspektionen: Omkostnader. Kungl. Maj:t har under punkten 159 (s. 463—465) föreslagit en medelsanvisning av 142 900 kr., vilket belopp är 23 600 kr. högre än det för innevarande budgetår anvisade.

I motionerna I: 334 av herr *Sundelin* och II: 405 av herr *Ståhl m. fl.* har hemställts, såvitt nu är i fråga, att under förevarande anslag skall anvisas 128 600 kr., vilket är 10 procent mindre än det av Kungl. Maj:t äskade beloppet.

Beträffande de motiv, som motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande, hänvisar utskottet till motionen II: 248.

Departementschefen har — efter närmare redogörelse för vattenvårdsnämndens anslagsframställning, innebärande en anslagshöjning med 43 700 kr. — anfört följande.

»Vid behandlingen av vatteninspektionens avlöningsanslag har jag förordat en förstärkning av personalen med en vatteninspektör. Med hänsyn härtill samt till ökade järnvägstaxor och höjd bilersättning finner jag mig böra föreslå en uppräknig av posten till reseersättningar med 8 000 kronor. På grund av ökad medelsförbrukning och tillkomsten av nya lokaler bör i enlighet med vattenvårdsnämndens förslag delposten till bränsle, lyse och vatten höjas med 8 600 kronor. Tillkomsten av nya lokaler föranleder vidare en ökning av delposten till övriga expenser med dels ett engångsbelopp för möbler av 10 000 kronor, dels ett årligt belopp till telefon av 4 500 kronor. Å andra sidan bör delposterna till övriga expenser och laboratoriekostnader minskas med för innevarande budgetår anvisade engångsbelopp å 3 500 respektive 12 000 kronor. För anskaffande av mikroskop och verkstadsutrustning bör emellertid för nästa budgetår under delposten till laboratoriekostnader upptagas engångsbelopp å 6 000 respektive 2 000 kronor. Övriga av vattenvårdsnämnden framställda yrkanden kan jag icke biträda. Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit, behöver förevarande anslag höjas med 23 600 kronor till 142 900 kronor.»

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts anslagsberäkning och avstyrker det i motionerna I: 334 och II: 405 framförda yrkandet, att här förevarande anslag skall minskas med 14 300 kronor i förhållande till det av Kungl. Maj:t äskade beloppet. Utskottet åberopar härvid vad som anförts vid behandlingen av enahanda motioner i anslutning till punkten Jordbruksdepartementet: Omkostnader.

I enlighet med det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 334 och II: 405, såvitt

nu är i fråga, till *Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Vatteninspektionen: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 142 900 kronor.

136:o) *Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Undersökningar inom sötvattenslaboratoriet*. Fr. o. m. budgetåret 1950/51 har under förevarande rubrik uppförts ett reservationsanslag med ett formellt belopp av 100 kr. Kostnaderna för ifrågavarande undersökningar bestrides av ersättningar, som betalas av uppdragsgivarna och tages till uppbörd å anslaget. Kungl. Maj:t fastställer stat för verksamheten. Genom beslut av 1957 års riksdag (prop. 1957: 22; JoU 15; rskr. 216) har sötvattenslaboratoriet omorganiserats fr. o. m. budgetåret 1957/58 (statsliggaren s. 910).

Kungl. Maj:t har under punkten 160 (s. 465) föreslagit, att anslaget uppföres med ett oförändrat belopp av 100 kr.

Fiskeristyrelsen har i sin anslagsframställning hemställt om extraordinariesättning av två befattningshavare och om uppflyttning av 1 kanslibitråde i Ae 7 till kontorist i Ae 9. Sistnämnda yrkande har avstyrkts i yttrande av statens lönenämnd.

Departementschefen har icke funnit sig böra tillstyrka fiskeristyrelsens förenämnda yrkanden.

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Undersökningar inom sötvattenslaboratoriet* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

137:o) *Fiskeriintendenten m. m.: Avlöningar*. Kungl. Maj:ts under punkten 161 (s. 466—467) gjorda framställning innefattar — förutom hemställan till riksdagen att fastställa ny avlöningstat — en anslagsanvisning av 252 200 kr., vilket är 1 300 kr. mindre än vad som anvisats för innevarande budgetår.

Departementschefen har — efter redovisning av fiskeristyrelsens anslagsframställning — anfört följande.

»Fiskeristyrelsens förslag till lönerreglering för fiskmästarna vid statens fiskodlingsanstalter och statens fiskeriförsöksstation finner jag mig icke kunna biträda. Förslagen till omräkning synes däremot böra godtagas. Ordinarietposten, icke-ordinarietposten och posten till rörligt tillägg bör sålunda höjas med respektive 1 300, 2 100 och 400 kronor. Vidare bör till kompensations för höjda folkpensionsavgifter upptagas 1 900 kronor. Den sammanlagda ökningen blir sålunda 5 700 kronor. Samtidigt bör i enlighet med styrelsens förslag de under särskilda uppbördsmedel upptagna bidragen av vissa fiske- och arrendeavgiftsmedel samt ersättningarna för undersökningar upp-

räknas med 6 000 respektive 1 000 kronor. Anslaget bör sålunda upptagas med ett 1 300 kronor lägre belopp än för innevarande år eller med 252 200 kronor.»

Utskottet. Enär utskottet ansluter sig till Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för fiskeriintendenter m. m., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	192 300
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	7 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	80 100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	44 400
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	1 900

Summa kronor 326 200

Särskilda uppbördsmedel

Bidrag av vissa fiske- och arrendeavgiftsmedel	66 000
Ersättningar för undersökningar	8 000

Nettoutgift kronor 252 200

b) till *Fiskeriintendenter m. m.*: *Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 252 200 kronor.

138:o) **Fiskeriintendenter m. m.: Omkostnader.** Under punkten 162 (s. 467—469) har Kungl. Maj:t föreslagit en nedräkning av anslaget med 400 kr. till 25 700 kr.

Fiskeristyrelsen har i sin anslagsframställning hemställt att anslaget höjes med 3 100 kr.

Departementschefen har — efter redogörelse för anslagsäskandena och yttrande av statskontoret — anfört.

»Med hänsyn till stegrade kostnader bör posterna till reseersättningar och expenser höjas med 1 200 respektive 1 400 kronor. I enlighet med fiskeristyrelsens förslag torde de under särskilda uppbördsmedel upptagna bidragen av vissa fiske- och arrendeavgiftsmedel samt ersättningarna för undersökningar böra uppräknas med 2 000 respektive 1 000 kronor. Anslaget bör sålunda minskas med 400 kronor och upptagas med 25 700 kronor.»

Utskottet. Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts anslagsberäkning och hemställer,

att riksdagen må till *Fiskeriintendenten m. m.*: *Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 25 700 kronor.

139:o) **Utbildning av fiskeritjänstemän.** Efter förslag av Kungl. Maj:t i proposition 1951: 84 beslöt 1951 års riksdag, att en kurs om ca 17 månader skulle anordnas vartannat år för utbildning av fiskeritjänstemän. De för budgetåren 1951/52—1957/58 anvisade anslagen har i enlighet härmed avsetts till bestridande av kostnaderna för 1951—1953, 1953—1955, 1955—1957 års kurser samt första delen av 1957—1959 års kurs, varjämte det för budgetåret 1958/59 anvisade anslaget avses för bestridande av kostnaderna för andra delen av sistnämnda kurs.

Under punkten 163 (s. 469—470) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för första läsåret av den kurs, som börjar på hösten 1959, anvisa ett anslag av 46 000 kr. Förslaget innebär, att posterna till hyra och städning av undervisningslokaler samt bidrag till kostnader för praktikresor, studiebesök och exkursioner höjes med 200 resp. 400 kr.

Utskottet. Utskottet har intet att erinra mot beräkningen av medelsbehovet under anslaget och hemställer därför,
att riksdagen må till *Utbildning av fiskeritjänstemän* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 46 000 kronor.

140:o) **Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen.** Kungl. Maj:t har under punkten 164 (s. 470—472) hemställt om en jämfört med innevarande budgetår oförändrad medelsanvisning av 197 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet även handlagt en inom riksdagen väckt, till utskottet hänvisad motion, nämligen II: 229 av herrar *Jacobsson* i Tobo och *Björkänge*, i vilken motion hemställts, att riksdagen måtte besluta anvisa ett belopp av 10 000 kr. att ställas till statistiska centralbyråns förfogande för bearbetning av under år 1958 insamlad primärstatistik över insjöfisket.

I fråga om de skäl, som motionärerna anfört till stöd för förenämnda yrkande, hänvisar utskottet till motionen.

Departementschefen har — efter redogörelse för fiskeristyrelsens anslagsäskande, innebärande en uppräknig av anslaget med 40 500 kr., samt däröver av statskontoret avgivet yttrande ävensom för en av Södra Sveriges fiskeriförening ingiven framställning — anfört följande.

»I detta sammanhang torde få anmälas, att Kungl. Maj:t den 30 juni 1958 av de utav fiskeristyrelsen förvaltade vattenavgifterna enligt 2 kap. 10 § vattenlagen ställt ett belopp av 15 500 kr. till förfogande för länsstyrelsen i Stockholms län för fortsatt anordnande av skärpt fiskeritillsyn i Mälaren under tiden 1 juli 1958—30 juni 1959 i huvudsaklig överensstämmelse med de riktlinjer, som uppdragits i Kungl. Maj:ts beslut den 1 juni 1956 angäen-

de medel till skärpt fiskeritillsyn i Mälaren, m. m. (IX ht 1957 s. 389—390). Omförmälda länsstyrelse åligger det att i god tid före den 30 juni 1959 inkomma med berättelse rörande verksamheten samt förslag rörande verksamhetens eventuella fortsättande.

Fiskeristyrelsens förslag om oförändrat statsbidrag av 39 500 kronor till Södra Sveriges fiskeriförening och om oförändrade bidrag av 20 000 kronor för insamlande av primäruppgifter till fiskeristatistiken beträffande salt-sjöfisket kan jag biträda. Styrelsens yrkanden om höjning av bidragen till den statsunderstödda utbildningsverksamheten på fiskerinäringens område samt till landsting och hushållningssällskap för fiskets främjande i de särskilda orterna kan jag däremot ej tillstyrka. Ej heller finner jag mig böra förorda någon höjning av den till Kungl. Maj:ts disposition stående del-posten.

Vid bifall till vad jag sålunda förordat, bör ifrågakvarande anslag för budgetåret 1959/60 uppföras med oförändrat 197 000 kronor.»

Utskottet. Utskottet har icke ansett sig kunna tillstyrka det i motionen II: 229 framförda yrkandet, att 10 000 kronor skall anvisas för bearbetning vid statistiska centralbyrån av insamlad primärstatistik över insjöfisket. Där- emot har utskottet icke något att erinra mot vad Kungl. Maj:t anfört under förevarande punkt.

Utskottet hemställer i enlighet härmed,

1) att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts fram- ställning, till *Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 197 000 kronor;

2) att motionen II: 229 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

141:o) Statlig garanti för befrämjande av fiske på avlägsna fiskevatten, m. m. Jämlikt Kungl. Maj:ts förslag under punkten 165 (s. 472—473) om anslagsanvisning med ett oförändrat belopp av 10 000 kronor samt om läm- nande av statlig garanti intill 80 000 kronor eller samma belopp som för in- nevarande budgetår hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *Statlig garanti för befrämjande av fiske på avlägs- na fiskevatten, m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett för- slagsanslag av 10 000 kronor;

b) medgiva, att under budgetåret 1959/60 statlig garanti för befrämjande av fiske på avlägsna fiskevatten, m. m. må beviljas intill ett sammanlagt belopp av 80 000 kronor.

142:o) Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. Under före- varande anslagstitel anvisades för budgetåret 1941/42 ett reservationsanslag

av 400 000 kr. Med anlitan­de av anslaget har i enlighet med bestämmelser, som Kungl. Maj:t utfärdat för varje särskilt fall, utlämnats bidrag för åstadkommande av prisregleringar å fisk ävensom till andra åtgärder till fiskavsättningens främjande. Anslaget användes numera för att stödja fiskarnas organisationer, för propagandaverksamhet m. m. samt för att bestrida en del av kostnaderna för den statlige fiskexportrepresentanten. Efter beslut av riksdagen har anslaget fått disponeras även under budgetåren 1945/46—1956/57. För budgetåren 1957/58 och 1958/59 har å anslaget anvisats ett belopp av 70 000 resp. 60 000 kr. Av anslaget avses för budgetåret 1958/59 45 000 kr. skola utgå såsom bidrag till kostnaderna för en fiskexportrepresentant samt återstående 15 000 kr. jämte å anslaget befintlig reservation för tillgodoseende av övriga med anslaget enligt den förut lämnade redogörelsen avsedda ändamål enligt Kungl. Maj:ts bestämmande i varje särskilt fall.

Kungl. Maj:t har under punkten 166 (s. 473—475) gjort framställning om medelsanvisning av 35 000 kr., vilket belopp understiger innevarande budgetårs anvisning med 25 000 kr.

Departementschefen har — efter redogörelse för av fiskeristyrelsen och statens jordbruksnämnd gjorda anslagsframställningar — anfört följande.

»Till täckande av kostnaderna för befattningen som fiskexportrepresentant för budgetåret 1959/60 bör i enlighet med jordbruksnämndens förslag beräknas ett oförändrat belopp av 90 000 kronor. Kostnaderna för befattningen bör — i enlighet med vad som gäller för innevarande budgetår — bestridas dels med 45 000 kronor ur förevarande anslag, dels med återstoden ur de införselavgiftsmedel, som upptages eller upptagits med stöd av 5 § förordningen den 5 juni 1953 (nr 372) angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur. Till sistnämnda medel torde jag få återkomma i samband med att i den årliga propositionen om reglering av priserna på fisk föreskrifter föreslås rörande den huvudsakliga användningen av införselavgiftsmedlen under budgetåret 1959/60.

För tillgodoseende av övriga med anslaget avsedda ändamål enligt Kungl. Maj:ts bestämmande i varje särskilt fall torde liksom för innevarande budgetår även för nästa budgetår böra beräknas ett belopp av 25 000 kronor.

Medelsbehovet under anslaget uppgår sålunda till 70 000 kronor. Av den å anslaget föreliggande reservationen bör emellertid ett belopp av 35 000 kronor få tagas i anspråk för att täcka sagda medelsbehov. Vid bifall till vad jag sålunda förordat, bör ifrå­gavarande anslag för budgetåret 1959/60 uppföras med 35 000 kronor.»

Utskottet. Utskottet, som icke funnit skäl göra erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 35 000 kronor.

143:o) **Befrämjande av fiskefartygs förseende med radiotelegraf- eller radiotelefonstation.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts under punkten 167 (s. 476) framlagda förslag om oförändrad medelsanvisning och hemställer alltså, att riksdagen må till *Befrämjande av fiskefartygs förseende med radiotelegraf- eller radiotelefonstation* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 65 000 kronor.

144:o) **Bevakningsfartyg för sillfisket vid Island.** Kungl. Maj:t har under punkten 168 (s. 476—477) föreslagit, att för ifrågavarande ändamål skall för nästa budgetår liksom för tidigare år beräknas 50 000 kr. Med hänsyn till förefintlig reservation kan dock anslaget uppföras med oförändrat 25 000 kr. Liksom föregående år avses Kungl. Maj:t få besluta, huruvida anslaget jämte reservationen skall tagas i anspråk, samt bestämma vilket fartyg som skall disponeras.

Utskottet. Utskottet har intet att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Bevakningsfartyg för sillfisket vid Island* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 kronor.

145:o) **Isbrytarhjälp åt fiskarbefolkningen.** Utskottet biträder Kungl. Maj:ts under punkten 169 (s. 477) gjorda förslag om oförändrad medelsanvisning och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Isbrytarhjälp åt fiskarbefolkningen* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kronor.

146:o) **Bidrag vid fiskebåts- och fiskredskapsförsäkring.** Utskottet ansluter sig till det av Kungl. Maj:t under punkten 170 (s. 478) framlagda förslaget, att för ifrågavarande ändamål upptages ett formellt belopp av 100 kronor, och hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag vid fiskebåts- och fiskredskapsförsäkring* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 100 kronor.

147:o) **Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m.** Under punkten 171 (s. 478—479) har Kungl. Maj:t med utgångspunkt från det beräknade årliga medelsbehovet och med hänsyn till den beräknade odisponerade behållningen under anslaget föreslagit en med 15 000 kr. till 25 000 kr. ökad medelsanvisning.

Utskottet. Den av Kungl. Maj:t föreslagna anslagsberäkningen biträdes av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 kronor.

148:o) **Gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt.** Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag under punkten 172 (s. 479—480) om en i förhållande till innevarande budgetår oförändrad medelsanvisning av 745 000 kronor och hemställer,

att riksdagen må till *Gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 745 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

149:o) **Ersättning till strandägare för mistad fiskerätt m. m.** Vid 1950 års höstriksdag antogs lag om rätt till fiske samt lag om gräns mot allmänt vattenområde, varvid förutsattes att, i den mån den nya lagstiftningen medförde intrång i enskild rätt, ersättning därför skulle utgå av statsmedel i likhet med vad som skett vid tidigare ändringar i fiskerättslagstiftningen. Bestämmelser om sådan ersättning har meddelats i en samtidigt utfärdad lag om ersättning för mistad fiskerätt m. m., vari bl. a. föreskrivits, att ersättningsanspråk skulle framställas före den 1 januari 1956 samt upptagas av särskilda nämnder, s. k. fiskevärderingsnämnder. Genom lagändring (SFS 1955: 711) har tiden för framställning om ersättning förlängts och ersättningsanspråk skall ha väckts före den 1 januari 1958. På grund av viss ändring i 11 § lagen om rätt till fiske, vilken ändring trätt i kraft den 1 juli 1956, har lagen om ersättning för mistad fiskerätt m. m. genom särskild lag (SFS 1956: 215) utsträckts att jämväl äga tillämpning i den mån denna ändring medför intrång i enskild rätt. Framställning om ersättning härför skall göras senast den 30 juni 1961. Vidare har kronan genom särskild lag (SFS 1957: 316), vilken trätt i kraft den 25 juni 1957, erhållit samma rätt som ersättningssökande att fullfölja talan mot fiskevärderingsnämnds avgörande. Genom beslut av 1957 års riksdag (prop. 1957: 191; L³U 26; rskr. 396) har fiskevärderingsnämnderna ombildats till specialdomstolar. Enligt beslutet skall vidare fullföljd av talan från fiskevärderingsnämnd äga rum direkt till hovrätt. Kostnaderna för nämnderna bestrides från förevarande anslag.

Kungl. Maj:t har under punkten 173 (s. 480—481) hemställt om att anslaget skall uppföras med oförändrat 5 000 000 kr.

I motionerna I: 333 av herr *Sundelin* och II: 404 av herr *Ståhl m. fl.* har såvitt nu är i fråga, föreslagits att anslaget skall minskas till 3 000 000 kr. Till stöd för detta yrkande åberopar motionärerna den tidigare relativt ringa medelsförbrukningen under anslaget.

Departementschefen har anfört följande.

»Såsom anmälts i föregående års statsverksproposition, har Kungl. Maj:t genom beslut den 12 april och 25 oktober 1957 dels bemyndigat fiskeristy-

relsen med statens fiskeriförsök att i erforderlig omfattning meddela fiskeriintendenterna i Västerhavets distrikt, Övre norra distriktet samt Österhavets distrikt partiell tjänstebefrielse intill den 1 maj 1958 från utredningar och yttranden i ärenden om ersättning för mistad fiskerätt m. m. samt att i anslutning därtill meddela andra lämpliga personer förordnande att bestrida nämnda göromål, dels ock förklarat att i samband därmed uppkommande kostnader ävensom ersättningar för de förordnades resor för utförande av ifrågavarande undersökningar må bestridas från förevarande anslag. Det torde nu böra bringas till riksdagens kännedom, att nämnda beslut av Kungl. Maj:t den 2 maj och 24 oktober 1958 förlängts att gälla intill den 1 maj 1959.

Medelsbehovet för nästa budgetår under anslaget torde icke kunna beräknas med någon större säkerhet. Med hänsyn till den stora belastning, som emellertid kan förutses även för budgetåret 1959/60, finner jag mig böra förorda, att anslaget uppföres med oförändrat belopp av 5 000 000 kronor.»

Utskottet. Utskottet har genom under hand inhämtade uppgifter erfarit, att det av Kungl. Maj:t äskade beloppet av 5 000 000 kronor för ifrågavarande ändamål numera måste antagas vara för lågt beräknat. Med hänsyn till osäkerheten i uppgifterna är utskottet dock icke berett att förorda en höjning av nyssnämnda anslag utan biträder, med avstyrkande av motionerna I: 333 och II: 404 i den del de berör förevarande anslag, Kungl. Maj:ts förslag beträffande medelsanvisningens storlek.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 333 och II: 404, såvitt nu är i fråga, till *Ersättning till strandägare för mistad fiskerätt m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 000 kronor.

L. Lappväsendet

150:o) **Lappfogdarna m. fl.: Avlöningar.** Under punkten 174 (s. 482—484) har Kungl. Maj:t hemställt om godkännande av ändrad avlöningsstat samt om anvisande för ändamålet av 499 100 kr., innebärande anslagshöjning med 17 800 kr. Enligt anslagsberäkningen belöper 19 600 kr. å en nyinrättad befattning som lappfogdeassistent i Ae 17 inom Jämtlands län. Lönekostnadsförändringar av automatisk natur föranleder anslagshöjning med 1 200 kr. Å andra sidan medför minskat behov av arvodesmedel till ordningsmän m. fl. en sänkning av anslaget med 3 000 kr. I Kungl. Maj:ts framställning tillstyrkes slutligen att tjänsten såsom lappfogdeassistent i Ag 17 i Västerbottens län extraordinariesättes.

Utskottet. Biträdande Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,
att riksdagen må

a) fastställa följande avlöningsstat för lappfogdarna m. fl., att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1959/60:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	149 900
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	48 600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	236 500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	61 300
5. Kompensation för höjda folkpensionsavgifter, <i>förslagsvis</i>	2 800
	Summa kronor 499 100

b) till *Lappfogdarna m. fl.: Avlöningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 499 100 kronor.

151:o) **Lappfogdarna m. fl.: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har under punkten 175 (s. 484—485) hemställt att medelsanvisningen ökas med 9 100 kr. till 184 800 kr. Av anslagshöjningen avses 7 000 kr. för bestridande av reseersättningar inom Jämtlands län och 2 000 kr. för dylika utgifter i Västerbottens län. Dessutom har posten till sjukvård uppräknats med 100 kr.

Utskottet, som tillstyrker anslagsberäkningen, hemställer,
att riksdagen må till *Lappfogdarna m. fl.: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 184 800 kronor.

M. Diverse

152:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond; Byggnadsstyrelsens delfond.** Kungl. Maj:ts framställning under punkten 176 (s. 486) om anslagsanvisning med 6 089 000 kr. mot 5 841 000 kr. för löpande budgetår biträdades av utskottet, som hemställer,

att riksdagen må till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 6 089 000 kronor.

153:o) **Ersättning till domänverkets fond för upplåten mark.** Jämlikt Kungl. Maj:ts under punkten 177 (s. 486) gjorda framställning om att anslaget skall för nästa budgetår upptagas till ett belopp av 531 900 kr. hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till domänverkets fond för upplåten mark* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 531 900 kronor.

154:o) **Arrendenämnder och arrenderådgivning.** Tillstyrkande bifall till Kungl. Maj:ts förslag under punkten 178 (s. 487) om medelsanvisning med oförändrat belopp hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Arrendenämnder och arrenderådgivning* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 20 000 kronor.

155:o) **Bidrag till skogs- och lantbruksakademien: Akademien.** Under punkten 179 (s. 487—488) har Kungl. Maj:t föreslagit en med 100 kr. till 99 300 kr. uppräknad medelsanvisning.

Utskottet har i detta sammanhang behandlat de inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade likalydande motionerna I: 175 av herr *Domö m. fl.* och II: 442 av herr *Grebäck m. fl.*, i vilka motioner hemställts, att riksdagen måtte besluta, dels att tjänsten som sekreterare hos skogs- och lantbruksakademien uppflyttas från lönegrad Bo 1 till lönegrad Bo 3, dels att förevarande anslag uppfördes med ett belopp av 102 000 kr.

Beträffande de skäl, som åberopats till stöd för motionerna, får utskottet hänvisa till motionen I: 175.

Skogs- och lantbruksakademien har i sin anslagsframställning hemställt, att anslaget skall höjas med 58 500 kr., varav 4 500 kr. avser uppflyttning av sekreterarbefattningen från lönegrad Bo 1 till Bo 4 och 100 kr. hänför

sig till kompensation för höjda folkpensionsavgifter. Akademien har beträffande sekreterartjänstens uppflyttning erinrat om att förslaget därom framförts i de senaste årens anslagsäskanden (IX ht 1954 s. 34, 1955 s. 33, 1956 s. 29, 1957 s. 39 och 1958 s. 611), vartill akademien hänvisar.

Departementschefen har under punkten förklarat sig endast kunna tillstyrka, att anslaget uppräknas med 100 kr. för täckande av vissa kostnader för kompensation för höjda folkpensionsavgifter.

Utskottet. Utskottet, som ansluter sig till Kungl. Maj:ts ställningstaganden under punkten och således avstyrker bifall till motionerna I: 175 och II: 442, förordar att statsbidraget till akademien för nästa budgetår bestämmes till det i statsverkspropositionen äskade beloppet å 99 300 kronor. I enlighet härmed hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 175 och II: 442, till *Bidrag till skogs- och lantbruksakademien: Akademien* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 99 300 kronor.

156:o) **Bidrag till skogs- och lantbruksakademien: Kostnader för jordbrukets forskningsråd m. m.** Kungl. Maj:t har i sin under punkten 180 (s. 488—490) gjorda framställning hemställt, att anslaget skall höjas med 1 500 kr. till 70 000 kr. Ökningen innebär att medlen till avlöning av förste byråsekreteraren hos rådet automatiskt uppräknats med 900 kr. till 26 800 kr., att beloppet till övrig arbetskraft höjts med 200 kr., att expensmedelen ökats med 300 kr. samt att 100 kr. avsetts för täckande av viss automatisk utgiftsökning.

Utskottet. Under tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till skogs- och lantbruksakademien: Kostnader för jordbrukets forskningsråd m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 70 000 kronor.

157:o) **Bidrag till svenska naturskyddsföreningen m. fl.** Det av Kungl. Maj:t under punkten 181 (s. 490—492) framlagda förslaget om medelsanvisning med 115 000 kr. — innebärande att både Svenska naturskyddsföreningen och Samfundet för hembygdsvård erhåller ett med 5 000 kr. uppräknat statsbidrag — föranleder ingen erinran från utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till svenska naturskyddsföreningen m. fl.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 115 000 kronor.

158:o) **Bidrag till särskilda naturvårdsåtgärder.**¹ I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkten 182 (s. 493) om medelsanvisning med oförändrat belopp hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till särskilda naturvårdsåtgärder* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kronor.

159:o) **Bidrag till Jordbrukarungdomens förbund.** Tillstyrkande bifall till Kungl. Maj:ts under punkten 183 (s. 494) gjorda framställning om oförändrad anslagstilldelning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Jordbrukarungdomens förbund* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 225 000 kronor.

160:o) **Bidrag till viss lokal klubbverksamhet.** Under punkten 184 (s. 494—495) innebär Kungl. Maj:ts förslag att anslaget uppföres med oförändrat belopp av 100 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet behandlat de inom riksdagen väckta, till utskottet hänvisade, likalydande motionerna I: 93 av herr *Sveningsson* och II: 129 av herr *Stiernstedt m. fl.*, i vilka motioner hemställts, att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts förslag om medelsanvisning för ifrågavarande ändamål.

Beträffande de skäl, som av motionärerna åberopats till stöd för yrkandet, hänvisas till motionen II: 129.

Lantbruksstyrelsen har i sin petitaframställning hemställt om anslagsökning med 14 000 kr. till 114 000 kr. såsom compensation för den minskning i realvärde anslaget undergått sedan det första gången uppfördes i riksstaten.

I särskild framställning har *Hushållningssällskapens förbund* på liknande skäl hemställt om en uppräknig av anslaget med 20 000 kronor.

Departementschefen har anfört, att han i avvaktan på resultatet av den år 1956 tillsatta utredningen rörande upplysnings- och rådgivningsverksamheten på jordbrukets område, vilken utredning jämväl omfattar klubbverksamheten bland landsbygdens ungdom, icke är beredd att föreslå någon uppräknig av förevarande anslag. Han har därför föreslagit att anslaget för nästa budgetår uppföres med oförändrat 100 000 kr.

Utskottet. På enahanda skäl som departementschefen anfört för bibehållande alltjämt av oförändrad storlek å detta anslag avstyrker utskottet motionsyrkandet om slopande av ifrågavarande statsbidrag. Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionerna I: 93 och II: 129, till *Bidrag till viss lokal klubbverksamhet* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 100 000 kronor.

¹ Tidigare rubrik Bidrag till särskilda naturskyddsåtgärder.

161:o) **Bidrag till ungdomsverksamhet på skogsbrukets område.** Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag under punkten 185 (s. 495—496) om medelsanvisning med oförändrat belopp hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till ungdomsverksamhet på skogsbrukets område* för budgetåret 1959/60 anvisa ett anslag av 85 000 kronor.

162:o) **Bidrag till utgivande av vissa tidskrifter m. m.** Det av Kungl. Maj:t under punkten 186 (s. 496) framförda förslaget att medelsanvisningen för ifrågavarande ändamål skall sänkas med 2 000 kr. föranleder icke någon erinran från utskottet, som sålunda hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till utgivande av vissa tidskrifter m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 30 000 kronor.

163:o) **Bidrag till vissa internationella organisationer m. m.** Under punkten 187 (s. 497—498) har Kungl. Maj:t föreslagit, att anslaget skall minskas med 300 kr. till 944 400 kr. Anslagsberäkningen innebär å ena sidan att Sveriges hittills utgående bidrag till internationella byrån i Paris för bekämpande av smittsamma husdjursjukdomar (OIE) uppräknats med 700 kr. för täckande av automatisk kostnadsökning samt att till kostnaderna i samband med Sveriges medlemskap i European committee on milk-butterfat recording på grund av beräknad medelsåtgång upptagits ett med 1 000 kr. höjt belopp. Å andra sidan har kostnaderna för Sveriges medlemskap i internationella veterädet beräknats minska med 2 000 kr.

Utskottet. Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till vissa internationella organisationer m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 944 400 kronor.

164:o) **Ersättning till riksbanken för förvaltningen av vissa lånefonder m. m.** Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts under punkten 188 (s. 498—499) gjorda framställning om medelsanvisning av 165 000 kr. mot 190 000 kr. för innevarande budgetår och hemställer sålunda,

att riksdagen må till *Ersättning till riksbanken för förvaltningen av vissa lånefonder m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 165 000 kronor.

165:o) **Ersättning till Sveriges allmänna hypoteksbank för förvaltningen av statens sekundärlånefond för jordbrukare m. m.** Jämlikt Kungl. Maj:ts förslag under punkten 189 (s. 499), innebärande anslagsminskning med 400 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till Sveriges allmänna hypoteksbank för förvaltningen av statens sekundärlånefond för jordbrukare m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 15 600 kronor.

166:o) **Bidrag till gäldande av ersättning vid förlängning av vissa servitut.** Tillstyrkande bifall till Kungl. Maj:ts under punkten 190 (s. 499—500) framförda förslag om att anslaget för nästa budgetår skall uppföras med ett 2 500 kr. lägre belopp hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till gäldande av ersättning vid förlängning av vissa servitut* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 2 500 kronor.

167:o) **Ersättningar för vissa besiktningar och syneförrättningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkten 191 (s. 500) om oförändrad medelsanvisning hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättningar för vissa besiktningar och syneförrättningar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 kronor.

168:o) **Ersättning för av rovdjur dödade tamdjur, m. m.** Med biträdande av Kungl. Maj:ts framställning under punkten 192 (s. 500) om medelsanvisning med oförändrat belopp hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning för av rovdjur dödade tamdjur, m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 65 000 kronor.

169:o) **Ersättningar till sakkunniga i befordringsärenden, m. m.** Av Kungl. Maj:t under punkten 193 (s. 500—501) framlagt förslag om oförändrad anslagsanvisning tillstyrkes av utskottet, som hemställer,

att riksdagen må till *Ersättningar till sakkunniga i befordringsärenden, m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kronor.

170:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Utskottet har intet att invända mot Kungl. Maj:ts framställning under punkten 194 (s. 501) om medelsanvisning med oförändrat belopp och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 800 000 kronor.

171:o) **Extra utgifter.** Under punkten 195 (s. 501—502) har Kungl. Maj:t föreslagit att nu utgående anslag uppräknas med 28 000 kr. till 145 000 kr.

Utskottet har i detta sammanhang behandlat den inom riksdagens andra kammare väckta, till utskottet hänvisade motionen, nr 126, av herrar *Hæggblom* och *Nilsson* i Bästekille, vari hemställts, att riksdagen för budgetåret 1959/60 måtte uppföra ifrågavarande anslag med ett belopp av 120 000 kr.

Vad beträffar de skäl, som motionärerna anfört till stöd för yrkandet, får utskottet hänvisa till innehållet i motionen.

Departementschefen har anfört följande.

»I enlighet med vad jag anfört under anslaget Förekommande och hämmande av smittsamma husdjursjukdomar bör medel för resebidrag till befattningshavare vid veterinärväsendet för deltagande i konferenser samt för studiebesök i utlandet hädanefter utgå ur förevarande anslag. På grund härav bör detsamma uppräknas med 4 000 kronor för nästa budgetår. Därutöver vill jag föreslå, att anslaget, som under en lång följd av år bibehållits i huvudsak oförändrat, höjes med 25 000 kronor. Å andra sidan torde anslaget böra minskas med 1 000 kronor avseende beräknade kostnader för internordiska resor, för vilka medel i det föregående föreslagits anvisade under statens skogsforskningsinstituts omkostnadsanslag.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit, bör anslaget höjas med 28 000 kronor till 145 000 kronor.»

Utskottet. Emot Kungl. Maj:ts beräkning av medelsbehovet under anslaget har utskottet icke något att invända, varför utskottet avstyrker bifall till motionen II: 126 och hemställer,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts framställning samt med avslag å motionen II: 126, till *Extra utgifter* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 145 000 kronor.

172:o) **Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag under punkten 196 (s. 502) — innebärande minskning med 1 500 kr. med hänsyn till den sjunkande belastningen å anslaget — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 3 500 kronor.

Uppskjutna frågor

173:o) Beträffande vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen under de punkter, som angives i en vid detta utlåtande fogad bilaga (*Bilaga*), kommer utskottet att senare under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 10 mars 1959

På jordbruksutskottets vägnar:

ANDERS PETTERSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Lage Svedberg, Nord, Jon Jonsson, Sigfrid Larsson, Bertil Andersson, Eskilsson, Nils Hansson*, Hjalmar Nilsson, Hermansson och Gunnar Berg;

från andra kammaren: herrar Pettersson i Dahl, Gustafson i Dädesjö, Andersson i Hyssna, Hæggbloom, Svensson i Ljungskile, Jonsson i Strömsund, Sköld, Östlund, Lindström och Antby;

dock att vid behandling av punkterna

2 och 4 herr Eliasson i Moholm deltagit i stället för herr Hæggbloom,

7 herrar Eliasson i Moholm och Agerberg deltagit i stället för herrar Hæggbloom och Östlund,

8—20 herr Hedström deltagit i stället för herr Svedberg,

21—32 herrar Jönsson, Eliasson i Moholm och Hedin deltagit i stället för herrar Gustafson i Dädesjö, Hæggbloom och Östlund,

41—52 herrar Hedström och Svensson i Vä deltagit i stället för herrar Svedberg och Pettersson i Dahl,

53 herrar Mossberger, Sundin och Nilsson i Lönsboda samt fru Lindskog deltagit i stället för herrar Jon Jonsson, Hermansson, Antby och Sköld,

54—61 herrar Jönsson, Eliasson i Moholm och Hedin samt fru Lindskog deltagit i stället för herrar Gustafson i Dädesjö, Hæggbloom, Östlund och Sköld,

62—70 herrar Hedström och Svensson i Vä deltagit i stället för herrar Svedberg och Pettersson i Dahl,

71 herrar Jönsson, Eliasson i Moholm och Hedin deltagit i stället för herrar Gustafson i Dädesjö, Hæggbloom och Östlund,

73—83 herrar Mossberger, Nilsson i Lönsboda och Persson i Tandö deltagit i stället för herrar Hjalmar Nilsson, Svensson i Ljungskile och Jonsson i Strömsund,

* Ej närvarande vid justeringen.

85 herrar Mossberger, Sundin och Nilsson i Lönsboda deltagit i stället för herrar Jon Jonsson, Hermansson och Antby,

94—96 herrar Mossberger, Nilsson i Lönsboda och Persson i Tandö deltagit i stället för herrar Hjalmar Nilsson, Svensson i Ljungskile och Jonsson i Strömsund,

97 herrar Mossberger, Sundin och Nilsson i Lönsboda deltagit i stället för herrar Jon Jonsson, Hermansson och Antby,

118—121 herrar Hedström, Mossberger, Rimås, Persson i Tandö, Franzén i Motala och Hedin deltagit i stället för herrar Svedberg, Hjalmar Nilsson, Svensson i Ljungskile, Jonsson i Strömsund, Sköld och Östlund,

122—131 herrar Hedström, Franzén, Yngve Nilsson, Mossberger, Lundmark, Franzén i Motala och Hedin deltagit i stället för herrar Jon Jonsson, Sigfrid Larsson, Eskilsson, Hjalmar Nilsson, Jonsson i Strömsund, Sköld och Östlund,

132—140 herrar Hedström, Mossberger, Jönsson, Arweson, Johansson i Öckerö, Persson i Tandö, Franzén i Motala och Hedin deltagit i stället för herrar Svedberg, Hjalmar Nilsson, Gustafson i Dädesjö, Andersson i Hyssna, Svensson i Ljungskile, Jonsson i Strömsund, Sköld och Östlund,

141—148 herrar Hedström, Sundin, Yngve Nilsson, Johan Persson, Mossberger, Jönsson, Arweson, Franzén i Motala, Hedin och Johansson i Öckerö deltagit i stället för herrar Jon Jonsson, Sigfrid Larsson, Eskilsson, Nils Hansson, Hjalmar Nilsson, Gustafson i Dädesjö, Andersson i Hyssna, Sköld, Östlund och Antby, samt

149—171 herrar Hedström, Mossberger, Arweson, Johansson i Öckerö, Persson i Tandö och Hedin deltagit i stället för herrar Svedberg, Hjalmar Nilsson, Andersson i Hyssna, Svensson i Ljungskile, Jonsson i Strömsund och Östlund.

Särskilt yttrande

Vid *punkten 140:o*) (Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen) av herrar *Johansson* i Öckerö och *Hedin*, som anfört:

»En statistik för insjöfisket i likhet med den som årligen upprättas för fisket i saltsjön skulle vara av stort värde för att rätt kunna bedöma de åtgärder av olika slag som föreslås för tillgodoseende av bl. a. fiskevården. Som exempel kan nämnas anslag till sötvattenslaboratoriet i Drottningholm och till skärpt fiskeritillsyn i Mälaren. Enligt vår mening är det en allvarlig brist att det saknas statistik för insjöfisket. Statistiken bör emellertid inte åsyfta något enstaka år utan vara kontinuerlig. En bearbetning av den under år 1958 insamlade primärstatistiken för insjöfisket bör ses i ett större sammanhang med sikte på en årligen genomförd statistik inklusive bearbetning. Det är vår förhoppning att Kungl. Maj:t kommer att framdeles ägna denna fråga sin uppmärksamhet.»

Reservationer

1) Vid *punkten 2:o*) (Jordbruksdepartementet: Omkostnader) av herrar *Nord, Eskilsson, Nils Hansson, Svensson* i Ljungskile, *Östlund, Antby* och *Eliasson* i Moholm, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Då det i nuvarande statsfinansiella läge framstår som angeläget att alla möjligheter till besparingar inom statsverksamheten tillvaratas, finner utskottet det välbetänkt att i motionerna föreslagna nedskärningar i medels-
äskandena på omkostnadssidan vidtas. Utskottet tillstyrker därför bifall till motionsyrkandet under förevarande punkt.

Aberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall till motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Jordbruksdepartementet: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 63 700 kronor.»

2) Vid *punkten 4:o*) (Lantbruksattachéer: Omkostnader) av herrar *Nord, Eskilsson, Nils Hansson, Svensson* i Ljungskile, *Östlund, Antby* och *Eliasson* i Moholm, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Under hänvisning till vad utskottet under punkten 2: o anført hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall till motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Lantbruksattachéer: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 56 400 kronor.»

3) Vid *punkten 7:o*) (Bidrag till hushållningssällskapen: Omkostnader)
a) av herrar *Nord, Sigfrid Larsson, Eskilsson, Hermansson, Svensson* i Ljungskile, *Antby* samt *Eliasson* i Moholm, vilka ansett

dels att sista stycket i utskottets utlåtande å s. 7 bort lyda sålunda:

»I propositionen — — — (lika med utskottet) — — — resande befattningshavare. Av en i statsverkspropositionen återgiven utredning framgår, att flertalet hushållningssällskap räknat med att inkomsterna under år 1959 icke kommer att täcka utgifterna för det fall förevarande omkostnadsanslag ej uppräknas. Mot sällskapens utgiftsberäkningar har lantbruksstyrelsen ej haft något att invända. Därest omförmälda grundbelopp höjes på sätt departementschefen förordat förbättras det ekonomiska läget för vissa sällskap men försämras för andra. Bland de sistnämnda befinner sig hus-

hållningssällskap med såväl små som stora underskott. Enär det av Kungl. Maj:t under denna punkt äskade anslaget avser att täcka kostnader under kalenderåret 1959, för vilket hushållningssällskapen redan fastställt sina inkomst- och utgiftsstaten, finner utskottet i likhet med motionärerna i motionerna I: 176 och II: 234 det ej skäligt att genom sådan ändring av grundbeloppet som departementschefen tillstyrkt sänka statsbidraget till vissa sällskap. Med hänsyn till att de medel, varur grundbeloppet skall utgå, i enlighet med utskottets nyss angivna förslag förstärkes med 90 000 kronor vill emellertid utskottet uttala sig för en uppjustering av grundbeloppet till 6 000 kronor. En höjning av dylik omfattning tillstyrktes för övrigt av statskontoret i ett remissyttrande i ämnet förra året.»

dels ock att utskottets hemställan under 3) bort ha följande lydelse:

»3) i anledning av Kungl. Maj:ts framställning ävensom motionerna I: 176 och II: 234, besluta att det till hushållningssällskapen utgående grundbeloppet för varje på personalförteckning upptagen resande befattningshavare skall höjas till 6 000 kronor.»

b) (såvitt avser frågan om anslagets fördelning å olika poster) av herr *Antby*

4) Vid *punkten 20:o* (Statens jordbruksnämnd: Omkostnader) av herrar *Nord, Eskilsson, Nils Hansson, Hæggblom, Svensson* i Ljungskile, *Östlund* och *Antby*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Under hänvisning till vad utskottet under punkten 2:o anfört hemställer utskottet,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall till motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Statens jordbruksnämnd: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 652 500 kronor.»

5) Vid *punkten 57:o* (Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter) av herrar *Sigfrid Larsson, Hermansson* och *Pettersson* i Dahl, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 339 och II: 409 samt att därför utskottets utlåtande och utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»Vid tiden för avgivande av anslagsäskanden till 1959 års riksdag låg hos lantbruksstyrelsen ansökningar om statsbidrag till ännu icke påbörjade byggnadsarbeten från 30 lantbruksundervisningsanstalter, representerande en sammanlagd byggnadskostnad av i runt tal 20 000 000 kronor. Enligt gällande bidragsregler skulle dessa byggnadsarbeten kräva cirka 15 000 000 kronor i statsbidrag. Den sammanlagda byggnadskostnaden på 20 000 000 kronor är visserligen 6 000 000 kronor lägre än motsvarande siffra för hös-

ten 1958, men i stället har kostnaden för färdigställda eller påbörjade byggnadsarbeten stigit med samma belopp eller 6 000 000 kronor sedan nämnda tidpunkt. Vid 26 skolor har statsbidragsberättigade byggnadsarbeten färdigställt eller påbörjats, men statsbidragsfrågan har i dessa fall ännu inte prövats, utan skolornas huvudmän har förskotterat hela kostnaden. I de flesta fall är landsting huvudmän för dessa skolor och landstingen har ekonomiska resurser att förskottera kostnaderna men åsamkas samtidigt genom statsbidragets försening betydande ränteförluster. I sådana fall däremot, då förening eller stiftelse är huvudman för skolan, torde dylika ekonomiska resurser saknas. Skolornas respektive huvudmän har fram till i januari månad 1959 förskotterat en sammanlagd byggnadskostnad av 22 490 000 kronor, representerande statsbidrag av ungefär 16 860 000 kronor. För att täcka statsbidragskostnaderna för redan utförda eller påbörjade byggnadsarbeten vid skolorna skulle med en årlig medelsanvisning av den storlek, som tillämpats under nu löpande budgetår, erfordras icke mindre än 10 år. Om anslaget för nästa budgetår sänkes till 1 000 000 kronor, såsom Kungl. Maj:t föreslagit, kommer den erforderliga tiden att ytterligare förlängas.

Vid angivna förhållanden anser utskottet, att medel för ändamålet uppenbarligen måste anvisas i större utsträckning än vad Kungl. Maj:t föreslagit. Med hänsyn till det ansträngda statsfinansiella läget är utskottet emellertid — även om starka skäl talar härför — icke berett att förorda högre anslagsanvisning än den i motionerna I: 339 och II: 409 föreslagna eller 4 500 000 kronor, vilket är 3 000 000 kronor mer än innevarande budgetårs medelsanvisning.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 339 och II: 409, till *Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 4 500 000 kronor.»

6) vid *punkten 71:o* (Täckdikningsförsök m. m.) av herrar *Nord, Nils Hansson, Svensson* i Ljungskile samt *Antby*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 333 och II: 404, såvitt nu är i fråga, samt att därför utskottets utlåtande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Emedan utskottet med hänsyn till det statsfinansiella läget icke anser sig böra tillstyrka någon höjning av detta reservationsanslag biträder utskottet det i motionerna I: 333 och II: 404 framförda yrkandet att anslaget jämväl för nästa budgetår skall upptagas med 125 000 kronor. Utskottet har härvid utgått från att täckdikningsförsöksnämnden skall kunna göra sådana omfördelningar och tidsförskjutningar i sin verksamhet att denna rymmes inom sagda anslagsram.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall till motionerna I: 333 och II: 404, så-

vitt nu är i fråga, till *Täckdikningsförsök m. m.* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 125 000 kronor.»

7) Vid *punkten 73:o*) (Veterinärstyrelsen: Omkostnader) av herrar *Nord, Eskilsson, Nils Hansson, Hæggbloom, Östlund, Antby* och *Nilsson* i Lönsboda, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Under hänvisning till vad utskottet under *punkten 2:o* anfört hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall till motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Veterinärstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 82 200 kronor.»

8) Vid *punkten 75:o*) (Veterinärstaten: Omkostnader) av herrar *Nord, Eskilsson, Nils Hansson, Hæggbloom, Östlund, Antby* och *Nilsson* i Lönsboda, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Under hänvisning till vad utskottet under *punkten 2:o* anfört hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall till motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Veterinärstaten: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 127 700 kronor.»

9) Vid *punkten 80:o*) (Förekommande och hämmande av smittsamma husdjursjukdomar) av herrar *Nord, Eskilsson, Nils Hansson, Hæggbloom, Östlund, Antby* och *Nilsson* i Lönsboda, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 61 och II: 92 samt att därför

dels utskottets utlåtande bort ha följande lydelse:

»I likhet — — — (lika med utskottet) — — — av djurägarna. Liksom motionärerna anser utskottet det vara angeläget att här ifrågavarande sjukdomskontroll planmäsigt avvecklas till en rimlig nivå tills djurägarna själva skall övertaga kostnaderna. Då enligt veterinärstyrelsens uttalande en radikal förbättring i fråga om nötkreaturstuberkulosen skett i och med att Skaraborgs län nu friförklarats och något fall av smittsam kastning ej torde ha förekommit sedan den 1 juli 1957, anser utskottet att mera avsevärda inskränkningar i kontrollåtgärderna bör kunna genomföras än som förutsättes enligt den av Kungl. Maj:t föreslagna kostnadsberäkningen. Utskottet tillstyrker därför den i motionerna I: 61 och II: 92 föreslagna anslagsminskningen. I övrigt har utskottet icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag.»

dels ock utskottets hemställan under 1) bort lyda sålunda:

»att riksdagen må

1) i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall till motionerna I: 61 och II: 92 till *Förekommade och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 1 120 000 kronor.»

10) Vid *punkten 94:o*) (Skogsstyrelsen: Omkostnader) av herrar *Nord, Eskilsson, Nils Hansson, Hæggbloom, Östlund, Antby* och *Nilsson* i Lönsboda, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Under hänvisning till vad utskottet under punkten 2:o anfört hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall till motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Skogsstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 145 600 kronor.»

11) Vid *punkten 97:o*) (Vägbyggnader å skogar i enskild ägo) av herrar *Sigfrid Larsson* och *Sundin*, vilka ansett, att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 359 och II: 436 samt att därför

dels första stycket av utskottets utlåtande bort ha följande lydelse:

»Jämlikt 3 § 1 mom. — — — (lika med utskottet) — — — som möjligt. Även utskottet finner det vara angeläget att allt göres för att ärenden avseende förhöjt statsbidrag skall kunna behandlas med största möjliga skyndsamtet. Enär ett viktigt led härvidlag synes vara att dylika ärenden kan bli slutligt avgjorda hos den skogligen centralmyndigheten, anser utskottet lämpligt att beslutanderätten beträffande dessa frågor delegeras till skogsstyrelsen. De synpunkter, som arbetsmarknadsstyrelsen har att anlägga i förevarande sammanhang, bör givetvis vara helt vägledande för skogsstyrelsen vid prövningen av här avsedda slag av ärenden.»

dels ock utskottets hemställan under 2) bort lyda sålunda:

»2) att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 359 och II: 436, i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte delegera beslutanderätten angående förhöjt statsbidrag till byggande av skogsbilväg till skogsstyrelsen i samråd med arbetsmarknadsstyrelsen.»

12) Vid *punkten 118:o*) (Lantmäteristyrelsen: Omkostnader) av herrar *Nord, Eskilsson, Nils Hansson, Hæggbloom, Antby, Rimås* och *Hedin*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Under hänvisning till vad utskottet under punkten 2:o anfört hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall till motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Lantmäteristyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 137 100 kronor.»

13) Vid *punkten 121:o*) (Lantmäteristaten: Omkostnader) av herrar *Nord, Nils Hansson, Antby* och *Rimås*, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Under hänvisning till vad utskottet under punkten 2:o anfört hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall till motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Lantmäteristaten: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 4 667 400 kronor.»

14) Vid *punkten 132:o*) (Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Fiskeristyrelsen: Avlöningar) av herrar *Hermansson, Johansson* i Öckerö och *Hedin*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 336 och II: 407 i viss del samt att därför

dels utskottets utlåtande bort ha följande lydelse:

»Med hänsyn till det statsfinansiella läget är utskottet icke berett att nu tillstyrka det i motionerna I: 336 och II: 407 framförda kravet om en förstärkning av havsfiskelaboratoriets personal utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit. Alltså biträder utskottet Kungl. Maj:ts framställning under förevarande punkt. Utskottet finner det dock i likhet med motionärerna angeläget att havsfiskelaboratoriets resurser successivt bringas upp till den nivå, på vilken övriga europeiska fiskerinationers marina laboratorier befinner sig. Enligt utskottets uppfattning bör riksdagen, i enlighet med förevarande motionsyrkanden, i princip uttala sig för den upprustningsplan för havsfiskelaboratoriet, som fiskeristyrelsen upptagit i sina äskanden.»

dels ock utskottets hemställan under B. bort lyda sålunda:

»B. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 336 och II: 407, såvitt nu är i fråga, uttala sig för den upprustningsplan för havsfiskelaboratoriet, som fiskeristyrelsen upptagit i sin anslagsskrivelse avseende budgetåret 1959/60.»

15) Vid *punkten 133:o*) (Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Fiskeristyrelsen: Omkostnader) av herrar *Nord, Nils Hansson, Antby* och *Johansson* i Öckerö, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Under hänvisning till vad utskottet under punkten 2:o anfört hemställer utskottet,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall till motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Fiskeristyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 377 400 kronor.»

16) Vid *punkten 135:o* (Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Vatteninspektionen: Omkostnader) av herrar *Nord, Nils Hansson, Antby* och *Johansson* i Öckerö, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Under hänvisning till vad utskottet under punkten 2:o anfört hemställer utskottet,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall till motionerna I: 334 och II: 405, såvitt nu är i fråga, till *Fiskeristyrelsen med statens vatteninspektion: Vatteninspektionen: Omkostnader* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 128 600 kronor.»

17) Vid *punkten 155:o* (Bidrag till skogs- och lantbruksakademien) av herr *Sigrid Larsson*, vilken ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 175 och II: 442 samt att därför utskottets utlåtande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Yrkande om uppflyttning av sekreterarens lönegrad har framställts ett flertal gånger. Med hänsyn till de uppgifter, som är förenade med sekreterarbefattningen, måste stora kompetenskrav ställas på innehavaren av densamma. Utom professorskompetens inom visst område av jordbruksvetenskapen kräves, att sekreteraren äger allmän överblick över jordbruksforskningen, vilket särskilt accentuerats genom att jordbrukets forskningsråd anslutits till akademien. Utskottet anser därför att den uppflyttning från lönegrad B 1 till lönegrad B 3 som i år föreslagits och av utskottet tillstyrkts beträffande föreståndarna för statens centrala frökontrollanstalt, statens växtskyddsanstalt och statens maskinprovningar även bör komma lantbruksakademiens sekreterare till del. Utskottet förordar därför att det till akademien för nästa budgetår äskade beloppet å 99 300 kronor höjes med 2 700 kronor till 102 000 kronor. I enlighet härmed hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall till motionerna I: 175 och II: 442,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga den ändring i personalförteckningen för skogs- och lantbruksakademien, som angivits i det föregående

b) till *Bidrag till skogs- och lantbruksakademien: Akademien* för budgetåret 1959/60 anvisa ett förslagsanslag av 102 000 kronor.»

18) Vid *punkten 171:o* (Extra utgifter) av herrar *Eskilsson, Hægglom* och *Hedin*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionen II: 126 samt att därför utskottets utlåtande och hemställan bort ha följande lydelse:

»I likhet med motionärerna anser utskottet att Kungl. Maj:t ej anfört tillräckliga skäl för en anslagshöjning på 25 000 kronor, då det endast uttalats att anslaget under en lång följd av år bibehållits oförändrat. Förefint-

ligheten av reservation vid utgången av budgetåret 1957/58 visar att anslaget ej varit otillräckligt.

Utskottet hemställer i enlighet härmed,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning samt med bifall till motionen II: 126, till *Extra utgifter* för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 120 000 kronor.»

Uppskjutna frågor

Punkt i 9:e huvudtiteln	Anslagets rubrik	Punkt i 9:e huvudtiteln	Anslagets rubrik
5—6	Lantbruksstyrelsen: Avlöningar Omkostnader	35	Producentbidrag till vissa innehavare av mindre jordbruk
8—11	Lantbruksnämnderna: Avlöningar Omkostnader Utrustning Utbildningskurser för viss personal	41—42	Statens växtskyddsanstalt: Avlöningar Omkostnader
		43	Bekämpande av växtsjukdomar
		73	Särskilda utbildningskurser
15	Bidrag till jordbrukets rationalisering	115	Statens skogsförbättringsanslag
17	Täckande av förluster på grund av statlig kreditgaranti	134—135	Ersättningar till domänverkets fond för utgifter vid statens skogsskolor m. m.:
19	Statens avdikningsanslag		Avlöningar
21	Befrämjande av landsbygdens elektrifiering		Omkostnader m. m.
23	Befrämjande av husdjursaveln	136	Byggnads- och underhållsarbeten vid statens skogsskolor m. m.
29	Bidrag till vissa åtgärder för kvalitetsförbättring av matpotatis	137	Förberedande skogskurser
33	Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område	147	Bidrag till kostnader i samband med lantmåteri- och vägförrättningar m. m.